Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 91
Archiwum Radzimińskich

2. Miscellanea z lat 1739-1749. Mowy, listy, wiersze.

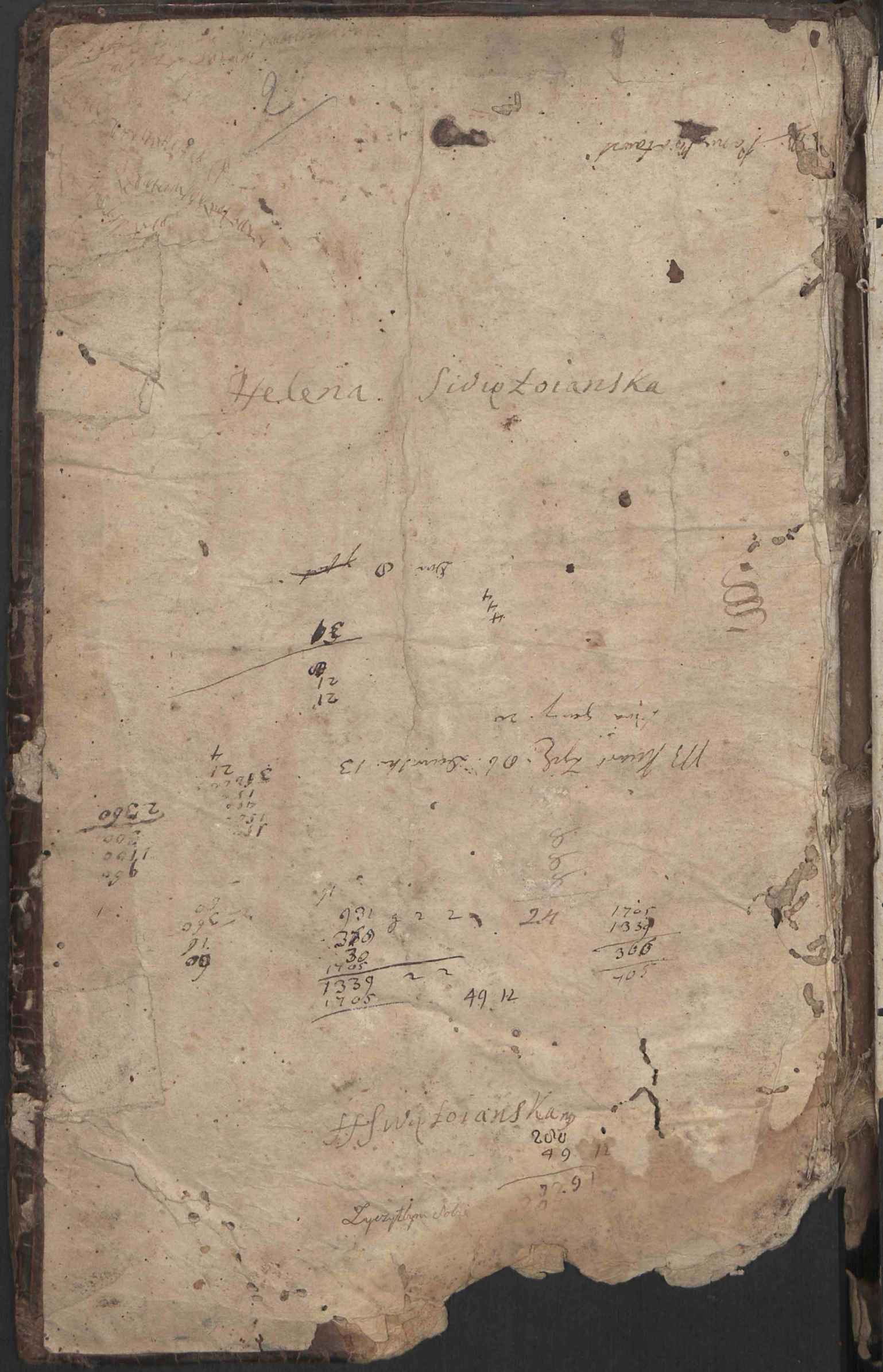
STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

ЛЬВІВСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім. В. СТЕФАНИКА АН УРСР
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
Фонд 91
ОПИС
Од. зб. 2/I-1 2010

I 1

2

Helena Sidłyłoiańska

Jmy Sanmjakubsow

Probatio Calami

Dáno 17 Srpna
1849 roku

[redacted]

oddal

Jmeno k čtení

[illegible] naramka Kreczmieckim Grodkim te Iranzakcyę
1663 D 2 aprylis zapis od Iseranckiey Katarzyny Stefanowey
Garowskiey na Dobra części Iomatyna y Cendkowice Ianowi
Ionatowi Iseranckiemu y Krystynie Cerymance

1664 20 febr zapis Donacyonis od Urodzonych
Lempickiey cordis Wasyla Loscatynskiego y Woyszlickiey
Samuela Loscatynskiego Urodzonemu Dawidowi nasy
ści Wsi Loscatyn od Alexandra Podchorskiego

1665 D 26 Julij 1668 między P Sałochowskim a Mieszkańcami Loscatyn
skimi o Grunta Pola Lasy ogrody est Dekret

1665 D 29 Febr 1668 zapis wieczystey Przedazy od P Sołtana
Bochdanowicza Loscatynskiego P Samuelu Sandeymu Zięciu
y Alexandrowi Pisanowi Grodzkiemu Kreczmieckim Cedochowskim Cor
ści Wsi Loscatyn y stawcza na Dziale Rastawce

1666 D 29 aprila Dział między Lipnickimi

1666 29 marca Intromisya włościan Pakutowi Lipnickiemu

1663 D 22 Iebr zapis Donacyonis od Sydłowskiego Szczecanskiemu
naszey Wsi Loscatyn. Po Mikołaiu Loscatynskim Wsyą
Sydłowski wyięta est

1662 22 Febr Donacya od Halski Wtynskiego Pakutowey
Lipnickiey adamowi y Anney Cedochowskiego Szczecinskim
1663 D 1 Augusta Dział Dobr Loscat

1668 D 26 Febr obłata
Łuckiey Zapis
Łowarey Wyrok

Copia Listu J.K.Mci do Jmpana Lotoeliego Hetmana W.Koron. z 17 7bris 1741 pisanego.

Wielmożny uprzeymie Nam miły. Odbierając często krotnie od Waszey Uprzeymosci poprzysiężoney z przychylnością ku Majestatowi Naszemu złączoney Wiernosci Contestationes, niespodziewalismy się nigdy, abyś Uprzeymość Wasza niemiał operibus et factis contrabare tego co pollicitationibus Spondisti. Niemogliśmy nigdy dać kredytu przeciwnym Wieściom et volitanti famæ, dz. ktore teraz od Ministrow przy Boku naszym Zostaiących z Wtaszego Listu Uprzeymosci Waszey na Seymiki Gospodarskie rozpisanego (ktorego tu kopią przysłał) mamy relacyą, iako Uprzeymość Wasza materiam Status Status Reipublicæ ad Primos Ordines należącą tangvam in Acephalo Statu Reipublicæ partykularnym (moc domowego tylko rozporządzenia maiący) Konsultacyom inszynuować; a tym samym Supremæ Nostræ w tych Cnych Państwach Authoritati sprzeciwiać się: Musiemy na to tym bardziey ubolewać, im mocnieysze in destructionem Curarum do utrzymania interna et externa w tey miłey Oyczyznie Tranquillitatis czynilismy Applikacye. Oddalilismy się naprzod do Państw naszych dziedzicznych dla Jmpanowow Walnych Jmperij, ale smy tak oboyg tego Państwa Rządom Naszym powierzonego od Boga, ubespieczyli; aby co srodkiem Expatowanych między Xiążętami Monarchiami tego nayrnieysza niedościgła Jskra. a zatym nienależało ultro delinantia invocare fata Niebyło zaiste Sacram Munus Rodzicy poloiu discretione Noverearis fortunæ podawać, y brać przed siebie drogi prawom Krolestwa tego przeciwne. Żądalismy po uprzeymości Waszey Listem Naszym dnia 22 Lutego Roku teraźnieyszego przez Urodzonego Undorfa Obrzystlr Leutnanta Woyska naszych Koronnych pisanym, abyś był Partyą Wielkopolską (według Relacyi Obywatelow tychże Woiewodztw, ktorzy nam sami Uprzeymość Wasza był doniosł) chorągwiami Zmocnił, Uprzeymość zaś Wasza Woysko do Obozu, iedno pod Piotrowin, drugie pod Sieiow Sciągasz, co iest przeciwko wyraźnemu Prawu Anno 1717, y zamiast Skazy granic według przyszłej Swoiey y Żądania naszego ze Partyą Wielkopolską, pod Sulejow Ordynansem Swoim odciągnąwszy ze Strony Attendencyi nayBardziey potrzebuiącą odstąpiłeś. Mamy nadto pewną wiadomość, że Uprzeymość Waszą Emissaries swoi na pomienione Seymiki do Woiewodztw dysponowałeś, ktorzy pod Equestrem Ordinem do Konfederacyi animowali projecta adjungendo, a ztąd każdy inferre może, że ściągnione Woyska, nie dla Kontrawencyi, ale dla utrzymania tych ktorzy Executorem Interney Uprzeymości Waszey na mieyscach wyżey wyrażonych sobie obrali. Urodziłeś się Uprzeymość Waszą w tey Rzeczypospolitey, w ktorey same pasmo [illegible] wieść że Uszielkie Spiski temiż prawami sądzała [illegible] ata Polska in Quæstor Executor Konfederacyi [illegible] meis et Injurias Cali Zlebr innocua patitur [illegible] publican felicitatem, rozrzewniając [illegible] Staraniem naszym na tey [illegible] Całemu Swiatu Staranie nasze [illegible] nadwoch Seymach

na dwoch Seymach do przymnozenia Rt Woyskowych do do
corem et tutamen tych Cnych Narodow, kiedy zas Urodzonych Po
stow niezgoda Zatamowata hoc Salutare opus, Jakowegos Prawa
moca Uprzeymosc Wassa (ktoremu tylko Straz granic pozwolona)
wdajesz sie w rzady nam tylko przyzwite et Materiam Status
solis tribus Ordinibus nalezeca, egvestri Zalecasz Ordini: Lubo zas
tey Konfederacyi (o ktorey nam datorcy Stysze) Tag odnie zdajacy
bydz poczatku, iednak Zwazywszy iak sie inne Zaczynaty, a iak sie
konczyty, niemozemy tylko Zkwo takowym bezprawnym opono
wac sie postpkom. Dajac iednak Zaloze nie Uszelkich obiazy
ach Laskawosci naszey prosby posytamy teszcze uimystnie z li
stem naszym do Uprzeymosci Waszey Urodzonego Jurna Pulko
wnika naszego przekladajac przed oczy na Fundamencie Prawa
Zat nasz y te Rzeczy Zbawienne. Spodziewamy sie ze Uprzey
mosc Wasza niebedziesz chciat brac na siebie publicum wznie
nia wewnetrznego Polocja Odium, ale dasz Satisfakcyq z przytacego
responsu z Ubespieczeniem nas o wyznaczonej ad Urang dla
drodze Swoiey, y ze napowadzisz na gosciniec Szczytny, kto
rzyby cokolwiek Impetu ad Violenta brali sie. Niewatpiemy zaz ze
miłość Oyczyzny pobudzi Uprzeymosc Waszq do Takiego przed
sięwzięcia, ktorym te burze obwcacic in veram Malachiam.
Dobrego przytym Uprzeymosci Waszey od Pana Boga Zyczymy
Zdrowia. Dan w Drezne etc

Copia Listu tegoz Krola Jo Mci do Xiecia Jmci Szem bela Prymasa

W tenczas kiedysmy przez Staranie Nasze ubespieczyli mitym
polocjem granice Panstw od Pana Boga rządom Naszym poddanych
ych, oddalilismy wszelkie bellorum fomites, odbieramy z wiel
kim podziwieniem wiadomosc ze dzien Seymikow Gospodarskim
naznaczony, miat bydz pelen do Konfederacyi przeciwko od
Wielmana W Koronq wzruconych, y teraz na utrzymanie wsz
szajacych polocy wewnetrzny wydane Ordynanse do Woyska
na Szczgnienie iedney Partyi pod Sulejow, a drugiey pod Piotrow
Jeszczebysmy z tym Nowinom Lubo widocznym nienadstawiali
ucha, niemogąc sobie perswadować aby ten ktoremu Koron
wana iest Ubespieczeństwa Kraju władza nad Woyskiem
Zażywat sq na uznszenie wewnętrznego Polocja, gdyby przystan
Kopia Listu W Mci W Kn do Wrodzkow przez niegoz Sanctego
mstwow przy bolu naszym zostajacych nieuturie
niemozemy tylko Niezmosny ponosic Ze
terzyom Naszym do uszczesliwienia
iem takie przeczerpuja Sie Zawad
dziedzicznych Naszych
Cyzmy o Krolestwie

Woyska nayprzyzwoitsza materia Statûs Solis bilus Ordinibus pozwolona, bez żadney nam nawet projektu partyi Equestri ordini nasz Exemplach Zalecona. Nieżałowaliśmy się tak głęboko w Negocyacye Impenij, żebyśmy niebyli gotowi na każdą Oyczyzny potrzebę do mitkiego ad Regiam powrotu. Jakie gdż tedy Prawa mocą W. K. W. K. takowemu tylko Straż granic pozwolona, w żadny nam żyslio myślwoite wdawać się, y przeciwko wyrażonemu Prawu Anno 1717 Ściąga Woyska. Lubo zaś tey konstytucyi, literą jednak W. K. W. K. łagodne zdają się bydź początki jednak Kwestyusza, tak się inne poczynały a jakiesz konsekwencye, nie możemy tylko żywo takowym bezprawnym opponować się postępkom. Chcąc jednak zawsze dać Łaskawości Naszey we wszelkich okazyach proby, posyłamy teraźnieysze z listem naszym do W. Hetmana W. Kor. przekładając Żal nasz na fundamencie Prawa, przed oczy y rzetelnie. Alubo Spodziewamy się że W. Hetman W. K. nie będzie chciał brać na siebie publicum wzruszenia wewnętrznego, tak ogromnego odium, jednak y Uprzejmość Waszą chcemy go do Zbawiennego zagrzać miedzyusnienia, Dwyślitą to Uprzejmości Waszey prowadzić ad tranquillia. Obżatymy tenże nieważpiony że do tego Zupełnego myślczyć starania. Któremu &c. Dan w Dreźnie d. 14 7bris 1741 Roku Panowania Naszego VIII &c

Copia Listu JW. Jmci Pana Mniszka Marszałka W. Koron. do Jwo. Jmci Pana Hetmana W. Koron. d. 24 7bris 1741 do pisanego z Dęblina.

List WMci Pana &c. d. 23. przesłany z Obozu z pod Sulejowa per Extraordinarium Cursum odebrałem. z przysłaną Expedycyą do Dworu mego Jmci Pana Pierna Pułkownika do mnie Ordynowaną, za przysłanie którey uniżenie et tenerrime dziękuię, także y za to, że mię łaskawa pamięcią przeszłe raczysz WMci Pan. W tey Expedycyi niemiałem tylko kopii Listow JO. Xięcia Pana Naszego Miłościwego do Xcia Jmci Prymasa y do WMci Pana in præsenti tenum materia pisanych. Na list a Majestatu do mnie pisany, y na Warszawskę Pożyk (ut in deorum) ordynowany z niecierpliwością czekam responsu. Z rzetelnej Jak Mci Pana Naszego Miłościwego na fundamencie Prawa dla Oyczyzny Zbawiennie y dla przestrogi WMci Pana wyrażonych dowodnie miarkuię że Najiaśnieyszy Pan justum Dolorem Suum w teraźnieyszych Interwencyach Oyczowską utrzymuie Miłością, y niezażywaiąc Violenta remedia ad reminendos inopinatos motus Samą tylko Łagodnością prawdziwie paterne meliora suadet WMci Panu. Uważ tedy WMci Pan Dobroć Pańską, kiedy y w tym czego per præcipitantiam stało nonsine scandalo, y na co niezważaiąc non humanum esset, a przecię WMci Panu extenditur, bo wiesz mi WMci Pan [illegible] et in Spiritu Veritatis niszy choć tylko [illegible] Pana, niemogą bydź dobre, przy takiey [illegible] Statûs nonsensi non Conveniant [illegible] zaźrzą opinią. Atu, mypomnij

Sobie WMci Pan

Sobie Wmć Pan perswazye moie, ktore przed Instructa tey lubo
już nieżyczliwey Wiadomości przez odezwanie się Jego na Seymiki
z Zadumieniem odebrawszy uczyniłem Wmć Panu, ypse tym momen
cie pisałem paterné z Affekta et ex pia Minister ch Dictamine Con
scientiæ et ex amore Oyczyzny remonstruiąc że promowowac Au
ktoritatem Woyska na Seymiki Gospodarskie niejest de loco, a Jozieroz
sie Statutis rebus niejest de tempore, ani też de Necessitate, ale
kiedy żadne do tego niebyło y niejest periculum in mora. Nihil
nam albowiem Bóg Łaskawy nie nieprzyiacielskiego Comminatur
Mamy dobrotliwego Pana kochaiącego nas y Oyczyznę, mamy Ma
tkę Koronę rolicy z niezrownego y nieustaiącego etiam indistans Starania
Jego, ktory nas prope Incina Undiq Fida ipsorum et pacator Zacho
ryusz, prawdziwie rara Regnantium felicitate desuper tak Swą
tobliwemu Panu indita. Nacóż tedy dato tradi choć iako
kolwiek pewny Łoboy za niepewną Aukcyą Woyska, a nie do niey
violentis rapsibus timide, do ktorey wszyscy możemy Lentis tutus
et Legitimis progressibus Cyfesony Cyfko chwili Segis do tego usilnie
Jego M. Pana Naszego Miłościwego Conatus dosyć już widocznie y
dawnie na dwoch Seymach przeszłych in Fauie Rzpltey poleżane,
et sola Solenda Consultantium disunione Zatamowane; ale dato
non concessó chociaymy Zaszli Aukcyą Woyska przez Konfederacyą
ktora ex publicam Famam imputatur Wmć Panu, ta niemo
gła by Stanowie Aukcyą finaliter bez Seymu, ktory gdy Sponsor ieże
li by Dozedł, abym Czasem protraktowaną Konfederacyi uczynił by nie
chybnie desolationes Krajow, et per Consequens diminutiones Spo
sobow do Aukcyi, dopiero Bóg Boże zebysię do niey przymyślało abym
do Jakiej tiści experientia nieraz practicatum) natenczas quo nos
Lata manerent. Wiem że Wmć Pan gdybo przeniknął, a Ja tyl
ko ex ineffabili Omine nullius emolumenti tey Aukcyi Woyska
et Summam exinde detrimentum Oyczyzny namieniam, ria
ktorey tiszes fatalitate niechcę y nieżyczę Sobie patrzyć poki żyię
y myślę bardziey o wieczności in occasu dni moich doczesnych
pragnę choć w prywatnym będąc zasklepiony słyszeć przynay
mniey o spokoyności y szczęśliwości Uniwersalney, bo nie dziwnego
Wmć Pan Jakie mi inconsolabilem czyni ta teraźniejsza zogło
szona boday nigdy niesłychana attentowana Konfederacya przez
gillam Statutu Oyczyzny mieszaiąca na nowo Rzpltey, y na wota
ną zgubę Wmć Pana godząca, od ktorey Jak pragnę widzieć dale
kim Wmć Pana, tak gdybym mieć był Wmć zwieszył, albo przynay
mniey lubo ale Szczere reflexye moie lubo już prospere uczynione
skutecznie przyiąć, et hunc illicitum Konfederacyi Actum Jakowym ma
Jama adzenibć naymnieyszym Wmć non comprobases pod
stwem, zapewne nieucierpiałbyś był hic Fagella Cordis
ponosić musiał ex contractu na siebie inter
mi się Wmć Pan po niewczasie, kiedy
naufragium gdzieniebądź tabulam.
Szczęśliwego Panowania Nayiaśnie
movebam Wmć Pana, abyś
rey Ustudze Nayiaśnieyszey

utrzymać, y domowych unikać rozruchow. Jakoż tego Jkmć Pan nasz
Nabył dispolicz się in negotijs Imperij iako Oceanus, powtore do Polski,
nastąpi Sejm, tam desiderijs Populorum, desiderijs Woiewodztw et respon-
tationibus Woyska zadnych uczyni nie rozgrzą et matare utozom au
ligą Subsidiorum Woyska, które in corpore Rzpltey statu gdyby etiam au
ligowane były, tedy za uspokojeniem Oyczyzny nie miałoby permanen-
tiam, gdyż scita magis durant gdy violenta, co się ponieważ nie robi, dla
go trudne niemoże. Ustawienie nagłe tamtych czy nieuczynitoby wiele woje
wodztw nieukontentowanemi? Ktoreby się czuły mieć grawowane, y ktoreby
w Społeczeństwie tozsamo inquietere usitawały? Coby ponieważnie w Rzpltey
derangiż pozwolić musiała. Nayż Duchowieństwo (bo na nie zapewne
padłby cięższy ciężar płacy) uszczuplić Szlachtoby sposobow ex bonis
z poniewolney impozycyi, y albo by się zamieszała Rzplta na długi czas,
albo by musiała Konfederacie odmienić dyspozycye. Że za mną Rzplta
żyć ale non desistati y wielu Jmy et Oyczyznę kochających consilio,
litery podobno y nieroznie dosłonalsze zdanie maią o tych rożnie roz
sianych konfederacyi wiadomościach, które dlatego tym pontalej
Wmci Panu donoszę, ażeby swoiemi uspieraś zdaniy, y tym litery
contraria meditantur, perswadował pacifica, asan mdear Edempto
y utrzymywał tranquillitatem. Więcey dziś mi Eugeniusz rzuci
sit Gloria et bene fama że się nie bit z temperowskie repienuscu pod
Rhenem Kampanij, niżeli usłyszę jego ex grave pożyczyć y Pyrrhy.
Więc y Wmci Pana Duceli authoritatis maior edinde perennaturalnie
Gloria, kiedy za jego Hetmaństwa no tak delikatnych circumstancyach
na Rzpltą no tak wielkim rundigu pozarze dotrzymasz Społeczność Oycz
zny, y niedozwolisz żeby miała inertis jactam Quietis domowey
zero lucyi, niżeli gdyby etiam nayzbawiennieysze miał z niey colligę
ze Fructus in publicum cum pericolo podawania go in dubios euentus.
Co cum Solita realitate wyraziwszy jestem Veneratione etc.
Cultu Prenni

Nowa Jeymy Panicy z Rostkowskich Zatarskiey Staroscinay Rawskiey w Sprawie z Jmcpanem Wodzińskim Podstolem Liwskim na Trybunale Piotrkowskim miana po potozoney Konfederacyi przed ustępem in Anno 1732do

Niezdobydziesz moja prostota na repliki przewrotnym y uszczypliwym
illatyom Partis Adversa, modestya płci y Stanowi memu przyzwoita
mowić niekaże, lecz żal my muszą Słowa do Obrony niewinności y ura
czoney fałszem prawdy. Z respektem tedy, który zawsze mieyscu tego
godność Wrzmy Pr Dobrodzieyow inspiruje uciekiona niestateczna
cierota Sprawiedliwości Zebrz. Usiłuiąc się zcami szkodzić,
Adwersarza mego niepretendyc, ani wychodzić extra meta
Pr Boska aby Sam położył Straż ustom moim że
Słodkich albo Ktamliwych. Uczyniłem
Adwersarza przeciwko moie generalnemi
fundyc Nowach Tribul in praba
tionibus

tionibus, że Pani Starościna do excessow do Violencyi przywyczaiona,
że contra Statum et Authenitatem Mulieblis Sexus, et quid ex male
suadens conciliat ambitus, perag exc causa est, że cum Suis excessiis
et licentiosis hominibus insidiari minatur. Czemuż mi wszeczgd
nosci Adwersarz niedawiodł, co za excess albo violencyą komu czyni
tam, w czym przeciwko modestyi Stanowi memu wybrzey
tam, albo komu w czym moją ambicyą szkodzitam, a ostr Jmć
skomponował że insidiari minatur, Jeżoż? kiedy chce Insidiari et
minari, Znosi tedy jedno drugie y fałsz pokazuie. Nieżgo mi Jmć
Pan nie dawiodł, albowiem od młodości mojey we dwudziestu kilku
lat oczewiscie, ac dotąd Spolczne ze wszystkiemi Sąsiadami pro
wadzę Życie, z żadnym nigdy nieklociłamsię, w Prodzie niepostałam,
dopiero od lat kilku gdy fatalitas iakaś w Sąsiedztwo nasze Jmci
Pana Jołowała przez orężnie, od tego czasu nietylko ja, ale
wszyscy, co się tylko granic Jmci Pana tykamy niemamy Spo
koju, iako pobieranie z wszystkiemi Processa ustawiczne awexa
y poczynione rożnym osobom Insidencye Violencye. Obchwala Jmć
Pan Wodzinskii w Protestacyach Swoich wielką godność, bogactwa,
qualitates y prerogatywy Swoie, y zda się chce wygarbować extra
dqualitatem ac pod same astra, Jabym się temu niesprzeciwiła
y owszem gdyby to w mocy mojey było, radabym Jmci między obiata
mi Jołowała, żeby nas nateż nieszczęściu nieinkomodował, Jeżi pomie
wasz Jmć propria Dignitatis estimatione et amore ducitus Zawcha
czy się osobie wszystkich nas nienawidzi, na Zdrowiu nam, honore
y fortunce szkodzi, y mnie weszyć terminami prawnemi abym
exorbitancyi Jmci dowodziła, przymuszonatedy iestem Autentyczne
mi dokumentami probować; że Jmć à teneritudine etatis Sud za
krzawszy się we Krwi Szlacheckiey, przez odrutne, w domu Swoim
zabicie Szlachcica Sawlauskiego dotąd tyrzy Krwi nasycić się niemoże.
Dowiodłam tego Decretem Prodzkim Lubskim in Condicto sub suppoenis
ferowanym z Jnkwizycyi, co tylko Sececia Niedziel wiecy Zato Zabay
stwo Karany, a y tey Jmć niesiedział. Szlachciankę Chorążkę Ludzie
Jmci Pana tyranskę Zamordowali, et in Termino Statutorio
Inculpatorum publikować się Jmć permisit, dowodzi Autentyczną Pu
blikatą, Pana Szamowskiego w Prodzie Sudzim Swoim przy dyspu
kowaniu obrażliwie porąbano y zbito, Świadczy Protestacya, Obdukcya
y Processy Zawity. Jmć Pana Kozłowskiego Urzędnika y Ziemianina na
szego Sub Securitate Produ Kamienieckiego militarnie pod
tym Konferencyi Zlanecznej wyżwaliwszy okrutnie ob
zdrowia prawey pozbawił. Świadczy tabex Obdukcya
Jmć Pana Biednyckiego z rozkazu Jmci Pana
poranione iest tako dokument. Jmć Pana
rozkazu Jmci Pana Natechali
wyżwaliwszy z Dradiczka z tyta

tationis osobie y mieraz stayszcę opacznie o nim opinie, y zeparuią
ie, drewo się we mnie psuta. Jednale coliowiek po dilutione Osoby y Godności W
Mci Pana mogłem Czynić, czynitem curendo fidem Iego y Kapitały intamino
tam, Zadne meuge et Ipse membor, y poty Zawsze Byto dobrze, poliesy Wmć
sam do tego Kalitaniat, Ja y teraz prawdziwey mojey Oycowskiey miłości nie
chcy and mogę po Naturali nexu odmieniać dla WMci Pana, ale Ciedy acta
Jego aliud probare videntur, wtey mierze niesmiem już Należytego mi dos
thinać się Credytu, ktory dałby bis Bog abym miał taki, iakim mię WMć Pan
przyznawać raczysz, y Życzysz dla siebie, ale mię w nim Respect postawić nale
zato. Interim abym WMć z gtadzit has dotendas maculas (bo nie podobna
zaraz ludzkie z głowy nikomu stale oczywistych Interpretacyi) Uczyniłem to W
mci Pan pocz y obligacią Amore Patrio et ambre paterno, to iest uczynitem
to, co Panskie a oraz Oycowskie Zbawienne JKMci Pana Naszego Nro
zawierają w sobie respekty y perswazye. Racz rzecz tak ważowac y czy
nić, ut Communis Zelus, Salus, Felicitas et Tranquillitas exigit, ieżeli
masz WMć Pan (o czym Ja nie wątpię) iakie inprosperam Consilium, chcieysze
ie mutare in melius; Chcieć starać się abolere Nomen Konfederacyi nie
szczęśliwey. O Kongresie Zamoyskim niemysle, a falsis Prophetis Cavere,
Woysko zgromadzone po uczynionej Lustracyi ineunetanter na przyzwole
nieyscia y Kwatery rozpuscić, wszystko cum Rege et Lege nie nieczyniąc Sam
in his quod pertinent ad Universos, znosząc się w Zapotrzebowaniu ad
Consilia, et cum Ministerio Konfederacyi nie dzisiejszym. Ot tak opaczne
opinie y Interpretacye o sobie Fotles et rejcies WMć Pan, oraz Respekt Sobie
Panskie reconciliare mozesz, pomnożysz Honor y Stawę, dasz nowy Dy
czynnie Dowod Veri Cultus Amoris Sui, y wiernej uległości Cultale dobrodzie
y Łaskawemu Panu Znayduiesz u wszystkich religionibus Zato, że Facienti
ca quod Leges sunt, a przytym Confundes inimicos Invidos Livores, a mnie nimis So
laberis, Ktorego iestem plenus Amoris, plenus Infinita estimationis, y
pragnę być dozgonnie &c

Copia Listu JW. JMci Xiędza Załuskiego Kanclerza W. Kor do JW. Potockiego Hetmana W. Kor z dnia 16 Maia 1741 R. pisanego z Drezna

Za Poczętą nie odebrałem żadnej od WMci Pana Dobrodz Korespondencyi,
mojey iednak non pretermittę, ile gdy z Warszawy mi piszą, zetam Exoru
mowanie rumorów, iakoby Woysko miało ordynarie ściągać się pod Salejas
o czym iednak acz JKMć Pan nasz Mtby aby Ministerium Jego Zadney od
WMci Pana nie odbiera wiadomości. Pisze y to że nuspitantibus inter Fratres
o Jakiejsiś Konfederacyi augmentacyą Woyska, że Obie maiący litora na
rożnym od Panskiego WMci Pana pisemnach, et proponi, czemu lubo wiary
nie daię, pozwolisz mi iednak WMć Pan in contrarium zdanie moiey
rationi. W tey okoliczności a Condito Republica niechaiż myśl tak
Konfederacye bywały Sine urgenti necessitate, z ktorey
sobie niemoże Oyczyzna cieszyć. Audiey Woyska niemoc
Bo ordynaria Seymu iż może porzki, y juz tak
JKMci Pana z Woyskiem Litew Do
Dy Bóg z Panem et Hetmanow przystąpił
y dospiewaiąc zupełny łde

Edrema

Extrema remedia zaciągać na Rzpltą gdy się bierze do Kon
federacyi (którąsię może przyrownywać do ciwey przesiłającey się
Maligny) bo choremu albo zdrowie albo śmierć przynosi. Dera
Zniejsze Okoliczności wcale non gwadrant w oyczyźnie naszey
żeby tak violenta miała assipere przedsię media. Mamy z łaski
Boskiey policzy, utrzymywać go starasię JKMć nasz Mtky wszelkiemi spo
sobami, tak w Polszcze y Saxonij, Saxcidri okoliczność mają swoje Za
biory, Moskwa ze Szwecyą, Brandeburgia z Austryakami, Turcy z Kor
sarmi, iakże tedy mogłyby periimens Negotium do motivum na
Rzpltą, żeby ta Aukcya Woyska auxiliare indebitis modis et medijs
miała, nieby inszego ze Rzpltey Woyska potrzebne, y że teraźniey
sze Konjekturay są sposobne żeby Oyczyzna ustanowiła się in
Statu Convenienti sit własnych adomnes Casus, ale mediaad
finem które sparguntur są tenu meiunc dicate, jeżeli bowiem
Woyska Xięstwa chcieć zbyć przymuszać Stany Rzpltey do Aukcyi
co żeby rzadko gdyby było silniejsze y mocniejsze, jakoby to każdy tak
Augumentował Statysta, że Rzpltą mysz taby sub potestate materia
komuc, y Studzy rozkazowałby Sami swoiey, a ztąd nieobyczainość
sze żeby Rzpltą musiała uciec przed ich mensurae Coercen
di et imminuendi Ucellie ad hoc abusus sposobności. Wiadomo y
to Wmmu Panu, że żadna się Konfederacya na tym nieskończyła, na
czym się zaczęła, a zatym ile sab absentia Pana w Krolestwie oba
wiać by się trzeba, żeby ta teraźnieysza Similem niemiała eventum
Pamiętna jest Konfederacya Anno 1717, Zaczęła się by Hetman Do
ciey w Litwie, pomowował w Koronie Hetman Nieciausky, tandem
obadwa tamto stworzi Populi Congregati byli exponowani, że gdyby
ich był Dwor odstąpił, stałby się byli Dziełem Potentatus Turbe
y Woyskowey pomocy Sacrificium. Jdzie tedy de Securitate Panskiego
Wmmu Pana, który lubo w Koligacyey pierwszych Domow abundas
w Krewiaciół obfitszych, wsity Własnych Domowych dostać może, że
małoże przy tym trzeźwym obawiać się należy, że tako brzeg et
Just stabiles Populi Romani na swoich własnych Cybawicielow obracali
oczy, tak y w naszey Oyczyźnie bimendus Similis eventus, jako
mistrz experienta dochat tego on Stanowy w Litwie Hetman Pasiew
ski. Tu in Imperio, im Wiąszy Znayduie się Zapat, tym bliższa
nadzieja uspokojenia, Elyuiera Francya Sity Swoie, ale iuste są
Wiąszce, tym mniey Znayduia rzeczy strony, nadzieja jest tedy nie omy
ra, że utrzymaszy na Cesarstwie swego Candydata, podźciuszy
Austryakach Saskie Subsydya, inter Concurrentes przez Zimową
Negocyacyą Policy Generalny perficiet, y do tego się stale że uszedł
się zaroski, bo y Dwor Hiszpański choć ponieważ Wiąszce Gdzie musiał
Był Francuzkiey Konfirmować, gdy razem ze Dwoch Stron
przyiacielskim resistere niepotrafi, ani od Gwarant
Zadney Cobie obiecywać niemoże pomocy. Rzplta
Hollandya Duńska, Moskwa Szwedzka
te y tym wiele przykich okoliczno
ciach maturan deliberat

naturalnych
Zas Prawem iako obrona tak Promocya Spraw Pacyentom pozwolona
Do tego chcieycie iepsi JMMvvpp DD wiec in tutinam Delicta Tybunał
zbił, ieżeli nie ta ai nabyt do rygoru Sprawiedliwosci seu Klemencyi in
favorem Jmci mmyPana mitigantowane. W pierwszym, Konstytucya
anni 1588 nowych prawem reasumowana do roczney Wieży za Zbrodnie
pie Szlachcica trzpliczem pdkam nakazuie tę kary Jmci mmyPana Kor
donowano, w drugim za nocna Jnwazyą y Assassinowanie Szlachcica
tyllko Dwunasta Niedziel Wieży Jmci Skarano. W trzecim zas Kontrawen
cye, Konwulsye Delictow żadnego karania nie mycziniono, anieiest
że to Klemencya, ktoraby na tym mieyscu gdzie Solium Sprawie
dliwosci panowac niepowinna, bo niemoże Sybdz bez krzywdy ukry
wdzoney Strony, oto Sam Nayuyszy Sędzia nasz Bog lubieść niewy
cierpane zrodło Łaskawosci y miłosierdzia, a przecię gdy na swoy Stra
szny Trybunał zasiędzie, iuż tam na stronę zeydzie Klemencya y ze
wszystkim rygorem karac winnowaycow będzie, bo gdy parcit malis
nocet bonis. Trzeba rygoru y Sprawiedliwosci nayostrzeymnienie
wystąpiow y Wiolencyi napolaiasnie innym, Gdyby był Jmci Pan
Wodzinski Skarany za pierwsze Laboystwo y Exorbitancye, nie
ciałoby nas tak wiele teraz pod oppressya y pieniactwem, bo Jmci
mmyPan pierwszy do Wiolencyi y Łamania krzywd, ktore stanie
lite z Jmianem Prochnickim mnie y moim ludziom poczynił był
Prenusey ad circumscriptivas Protestationes, y przymuszony do Re
manifestow, uformował przeciwko mnie pyć Alteratorio in causis
mere vexatorijs, żeby mię tyllko tym pieniactwem uniwecz obrocił.
Mowią zamowa Boskie y ludzkie Prawa czyniąc JMMvvpp DD
Protektorami uciemiężonego Sierocstwa mego in Judicando cotote Psalt
lis ut Patres, esse Orphanorum god Injustam patitur de manu Supob.
Jż Trybunale oto uciśnione Sierocstwo Jmci Szlachcic ignominiosissime
traktowane łatwymabiti voce Zebrzemy, Salvemite oppreso, Judicate
pupillum, defendite orphanum, Corrigite oppimentes vos et Contameli
am patientes in superbia, Niech Za świątobliwym Dekretem JMMvvm
pp Dobrod ustaną oppressye, y Wiolencye, a zatym uciemiężenia nasze
nastatek obracaniu do Nayuyszego obrony Sierocstwa mego trzymaycz
go Serca Pana wzięła wsrok, abybraczy Intencyą Sobie upodobaną JMMvv
vvm pp Dobrod zktorzybyscie przez wielkosć były Instrumenta inspirował, y
za ktoreby wolnym Życiu nadgrodę Honoroby, Stany niezmiernej,
a potym mieniem Koron Wiecznych iako Sprawiedliwym Sędzim
Conferował, Dixit et facta sunt.

Replika pewnego Młodzieniaszka na wyszczony Projekt
Kobrzyńca Starusza pewnego Pana do Korony Polskiey
mnieiącego w Wiszni d 2 Aprilis 1733 dana

Młodzieniu Senis Emendatio ductus pracą Swoią abardziey
mpositionem podać do Druku y ogłosić Pawonyta Swego
le nacsto ten Expens, et ad quid hoc perditio
Calitora Trzebaby Nazwaczyć Jmci Panu Scholo
Stupide Scriptis Convictus profundo. Wiadomo

podobno

podobno Umyśanu extra limites Patrid peregrynuyącemu, kiedy
Papiecem owego Kardynała nomine Bona obrano, Populus Romanus
mając osobliwsza awersyą y przez antipatyą niemogąc go wiedzieć
Oycem Swiętym zaczął wołać Papa Bona, non est bona locutio, Do
piero by oyczyzna nasza z Dawidem obyjającymsię o same obtoli
głosem wołać zaczęła Domine circumdederunt me vituli multi, tauri
pingues obsederunt me, aperuerunt super me os suum, sicut leo
rapiens et rugiens. Zalecasz Umyśan Dobroć Supremas Dobro et
gnolitates Fawonyta swego, czynisz Exprobrą że hic vir plenus
Sapientia, prudentia, et Doctrina, ale zda mi się że ten Sapient boday
niejest podobny do owego Krulia Augusta Cesarza, ktory Cesarz czy
niąc wiarę pro imperio zbliżywszy się do oblicza obalzy Krulia Sie
dzącego na marmurowym Stopniu wystawionym od mieszczan tame
tejszych, atoli gdy Cesarz miał te ingrowana Kolumny odezwał się
Krule temi słowy Kiryc Kiryc, to jest witay Cesarzu. Pytam się
tedy Umyśana czerliten Krule był tenże, ? tego Suppositum, był nau
czony a Patribus conscriptis tego miasta, atale Sensa Ceremonia czy
niego drzebyś się Umyśan z moim sentymentem, nie ex natura,
nie ex industria petę civendi Studium conciliari vita, pellendus
aut Sapientibus tradendus est. Wyliczasz Umyś niezbrodzone Zro
dła bogactw y Skarbow swego Amerika, Czytałem niedawno Autora, yna
padłem na boy Sentencyą ktora mi adrem służyć może, provocant Luxus,
qui carent virtutibus, ale Mci Panie Scis tibi omnia Subiecte, Subiecte
rationi. Zacz- Umyśan ineprem Populum et Cives Reipublica, ktory
ex Sortibus y fortun swoich plus elenodia Virtutum, quam Stipendia Cra
rionum zbierają, ktory ani przez Zony, ani przez nabycie przeurodne Regia
Salariati gratia, ale od Dziadow y Pradziadow swoich grati Successores
grata Patroni Successione Fortun, do tego albo to fatsz że owego Piasta
plus plauit pocab Unus Saginatus, Janicceli Fawonyta Umyśana z
Zmarszczonym czołem iakby Italy zrobionym contagnie filowana fabu
is i gnibus Kolacya, atale Dobrodzieja niechcicy bydź na starość Pastor
mendacij, ani pochlebstwem myrodzonym bawić się, plenique że plus
potest lingua adulatoris, quam gladius Persecutoris. Inwentowates
Umyśk Intraty Pana pewnego że ma milion dorsten, ale swego Kochan
ka prześniesz tripliciter in Oeconomicis Inventionibus y uiszłoby pokazu
iesz Importancyą do Skarbu, podobno ten Umyśana Prstendent do Korony
assumpsit formam Krola Jana trzeciego, ktory po Smierci Swoiey Xiążka
Milionowo Krolewiczom Synom Swoim Zostawił w depozycie; chcicy Umyśan
przebrdz Fawonyta Swego, aby niebył hulaką, brzuchy, y marnotrawnym
Synem, bo mi powiedziano ickeli fas credere, że na cudnych ustawiczn
Dobrziach Życie Swoie o Wiela prowadzi, może zebrać podług St
stwa Matrimonialnego pieniądze, ale bydź Krolem potale Wal
Monarsze Jo niepozwalam, bobysmy wskurali tale ic
zgubił a mazney znalazł, a Umyśan niechc
Sprawdź, bo Vexitatem gignung credunt opp
vero non posunt. Czytan in manu

Sordidi mapa typum, Super magnum Etiam Alexandrum caedor
tem in arena Martis tego Umyślna Fawonyta, Vieri Umyślan ze
potentia Principum ex Virtute pendet et robore, o litonych Ia talentach
anim stysząt, ani kronili dla mystugi Umyślana wyrażającey ialio
wą Panalieżya nieznalazłem, niewiż też w tym Kawalerze oby była
plena horonis imago, anim żadnego widział w Zatobie pozabitym al
bo po skutym od smei chodzącego, o pojedynku y Ia stysiałem pewnym, ale
oni talia czynili relacyą iależy trapto onemu Panu Zbrzeie, Zbrzeza usiadł
na prza, per pod nim pad Zbrzeza piand y skonczyła się kampania; Ma Zona
Umyślan tego Herculesa utrymuy do takich impetow, aby zwiellicy Zapalczy
wości nieginął marnie, y niepodległ fatali Epitaphio Vzi et gwamis hic
fato peckit, tamen amando sorteb. Niech ten Rycerz konserwuje Zdrowie
dla Siebie a Umyślana, Znaydzie czas in thalamo sopitos excitare ignes,
teraźnieyszego Zaś czasu ipsa suas Vires odit Polona iuventus; a Zatym
aybacz Mowy Dobrodzieju, Zranny się na Krolach, lepszy niż Umyślan na
pieprzu, possumus impositis caput exonerare tenebris et lucem specta
re novam. Promocya Umyślana, tabyscy bardziey mydata mey starości
w kruchcie do Dominikanow, niżeli do Elekcyi Krola, bo przeznam się es
talion tumulic, ani w karecie, ani na koniu lustu dobrego z Siebie
niepokarisz, Autum in Vinum non transit denus, Znaydziemy y Pana
do Rządow Monarchy ad pacificam dispositionem Reipltey naszey, ani go
szukać będziemy pod Umbrami w Zabinicie, Vinum bonum reget hodiern
na czym tedy Zasadzamy, oportet Cupiditates reprimari, abusus
comprimi, facienda provideri, reddenda distribui, delapidatores Legum, et
libere vocis evacuare, na koniec quo ad Secreta tibi soli

Jużeś naznaczył dawno Krola Boże
Jakiż go Sobie Lud Swoy obrać może
A ty Zapiecem siedząc w kominku
niebrydz Staruszku

Mowa X.cia Jmci Lubomirskiego Woiwody Krakowskiego po Smierci Krola Augusta II na Seymie Convocatio nis in A.o 1733 miana w Warszawie

Gdy się po nieodzałowany Skacie Primi Supremiq in Majestate Ordinis
na tę czasy in hoc Sacrario Consilium w godnych Bobach Wmmść oba
Stany Rzeczpltey Reciptey Venerabundi Zapatrzyć, czuy diversos motus
w Sercu moim, raz Zatem, drugi raz nadzieją uwiedziony Słusznie mając ex
hac motiva, z iedney Strony ieżli Zatować czego nie widzę już na Troney w Se
bie Pańskiego Pana, z drugiey Zaś Strony spodziewać się należy cnotliwego dobr
rodzia w Senatorach y Postach Woiewodztw tot Lumine, quot Nomina
in Splendore perfecta Libertatis za Uniwersałami Jo Krola Jmci
hoc auspicato Reipublicae Statu Sideris Nostri Directionis
ex hac tu Authoritate Sua Primatiali po Zachodzie Z
t Lucemus Oyczyznie in hac tenebrosa Interregni

Calligine

calligine Conoscant, tak a radijs Primatialis Jego Dignitatis, niechay
bierą ponęs debitam Veneration̄em Lustr Swoy, Et Vota nostra et Vasallio
res Senatorią, ktore teraz po Zeyściu Nayiaśnieyszego Krola y Jasnieysze
y gorzkssei wydać się powinny urządach, Sprawach y radach Senatorskich
do pellendas tristes Umbras dispipandosq; molestnos Interregni Vapores.
Ogarnęła Zaćmiuszy nam w Majestacie Panskim Luminare Majus Olero
ma Śmierć densa Calligine Regnum, odebrała cum Serenissimo Polonią
Sole gratam andrarąq; pratis nostris Serenitatem, Mając iednak ciężkie
jaśniejące w Primarjalney Godności Luminare minus, Zeszliśmy tak planeta
Sarmatici Cáli quot Proceres Regni, ad fulgorem Seymu Strażnieyszego,
ut sumamus quam lucidissima Consilia, nobis q; lumen obscuratis per
Interregnum Respublicą negotijs. Uroczisty znowu świat bez wątpienia wpmy
szłych da PB Electuć publicznym Oyczyzny Interessom Serenior post nubila
Phabus, niechcieymy tylko teraz obpescare claram in libertate plenę ogva
litatis Lucem Phenomenis błyszczącychsię Ambicyi, Przywat, Faktyi y
wiolencyi dawnych non usurpata Authoritate albo Powagi Władzy pode
mnieney q nasz, ale naturalis Kondycyi Szlacheckiey egalitas, Communiq;
inter pares Libertas; Że to się teraz abeunte Sole vere Splendentia astra
Regnantoq; in Regno Planeta. Uszyscyśmy tu wtey Rzeczpltey rowni Sobie
Homines excepto Uszyscy wolni, uszyscy iasni, quot terrigenę Nobiles, tot
lucidę Stellę, wspolne rządzie, radzie per Unionem animorum powinnismy
Uszyscy ornamus Fabian Cellum egvali Splendore damusq; nostris pulne Influ
entias Campis; Luceant ergo Verba et opera nostra DEO. hominibus, reddanto
fertiliorem terram przez pomocy q Ustawy Swiętey, utrzymanie prawdy, y
gruntowanie Praw, Swobod, y wolności naszych, mahatemey q Sprawiedli
wości, Zniesienie Abusuum, podźwignienie dusio Zalskij Boże nachylonego
mieszkami Exorbitancyami Prawa y braterskiey Wolności w wolnym
gtosie y Innych Swoygatywach runności, Uyrzeczenie Imienia Szlacheckiego
przez przyiszczenie Dawney Stawy Narodowi Polskiemu w obranin dać Bog
zgodnym Krola Polaka, Utwierdzamy sobie siberas, pacipeas ac per malos
Ores Krolow Polskich Electiones spnysiągszy się natey Konfederacyi fedore
sacro, że nietylko teraz ale y napotym się Svadente ipsa litera Sacra mieć
chcemy y obierać będziemy przy mocy Boskiey de Gente Nostra Monarchow
dauszy omnibus Extraneis nunc et in perpetuum gdyby to można było lege
ac Juramento stabilitan Exclusionem; Uznamy że iakoś już położona
Zaraz ab Origine w Polszcze CHRYstusowey Wiary za Krolow Polskich Im
mutabilis Conditio: Rex Catholicus Esto żotan Christianam illustrabit Rem
publicam arcetq; Principes Acatholicos a Concurrentijs ob defectum Verę Re
ligionis, tak y to postanowienie nasze Rex Nobilis Polonus esto edomi
Jacie propitium Regno nostro Sydus, z którego emanabit Lumen ad revelation
Gentium, ato Swiecę Gentk Polonę in Nova Lege Novis Splendoribus.
wiać się oraz będzie Obym Narodom Arcanum Status Nostri, usto
kaidego Cudzoziemca od Konkurrencyi do Polskiey Korony obl
niedm albo raczey Statisticum Prawa Polskiego Impedim
Zaś tym Spolocznieyszą Krola Polaka w równości
mogli Elekcyą; już nie w ustach naszych
ale w Sercach mieymy mysztego Kandyd

per quem Reges regnant, et Regna regnantur, wszelkie Affekta
nasze w Zupełną dyspozycyą, nieomylnie spodziewać się możemy
[illegible] Sukcessow, cześci resygnuiąc się do Woli y dyspozycyi Bo
[illegible] Decretorian Obieraniia Krolow Słownie czekać będziemy
dopiero aż in Campo Electorali invocato Spiritu Sancto promowye
nasze ogłaszaiąc, nie tak się zaś cudzoziemskich fakcyi iako raczey
wewnętrznych papyi naszych obawiaymy, de albowiem nayczęściey tu
się za Zaszłe Bezpłatky, uszy tkwie prawie mieszkańcy nieszczęścia nasze
od Samychże nas pochodziły, niezgody, niezawiści, Zazdrości Sytky,
chciwości y domowe kollizye, bardziey ciężkie aniżeli sprowadzone
obcych narodow Potencye Polskę naszą zmynowały, niech rambią się
poniesione mieszkańcy ruiny obaczą teraz y pochopen do poprawy y pod
niesienia upadaiącey w swobodach, ozdobach, y dochodach swoich oy
czyzny, nonest de tempore hisce nunc, nieopuszczaymy tak swobodnego
momentu y sposobnego czasu, ale sposobiąc chęci Vota y prace
nasze dotey, ktora nam Wszechmocna Opatrzność Boska w obie
ranie nowego Krola roboty. Obrzućmy dawne diffidencye, przekaz
uchyciwszy się wspolnego wszyscy interessu w promocyi, publicznego
Dobra, chciejmy sobie wzaiemnie Rzpltey kondescendencyą, Kto
rosciq podać ręce ad exaltandam w Krolu Polskim totam Polonam
Gentem, nieszukaymy za granicą Kandydata, Bog nam chce dać
z Brata Krola Vota Populi, vox Dei, universalne całego ludu
nasze odgłosy Vota y Acclamacye za to oczywiste znaki Woli Duha
Przenayswiętszego, et quis resistet Spiritui Sancto? niemasz panie
Żadnego tak Chrześciańskiego tey oyczyzny Syna Żeby niemiał się zatym
Saltym instynktem, y zbawienna Inspiracyą, wszystkie prawie Woie
wodztwa Ziemie y Powiaty et voce federis, juncti voce Taja do nieba
Supplikuiąc Supełis o Kolaba, pod ktorego Panowaniem omnia prospera
et fausta obiecować sobie może Rzplta, bo maiąc ex Fratre Patrem
mieć będziemy za ubogo Cesarem, tak w oyczystkiey kto to nas Opiece
y Staraniu Zaszłe czułego, iako też et in fraterna charitate nigdy
nieustaiącego. Wraca się nieomylnie pieniądze Polszcze Szczęśliwości,
powstanie Cnota widząc wolanu Promotora, w Krolu Brata, nieodmie
nnie Polskiey Natury zodmiana Kondycyi y Stanu swego, przychyl
ny Zaszłe będzie w zdrowney Sympatyi, y przyiemnego wzaiemnosci
pożycia Imieniowi Szlacheckiemu, Zaiego przyimie, wszystkich my
tuli, wystuche, zrozumie y ukontentuie Stanowan ex de Optibus Rzplte
z talim Panem florebit aequalitas, bo sam in aequalitate urodzony,
crescet Libertas, bo in libertate wychowany, ipsa quoq majestas dabit
fructum Nobilitati będąc ex Solo Nobilitari ad Regni Solium transs
plantata, mamy tu w Rzpltey naszey tam in Senatorio quam et in
[illegible] ordine tot Regum plantas, quot Patria Cives. Widzieć ma
[illegible] godni osiadać iestestwie Polskie Progy, gaudeant bene nati, ka
[illegible] godzien będzie z Szlachcica Krolem z Brata Panem, cuius
[illegible] do tronu, Komu ią Zas Bog nadarzyć że nieżyczymy, nie
[illegible] Boskiey Electyi procedujemy, tam za przy oddaniu
[illegible] Panow respektu myślącz moią myśl
[illegible] Kandydatowi Zachowuiq. Teraz zas życzę że

Żebysmy

żebyśmy Zabiegając uszelkim przeszłodom tam abextra quam
abintra obrazia Króla z Narodu naszego wyprzysiąglisz, i alium ju
rzekł Zagranicznego Kandydata, wszystkich tych ktoryby chcieli
hunc Album tam profanum Patria pertubare factiones caoticas
promovendo pro hostibus Patriæ delitanyąc. Złożenie Sejmu Electio
nis pospolitym ruszeniem in puncto, tym Zbawienniejsze oyczy
znie będzie. Securitas interna przez obranie prawie Polaka Króla
externa zaś przez Exkluzyą Cudzoziemca nayleprey teraz obwarowa
ne bydz mogą. Libera Electio zeniepozwinna bydz sub armis woy
ska niech idą na granice Secundum obligationem Legis. Wolny
głos nayubozszego Szlachcica żeby miał zawsze swoie mocarstwa
Lor. a nayhardziey teraz na Elekcyi obwarujmy, Inną Szlachetność
powarujmy, bo to wszystko Zacne, godne, y wszystkim na rowne bydz
dotąd zapomniane, zaniedbane, poniewierane y ubogowdzone in promo
tionibus ut gaudeant in futurum distributiva wraz z Panami. Panis
benemerentibus Justitia mysztego Króla Pacis Conventis Scitle obo
wiązmy. Skarbu Szczupłky Patrius gentis teraz dum omnis labor
tas zegnat Lustracyą y Anuitą postanowmy, żeby onas nieszczę
sno Spichaczyk Wolności przyciśnionej nieznosnym Ciężarem pogło
wnego ulżyć tiller millionową oraz publici provenienty, to co tam
gdzieś powiedziano apud Aberam Sortem, nec spes Libertatis erat nec
cura pecuniæ. Korzeniem Zrybunatu skorzygmy, wprzod Sumienia
poprawiwszy. Chorągwi poważnych Komputu myczyźnie podrzęd
szy płacy, et habeat Respublica præsidium, nobilitas Exercitium.
Exorbitanye mieszkć wielkie bytą y postanowmy, żeby bydz powinny,
Sed quomodo fiet istud nescimus Widząc że vix ex omnes in tribus ordi
nibus exorbitavimus si quis in nocentem primus in me lapidem, bom
bą zagrzeszy, złym wszystkim radzi ut operemur bonum dum tempus
habemus. Widzy Tatarzy Wielkich Postaci Prześwietnych Woiewodzkie
Ubiwszy Sortis Justo Judicis meos Angelos, Defensores ac Tutelares
nieuchronnej dziennego Zawsze Boga y oyczyznie Senatora, mimi się
Konsolują y w Onoże adoryją Virtutem adjutricis dextræ albispimi
Wołan z Chrystusem, in quo posita est tota spes et fiducia nostra
do przedwiecznego Oyca oraus pro Persecutoribus meis: Pater dimittes eis,
non enim sciunt quid faciunt. Przy Konkluzyi zaś mowy mojey
przed Bogiem cui omnia patent, y Oyczyzną całą, quam nihil latere
volo, Ostymuy oświadczam y manifestuję, że iako za Żywota Króla
cudzey fortunie nieżyczący, Swoiey nie pomagając totus Contentus,
data mihi a Supremo Sorte Żyłem bez Ambicyi, bez Zazdrości, bez In
teresu, bez Faliczyi bez Prawa, bez Zwady, bez plotek, bez Kłotni,
reddens unicuiq quod suum est, tak y teraz sub tempus Interregni
po Śmierci Pana, vacante Trono, nec turpe Suerunt, nec quærendo
Vanam, nec ambiens ulla regna posco, Laus mihi et Hon
Virtus

Copia Listu Jmć Pana Poninskiego Marszałka Konfederacyi przed Sejmem Pacyfikacyiney do Ziemie Wurskiey pisanego in Ao 1736 d 12 Junij.

O Jopewna że nieograniczona w terminach swoich niepoznana w Radach, aw Skutkach doskonała Opatrzność P. Boga całym się dziwnemi drogami ludens in orbe terrarum opiekuje Swoim tem, Przecyż Dobroci Swoiey dasey czynie nayznaczniysze Skutki w Oyczyznie naszey, w ktory poliazuje Prowidencyi Swoiey Dowody, tak znami czyniąc, że Wolnego Narodu liberum Arbitrium nienaruszaiąc cudownemi Sciskami absolutney Swoiey podlaiye Władzy, do tego Swobodne Voluntates Skłaniaiąc animuszow, co mu się przez nieodwołane wyroki nieyzmie fortiter znami podobało. Ktoryby znas mogł był spodziewać, że po Szkodliwey, a prawdziwie monstrosney Domu Krolewskiego Exkluzyi niezmiernie szczęśliwy nigdy Augusta II na przeszły niedawno Konwokacyi Oyczyzny, miały regnandi Sortes na Nayiasnieyszego Augusta III rzec przypasc; a mnieyi nie bez podziwienia widzieliśmy, że lapis quem reprobarunt, factus est in caput anguli i stawszy się fundamentem nayspiczniey szym, na Koronacyi naszey Jona Wolności, nadwerężone Prawa, podeptana Aequalitas szczęśliwie wspiera. Ktoryby sobie przed Cillu miesiący obiecować mogł, że po owey inter Cognatas aciem zawziętości, po wygorach na rownych Braci Cierpieniu ostrzonych miała tak prędko w Oyczyznie reflorescere Confidencya, a iuscy widziemy nie bez podziwienia, że uspokojone gniewy, pojednane prawdziwey miłości zuiązkiem Rzeczpltey Stany iuż się chwała Boga na blisko Tronie polskim w zupełney Scisłości pod Fatorii Concordes manus in mutua foedera jungunt. Dobroczynney to Opiekli P. Boga Magnalia, za ktore z upokorzonym Sercem podziękowawszy do wszystkich JWWMMP y Braci Supplices tendo dexteras abyście się Stolicy w dyspozycyach woli P. Boga zupełną relignacyą rządzić pozwoliwszy, naterazniey szym przed Seymowym Seymiku Secundowali Swoią Applikacyą JK Mci P. N. Mto Curas, ktorego doświadczona dla wszystkich Dobroć y Clemencya wabi y ciągnie do Siebie Benepicyi nayuporniey sze Serca, z tym na Polożeniu ustko potykaiąc. Ktorego iestesmy mocnem gustem po SP Wielkim Rodzicu P. Rzeczpltey niestracili. Jako zaś doskonałe są ze wszystkich miar Dzieła P. Boskich, tak mamy nieomylną nadzieję że my kooperacyi [illegible] tak potrzebna Salutis publicae Sprawa ad Inuidiam Swoy odbierze Skutek, kiedy Zapomniawszy Diffidon [illegible] nawet y prywatnych Interessow rozlożyć się Gene [illegible] rozbijać zwykło Unanimiter do tego concurrentes [illegible] Seymu iokrzaym Dey tak fraterna

Dissidia

Dissidia tales tez externa pericula mogt componere. Jaé
to iest Szczegulna Cubrenibus Legum Medela, to naypewniey
Ze remedium, ktore przymowadzo ad pristinum Vigorem Jura
et Libertates, a Kchayacq Oyczyzng podczizarem Swobodzi.
Niech mi zas nikt z Gownych nieima za zle, ze gdzbieg po
dobno nizeli tenuitati med nalezato motiva [illegible] moie na
tym miejscu Wmpcu prezentuiq, bo mocz Dyspozycya Pa Boga
ktora fortiora exigit ut confunderet fortia z affektow Brater
skich Generalney Confederacyi odebrawszy Dymowq musz
adimplere onerosas Functeyey moiey Obligationes, nieżyczy
sobie nat apud seram posteritatem przychodzic Censurq, ze
penijt ne Consule Roma, y lubo nietylnie sobie za czyny
krzonych do tych czas dwudziestego manziatkowa pracach
dla Oyczyzny moiey, ktorey powinienem, przeciz tot cursus
sus arripio ad portum, parvang prdcor post Bella quietem.
A kiedy my Sprawiedliwych Gk Mci Staraniach Rzeczy
Wmpcu applikacyi pobtogoslawi P Bog fausbis Successi
bus Oyczyznie naszey spodziewamsiq ze nietylko Wmpcu
Pcy Bracia gratam ozobiey Imieniowi memu Zestawnie
memoriam, ale mnie tez w Justrukcyach Swoich pro loco et
tempore Gk Mci Pn Mcu od ktorego przemia pista labonum
cupiato rekomendowac bydzie. Deo demisissimo Cultu czyn
szqc Zostaie &c

Copia Listu od pewnego Duchownego S. JEZU do Pa Swieckiego z Gorq rozwodzie sig chcqcego.

Ex fama znam Wmpana, lubo Jemu nieznajomy, adorna
mortis et ingonij prerogativas, ktore inni chwala, Jmym sig
onich dobitaj Stypzck. Znam Vinum ab Ore et ex Sagpor, abdi
nieuiem gdo Sukcessu bydzie meo. Paragonowac nieuis tuiq, gdyz
mowq decertare niemyslq, ani prowokac Wmpka ad respondendum,
Verbis sed Affectu, bo to trzymam ze god recta sunt, Judicas, god
Justa sapit, agis, god Laudabilia. A krytycznego sig niewystrze
gasz oka, ktory ad publica Natus iestes negotia. A zatym
pro Spartha Jam Wmpci, lubos tego niepotrzebujesz, Honorowi
Depanyejesz lubo inaczey o mnie Sqdzisz, uiedzq Inni talenta
Ego dotimo applaudunt Personq ex omni Laudabili, y Ja
Jam Adulator, co komu nalezy przyznaiq, bo malo Vinos
tes. gpam Divites, y iako Sapientia Chservio, tale ir
dowac. Znaiqc Wmpci mychytnego sobie god
y doznam. Lesi fast talii gpem regitro gdy to
Do. Judice Conscientia ago Wmpana

osądzisz gdy ad dignitatis Lancem przystąpisz, uczmiesz do
bram, gdy quæ Justa sunt ponderabis et decernes, gdy to Statues, co
Bog, Niebo, recta ratio, niepowarzowane Sumienie, hypokondry
czna niewściekłe Fantazyą Serce, Przyiaciele non Cruenta
sed Civitatis radzą. Do Jamowic, a Umysł in spem do czego colimo,
bo niektorzy Inneomu tylko Sapienti Logion, atoli sądzić mam że
urażam, gdy to zaczynam, co alias videtur esse difficile, ktorzy się
bardziey Afektem nieraczą rządzą, bardziey chlubna Fantazyą rząd
rabiają, niżeli rzeczpospolitą, bardziey się jowialitą z grozą, gdy Con
sequenty aniść niemogą. I co za czym idzie in Est absconditus
y mowią że Ich urażaią, gdy Pulmonem domagać się niemogą
y zawrot głowy cierpią, gdy się z Cerebellami mięszają. Ale tedy
niewątpię żebym miał być za Urazy Umysłu, Któremu iako
Sapientis est matare Consilia, tak y za zdrowa iść porada Lauda
bile; niebędzie żaden argument in spem, azaby on żaden ani do
gniewu, ani do Zemsty pobudzać niebędzie, ani do Stawy chęci
Zapalczywych, bo tułaią się niebawiemy, ani cudz z ludźmi to
że postępujemy, wolno nieodwarzonych Fantazyi trawić Cudzi
tates z S. Pawłem trzymaiąc Cedus sum, sapidatus sum, a co
zumiem że to już sam sądzisz Pasterze co ia mychy Inności ap
plaudując benigne zaczynam y tak iakby on sam był presens
w domu Umysłu in Persona mey, gdy ziem to in voto miał,
ażeby on y Wesołego Alleluja, a tego rzekł powinszował zdrowia
y drogiey głowie Cziołem uderzył, gdyby mi prace Wielkonocne
tamy nieprzerwały, a do tego chorba Domex Probascizia obcem
non opponujesz. Przydałby się Umysłu że pacificus byłby Ingressus
meus, żałoby się armata pocisk mogły znaleść, ale non adbella
sed ad pacem pociągaiące y Serce odpychaiące do Unij non ad
Divisionem animos, azaby nie byłaby ciężka batalia ani
przegrana Deo. Valedy iakby ia presens był Negotium Mise
ricordias zaczynam, bo widząc Statum Rey, nie wiem iakby ią
nazwać!: Czy Scestą, czy abjectam a Conspectu Domini, eje
ctamentum zalecę, ktora z domow Zastuguje sobie na reputacyą
y iakąkolwiek konserwacyą, czy tabyvan Sedlus aligod, kto
ra od Zawziętych gdb, y Zajuszonych Natur z Cnoty bdarta, y
z gniewliwych Pasyi na podeiwość, ktora intaminata jest
Szwankować musi, a Umysłu wiemże wiesz, że non est Ira
sine ira mulieris, Zezego Zaś to pochodzi, agnosces, iżeli Vel
dejones tym fatszom się przyznasz gdy te Staroziytni zrzucisz
za iakąś bied, mystwoity Przyiaciela Pana dożywotniego, niechcesz
Umysłu magis amica veritas, nie inanibus Fabulis
to pewna, że magni Amores sepe magna degenerantur
jednym Sercem hostis Amor zagdeje się. Cu
tym bardziey boie, pieści affekt chociaż od natu
nowiększa zgubę, rodzi na zatracenie. Że ze
Umysłu, a moja Intercesya nowa prey Ey

Supplices

Supplice, ktora iako non nouit amicum, tak nie umie seire alium viuendi modum, bystrześ chciał z tych razow importuny, wszak wyrwać Przyiaciela twego, y nauczyłbyś świat, że Stuzyc prawdzie nie Ludzkim perswazyom y vdaniu, gdybyś tego letore gos nigowat z affektu przez iednych zawziętość drugich importuny inngch adulationes przyiąć in cordis penetrale amicum. Wszak tak wiara kaze, tak Przystoyność tego Sakramentu, tak radzi nieroszerwana Jedność, a Bog chce y zgoda, Unitas prosi przez mnie, a ten affekt na ktory pomyslisz, żebrze tey przyiaźni, o ktorą konkurowat, Szuka sposobu ad reditum, ktoryćes zna sam Przyiaźn, ingno obseruanit Mitosti vstata niech naprowadzi ieżeli aliquid alios obtegat, ieżeli mimo niema w oczach nagdzie nieurzdzi, y złe ludzkich oczy dobrych sprawy zarażaią, że się im mieciwe wydaią objecta, iakie ia gdy stypzę, że sam Wm Pan paratus exonerabis, stowować możesz, ieżeli vmarł sad ludzki, ktory wyrzucił że złości nad Zoną Wmpana, że agonia ta mnie, Virtus to iest Zawiętości nie Intencyi Boy, ito teste Deo (ogoru) ani o tym pomyslita, y naco to virulenta malitia mia toby się zdać niewidzę. Wiemżeś Wmpan Pan, ktorego nie tuia Sady, masz preservativum Venispimum. Sey amorem y wstyd gratiosius bydziesz, gdyś się o Sey Stawę tymiesz. Co z tego za awantaż mogłby Sey bydź, non percipis, tylko bydź więcej Stym tułaczem, mizerneyszym Zebrakiem, y z Stryiaźni y z salucyiskich nadziei wygnańcem, chocia maior Sey pernicies gdy za Zywota Wmpana to mowić może et sui eam non recipe runt; Większa biada, większa mizerya, toby Sey cięższa, aw tey obawy bydzie nonne! mortale facile credit, ukogo sumienie przeświadczone Sprzyiaiąc za Dobą Sey, aquis motor et turbator Pacis maritalis, ton ktory polubia nielubi, ktoremu milsze dissoneye niż konsonkye animosum, robią Stawę, a ztąd poda ią, y surowości Boskiey robią scielicz, gdy gros Nus Conjunxit na Diuizye rozcinaią, a ztąd sobie korzyść lubo mizerną czynią, Sumieniowi Zawod, a Wmpanu obmierzenie, y Sakramentowi niestawę. Nietak Straszny Lew iako go malują, nietak ayster Przyiaciel Zły, iako go remonstrują, gdybysmy uszyskiemu wierzyli, Nullus Ordo, Nulla pax, Sed Semper Eternus horror Gnaworathysię, y pielebyś było, gdybyś co perswazyał niecwiaty; Wasz Wmpan uznaią słuszność Urazy, Dotis, że treba odzywać, stoię, ata obietnica nie tr
szy, ale to auro probatur Amor Cordis, grande m
movebit oblatya, y Perla nuda Capit probum.

Miłość, gdy iednoś się połącza, y tego non exigit, żebyś Liwerią
tożył, zdkie Prywatnie służyć Wm Panu, non respicit datum
munus, sed donantis affectum, milszy kawałek z prywatnych rąk
niż złotogłowie z zelżnego upominku. plura refero, doś Jmanie
Wmościńskiemu, ktory może dokazać tego, czego uszyscy uniżeni kochaią
jący Życzą. Zaprzoś na miłość Boga Supplikuię, żebyś in unitatem
Cordium raczył oddać wolą Swoią, nattonor Sam twoy, iżeli go kochasz, iżeli Societatem amas, et livium Superiorum Zelozyć moią
iżeli poydzie na Gurę sit, Satis facio, quod Conscientiæ est et Sanctitatis ea expecto, quæ ipsa Persona desiderat, Intendit &c Dabis
Veniam Wymyślonych Listow, iżeli audenter in amplectus iakoś mąż, iakoś Oyciec, iakoś Przyiaciel Suscipies, tego Zgoda, to chcieć wy
Swiadczyć, volenti nihil est difficile et amanti chcieczyć Wmościńskiemu
bądź Discipulus, quem diligebat Jesus, plenus amore, chcieć do Ser
ca twego mylego Przyiaciela swego dla Jezusa, ten sam Czas Chwa
lebny addet Stimulos ktory Polaky opowiada, te razy agant exatores
które expressit et religit na Cielę Boskim nostri Amor. Jako pisz
iako de Societate Rzlumiemus, ktory edificios amicos pozy
czyć, Korona iestes Wmościńska Zaś bądź Sercu y Przyiacielowi swoiemu
Divisum Collige pectus Utrumque et cum Supplicio Jestem &c &c

Respons naten List ut superius.

Rzecz pewna że fama volando crescit, Jakoś nieznajomy
Wmościńskiemu Sługa, tak ex publica Aura w moim persuadowany
Intellekcie, że satis crescenti Virtuti fortuna plus crescere jubet.
Odebrałem list od Wmościńskiego, a bardziey moniterski, w ktorym
Sublime Wielkiego Konceptu y Swiątobliwey ex Societate
perswazyi wyczytywam Sliadek, na ktore breve in compendio
Lubobym zamilczeć chciał, a wspomniawszy Sobie że gdzie
sum ut Dominus meus cogvatur mecum, patrząc y na to pod
pabili Sensu, że panituit aliquando dilipe hominem, tam
ipse nunquam, Jednak in reverentiam Submissione idąc za
wczasu przepraszam. Że Simplicitatem non despicit
Godność Jego, ktorych L. Bog ad Endiendum a propria destina
vit Societate. Doczytuję się in puncto ktory Wmościński po
tożył że inaczey o Wmościńskim sądzę, ktorego nec oculus meus
vidit, ale in lor ascendit Godność Jego. Wzięć w tym punkcie
supplikuię Domine non intres in Judicium cum Servo tuo,
piero teraz uznaję Arcana Powszechney Providencyi
Consilia kiedy oddaliwszy się perenni titulo dożą
Przyiaciel à Societate, Zuba apud Societatem Prote
y Cudze Nauce nawraca Lubo Martina sentit
Hetere powinna, gdyby się była do tey pewney udała

Szlewka

Szlosty ktora bene omnia svadet, y poradzita sę sumienia
et Interpres Conscientiæ WMPan. ktorych in Petra Justi
tiæ PBog solidavit. Jest to nieychcie Lekarstwo skrutemu
Sercu, Trzeba nato Inszego Szukać Bezwonu Pachowey Bożey in
lancem famam tubo Sobie przez lat 12 naten zastuży ta
Panegiryke. Niech nienarzeka na Nieszczęscie Swoie, y
owszem niech akceptuje propriam deliberatam Vocationem
kiedy relictis omnibus Myza y dzieci Scuta est inigritaten
czyli dgritaten, alewątpię żeby dgritatem. Przystępuję do li
tam Justitiæ, aby gdy sunt Justa nietylko libry ale y
Ryze niexpisaty by gdy sum passus. Jatutego nieuspimna
bo erpit Verba Dolor, ale czas wkrotce podaże. Dziękuję ni
sko WMPana pro pleno Affectu że Instnuis ad Societat
ignarum, aletam Obrotnieyszych potrzeba. Uznaję cum
Osculo dulcis WMPana chartores, Życzyłbym Sobie condi
gne odpisać ale się obawiam owey Egipcyanow przesbogi
Solem digitto ne monstrato. Bystrość Jego w progach myśl
talby mi była mita per minam admirationis notam, tło
mą odbieram y ścisłam Sercem że nullo tus bauum est ton
pus amori. Zatuję całym Sercem Zapamiętałość Lony
mey, ktorey chyba PBog będzie pociechą, y Ja sam się już
napstałat super malignitatem Szczęścia mego lubo to
jest Wstyd Myszęzyzny ale kiedy ulla ratio. Fleetere Zaha
mieniałego Serca niemoże formavit mea Lachrymarius
kiedy Apologyne Znalazła Życie. Uchoway Boże abym miał
Indolere nad nieuczciwym Posagiem, bo Amicus pretiosior Auro.
Nie nieuczciłem tylko iedną Ziemię ktora Spinas et tribulos
germinavit, y tu się może prawdziwie mowić że Zła Żona Mężo
wi Korona ale Czerniowa. Niemam Zadney skonsolacyi Z
powyższey Lubicyi bardziey NN niemam Zniłkąd podpory,
niemam Zniłąd przyiazni z ozrzenia, nadecuszytko niema
Przyiaciela, ktoryby miał nadgrodzić omnes defectus, pisał
bym ale pamiętam że mam os de ossibus ejus. Nieprotendyję
Wiedzieć Sigilla illius Confessionis, bo niejest datum nobis
nose Mysteria, dosyć że documentis rzeczi Constare musi.
Niejm się Imienia mego Łon Jan, ale tamtemu przez
stabat Salutis farmacum sam PBog Sup ejus dio
patus, y wtym Interspie bytbym iuż y Tomaszem
gorsze od Judaszowskiego na Życiu y honorze nieza

Jamique est dosyć listownych Dokumentow ktore czytaiąc należało z Neronem, lubo Tyronem stabiat mowiąc o Autonan literas non nosem. Niechcę daley fatygować ad Salutem publicznego Zbawienia Wmpana oczu potrzebnych, ktoreby mogły Salvo Spectatrices Solis Justitiæ weyrzeć in Justitiæ nostras, prędponderaret niewinność ktorą się zkładam, y przysłuże Bosluey eruet a lapseo Oznanitiom niewinnego. Łowy ratuszy &c &c

Nowa na Scymitar w Kamieńcu Podolskim Jo Xcia Jmci Lubomirskiego Starosty Kazimirskiego na podziękowanie za Funkcyą Kommissarstwa do Radomia sub allegoria Solis/ ponieważ to Woiewodztwo słońcem się zaszczyca/ miana 11 Xbris 1772 &c

Co tam kiedyś przy uczynionym między planetami Nieba kongresie przypisano słońcu, Contulit ardentes radios et lucem magistra, modo nunc visus ingeniumq probat. To ja bespieczniey przy nadobie tego mogę dziś doznać Experymentem, kiedy in hoc terrestri Celo Krolestwa Woiewodztwa Podolskiego JW Mci Panie Kasztellanie Luminare maius którego Celestis est origo przy wspolnym Jasnieyszych gorących zdaniu Celestia Sidera Fratres mnie na tak wysoką tobie dlatego Funkcyą, na ktorey Wielkich in Republica ludzi niekiedy fatisabat Activitas, y dlatego muszę sam u siebie sumere Superbiam że za tak dawnych Zdrowia Operacyą niewdzięcznym upragnionego Szczęścia zostaię Promontorium, ale w obfitszey tak wielkiego dla mnie hondu Łaskę y Faworu w wyznaniu należytą do tey Expressyi poznaię wdzięczność Vivo flumina magna facio, aliboy za Rozkazem JWMPanow in mare negotium/ ktore od delikatnego Sumienia dependent/ puszczam się, wzywam na samprzod Dicha Przenayswiętszego Zaślubienia, gdy ferebatur Super aquas, aby lumine Scientiæ raczył moią oświecić słabość, Wzywam Jasnieiącego w tytu Ozdobach Przeswietnego Woiewodztwa, bo Sunt Stellæ Oceani Similes Nayjasnieyszego Planety, spodziewaiąc się że ia bo radijs omnia Illustrat, iżeli nawałne na Swiętą Sprawiedliwość przychodzić będą Contrarietates, da mi sposob temperare omnia lumi; ale z drugiey strony dla wtoczoney z łaski JWMPana na mnie funkcyi dla demonstrowania tylko S. Sprawiedliwości dowodow, dla dochowania Bogu Sumienia, Oyczyznie pocieszenia, WMPanom wdzięczności Cernis custodia gratis, snadno z tego samprzod JW Mci Panie Kasztellanie Sterbownego Zaślubienia znać mogę że Crux mihi tu præsidium, Crux scala cæli nieszczęśliwy ā tramite utorowanego S. Sprawiedliwością wyznaczona tyla dowodami iakoby wybyta oczysta

swoia

twoja podłowa poydę drogą, y tutożystem u siebie Sentare tua vestigia &tc, niezatenę in mari negotiorum, ani obawiać się będę Zaletuonych y adornacya Stow ozdobionych na Niewinność Pa cyentow Projektow, bo exprymowane natystu publicznych mie scach, Funkcyach, y tu pod teneżas cum Summa Immortalis gloria approbatione Jmciom Panow wyrazone Sentymenta da Dza mi sufficientiam stow ad Colendam Justitiam et satisfactio nem Vokis Populorum. Naostatek nieurazoną herbowney mojey Pameci in tractu utrzymania Praw y Ś: Sprawiedliwosci żadne ani pochlebne, ani surowe nawatnosci, bo do Zupełney mety Zalożenia tey na mnie z Laski Jmciom Panow włożoney fun dus Quent Sidera certa ratem. Podnosząc tedy głowę moią ten dens ad Sidera caput, podnosząc mowię ale orac Slebanias na leżyta wszystkim Jmciom Panom Submisyą y mowię bezpiecznie mogę że natura przytomnego Zaszczytu, y bez podziwienia zgo dna y godna Jmciom Panow w doyściu Sczymikowania Activitas Laman ipsis iam terminat astris; a tak nietylko Jasniejsza Przesuietnego Woiewodztwa Zaszczytu reperkusyą iasnieie in Area pago Justitiæ woiewy Lubey Dobrey Sprawiedliwość będzie, tak Swiadczona dla Jmciom Panow Pozyzyi promadimo Lumine uznana Zostanie nutilabunt y Aquora Stellis. Co Zas przy dale Zyłey Prawa y Sprawiedliwosci Obserwie zta na teardym mieyscu oświadczać się do Przesuietnego Woiewodztwa będę religiosissimi refugium tu mihi portus eris.

Ciekawości w Państwach obcych notowane z Geografij Generalney przez Imdzida Lubienskiego niedawno wydaney.

W Chinie

Cesarz Chinskii absolutnie rządzi, Wałanse rozdaje komu chce bez zapłaty y podarunku, może podatki stanowić kiedy y iakie chce, może podług swoiey woli pokoy czynić y wypowiedzieć woyny traktaty uczynić, może dekla rować kogo chce Cesarzem po swoiey śmierci etiam y cudzoziemca a potym może go y celebrować. Może Zmarłym dawać Tytuły honory, może odmienić charakter Szyska, Imię Miasta y Prowincyi y Innych wiele rzeczy absolutnie może czynić, y zabronić.

Nauki iako to Filozofia moralna, Matematyka Medycyna od dawnych cza sow tam Słynie, Inwencya prochow do Strzelania, druku y Kompass magne sowy są dawniey w Chinie iak w Europie iako y Inne prżynależnieysze In wencye. Mowa Chinska iest naytrudnieysza bo nayuiększy monosyllab mając w alfabecie swoim 330 Liter.

Chinowie są Poganie tey Państwa maią 1000000 Bonzow albo Xiży ktorych połowa iest Żonatych a połowa bez Żon Patmuznikow maią pa tenta y Pensye od Cesarza

Chinowie są pyszni wspaniali honor swoy kochaiący, Talentami, Kubiceni ale przetym, handel kochaiący, do nauk y wszelkich Sztuk applikuiący się wsitach zas wojennych bardzo stabi

Od Tartaryi wielkiey iest mur dzielący Chinskie wystawiony od Cesarzow Chinskich przeciw Najazdom Tatarskim, Szerokość tego muru czyli gru bość iest na dwanaście Sążni, a wysokość na 30 Sążni, Ciągnie się ten Mur od wschodu do Zachodu na mil 700 dobrych tak dobrze rzeczy murowany że lubo już stoi 1000 lat acz nie się w całości znayduie zbyt obdarty iest wieżami 300.

Iest tam ciekawy Kanał od Pekinu aż do Kantonu wszytek Kamieniem ciosanym obwiedziony ciągnący się na mil 200.

W Państwach wszystkie Kłopoty y Żywności ma w sobie tak dalece że wszystko ma co cały świat. Ma osobliwe tey owoce ktorych Europa niema pienuszy zwany Sunsu albo Figa Chińska, bo ma smak figi delikatny Rodzi kolonu Żołtego zda się Cytr iak iabłko Złote, Drugi Liczij zwany trzeci Lumyen Które wyliczone czyli świeże zawsze ciekawy smak delikatny maią

Tak Lecz iako y Zimie zawsze kwiaty y owoce tamecy Znayduią bo tam Zima iak u nas Lato

Ten kray ma tey drzewa podziwienia godne Pienusze Drzewo Pieprzowe tak wielkie iak orzech Włoski, owoc zaś Jego iak groch Kolonu szarego Cier pne Żytki maiący, ten iak się dostoi Zmiesza z kilku Ziarnek Gwadaje Czarne, Ktorego Zapachu niepodobna długo Cierpieć y uszczem Tonicznie Zarok Suszą y do potraw Zażywaią

Drzewo Tojowe cieżkie osobliwsze iest tak wysokie iak Wiśnia Liście obszerne, liscie na podobieństwo Serca, kolor żywo czerwony owoc iak orzech ma tupinę na sobie kolonu się otwiera iak Kasztan y wydaie

y wydaja z siebie trzy grona w ktorych iest Ziarko wewnątrz a z wierzchu mizerne obłyte, ktorego kolor y zapach podobny do toju Jesza zas relacya pisze że to mizer iest białe iako snieg y podobne do toju topionego, zbieraja tenorobe w Grudniu albo na początku Stycznia y spuszczaja go iak tzy z Swiecy z niego robią, ktore są iak woskowe biały y zapach pigley mające Zażywaią go y do lamp.

Drugie drzewo The ktore trzeba siać y we trzy lata wypuszcza z siebie bardzo wysoko wyrasta y grubo tak że dwie osoby ledwie go biorem objąć mogą Siecie tego drzewa trzeba zbierać w Marcu y Kwietniu w ktory czas iest dobre y sobiem napełnione Leci zebrane trzeba długo trzymać nad para wody wrzącey, potym na rozpalonę dekę zebrane ścierć dobrze nierożnie iako go widziemy z zażywaniem w Europie.

W Gorze zwaney Thyede są kamienie osobliwe ktore przy ogniu rozto pione wypuszczaią z siebie krople w żelazo się obracaiące, z ktorych kray miedniczyce Kable y szpady robią.

Cesarz Chinskii ma miec dochody stopięćdziesiąt Millionow Czerwonych Złotych naszych ieden y ma 114 Krolow chodzących Sobie Inwencya Siecha y druku naypierwsza iest w Chinij bo od lat 1700

Pogrzeby Chinow są bardzo ciekawe bo kiedy chiń umrze zarazem dwa Stoły nagotuią napełnione kosztownemi potrawami y winem do iednego stołu posadzą krewni Zmarłego ktory go przez osobę ieść jakoby żywego u drugiego zaś stołu Mawiedzaiący Zmarłego wzywa y Bonzowie alias Kapłani ktorzy przy modlitwie Zamiast spiewania z Strasznym smutkiem, narzekaniem, y yciem trzy razy temi się umawiaią krewni o czasie pogrzebienia, potym każą myć balsama mi namaszczać y ubierać bogato Zmarłego y tak go kładą do trumny nakładszy przy nim Klejnotow, y kazdy krewny co bogatego wrzuca w trumne, przy tym y Straszne figury kładą dla pobrania złodziejow zeby nieokradli Zmarłego iednym słowem wielkie bogactwa biorą dla Zmarłych bo zwyczaynie trumien srebrnych y złotych zażywaią y z nich nayściślowniejsze Klejnoty kładą.

Missyonarz pewny był na iednym pogrzebie Cesarza chińskiego gdzie ciało Jego na proch spalili, gdzie zaś palą tam nayprzedniejszy stos wielki robią z samego papieru gdzie y ciało y wszystkie dostatnosci bogactwa nabyte, obicia, gardoby kamienie y wszelkie klejnoty wraz z ciałem palą y twierdzi że sam papier kosztował 70000 Talerow na stos wkładzie, a bogactwa były tadowane na stosie 400 Millionow Czerwonych złotych.

Kopia Listu JW. JMPana Tarta Woiwody Lubelskiego do Ziem y Woiewodztw wszędzie pisanego w Interregnie miasta Warszawy in Anno 1733

Szczęśliwe każde Gubernium nie czerpnie Monarchicznego Arystokratycznego ani ~~Oligarchicznego~~ Demokratycznego, w ktorym każdy z Funkcyi czyli mieysca swego ustawicznie sobie dla dobra Oyczyzny daie Rady, y z tymi od ktorych wszystkie stany sztczne dependuią materye bez żadney radzce interrupcyi, niemoże tylko w dobrych y sprawiedliwych umacniać się Sentymentach, y im Szczęśkie pod Głosz y Krytyką pilnie Czuwaiących nad Dobrym publicznym Kompatryotow swoich podaie zdanie, tym się usilnie starać musi, ażeby w przytomności stanow zgromadzonych, czylitez do reprezentowania całego stanu delegowanych tylko iako naypożytecznieyszych Wiernością y Radami Swoiemi mogł się poiazać

Szczęśliwy nowo stali Kray, Ktory się po swoich Rządcach przez ustawiczność prac y starania Jeh czego inszego spodziewać nie może, tylko utrzymania bazy rozszerzania borego z niewstaiącą na każde lecia mnożbaiącym chwałą

Szczęśliwi w nim y ludzie, Ktorzy przez naturalną Oyczyznie swoiey wdzięczność, bo przez ustawiczne w publicznych Interesach zaimowanie się coraz to większą onegoże przynoszą sławę, a przytym każdy partykularnie sobie na dobre zarabia imię

Dzeby tedy Szczęśliwości między tylu innemi pożądanemi Na Szcy Zaczęty Rzeczypospolitey, ażeby ustawiczną Wiernych Synow Swoich Radą tym doskonalszey y gruntowniey Stan ten vtrzymywać się mogła. Życzyłbym y wszystkim dobrze rozumiejącym tey Zupełney Satisfakcyi, ażeby w ustawicznych obradach z Swoiemi pilnemi y pożytecznemi popisywać się mogli reflexyami. Byłaby to niemała każdemu pobudka y niezawodny pokop do Zarliwszego y doskonalszego Tu Dobrk pospolitego applikowania się, przeciwnie zaś niemaiącym przed oczyma tylko partykularne zmocnienie się y wzniesienie nieomylnych Kamieniem y tamą. Życzyłbym y Za partykularnie tych Ustawicznych Kongressow y obrad publicznych nie dla ostentacyi prawie doskonałych niby moich Rad.

Panegiryk Imei Panu Witoslicmu przypisany

WIZERUNEK

Cudownego Portretu

W. Jmci Pana Jozefa WIZKOWSKIEGO

DYREKTORA DWORU MARSZAWSKIEGO

Przez

Urodzonego IARENE MINISTRA y KOMISZEGO

JEGOZ DWORU

A

Od Serca Antypatycznie kochanego Przyiaciela IEGO

Wierszem Polskim Pięknie Adumbrowanego

Y

Dobieraniem na Wybor Cnot Przymiotow &c &c

Farbami Panegirycznie Ukoloryzowanego

Ad Oculum Całemu Swiatu

WYSTAWIONY

Diebus Maj Ao 1743tio

DEDICATIO OPERIS

Wielmożny Mnie Wielce Mości Panie Dyrektor
y Kochany Dobrodzieju

Przed Zaczęciem mego tak Chwalebnego Opus / : wlotorym ciało ciu Komercia Kiadę, niezliczone WWmm Pana Dobrodzieja, y rozumiem ledwo piąte Ludzkim, przy Cudney Urodzie Zasierdzącesię Cnoty y Attrybuta:) przychodzące na Myśl Reflexye, od tak Pięknego mię odwodziły przedsięwzięcia. Odstraszała mię niepomału owa rozumna dla niedoścignionego Woziciela Niebieskiego Fäetona przestroga: Alta petis Phäeton. Perswadował nieszczęśliwy Casus, y Gurna nad Umiejętność Impreza, owego buynego Latawca Ikarusa; Icarus Icarias nomine fecit aquas. Odrazały inne tysiączne, tym podobne przykłady. A naybardziey własna moia, tak mię trwożyła nieudolność; że Stanąwszy nad bezdenną Łaską tych, Ulchrowatych, Zawitych, Częstochowskich WWmm Pana Cnot, Przymiotow, Talentow, Kwalitetow, Rarytetow, Akcentow, y niedoścignionej Urody przepaści; Ledwo mi z owym Alexandryńskim Filozofem Bucefałem, zawołać nieprzyszło: Non possum te capere; a potym od przedsięwziętego ustąpić umysłu, ale oburzony Mądrością Starey Matrony Rzymskiey Senekii Sentymentem Volenti nihil est difficile dodał mi tyle rezolucyi w moim Koncepcie, że ile mi moia pozwolita Capacitas, zaczęty moich Życzliwych Chęci do Skutku przywiodłem prosiłż. Dopomagał mi w tym Przyiacielski lus WWmm Pana Antypatyczny affekt. Jeżelim się zaś na zgodną WWmm Pana nieżdobył pochwałę, y wyraźnie ze wszystkim, w tym Panegirycznym Portrecie, Jego nieludzkiey nieustępliwości chował Godności, tym Starożytnym moią nieudolność Exkuzuię przystoiem Mądremu dość namienie. Sapienti sat. Reszty się domyśli. A ieżeli znowu w tymże Wierszu, znaydziesię co takowego, cosię może niepodobać WWmm polityi to Swoią niepospolitą mądrością niedoścignionego Xpa error, Wszakże: Poëtis et pictoribus omnia licent. Wsien

60

bardzo dobrze że Extraordynaryiny Godności Wszmy Pana Gonter
fekt, nie in Folio qvod Vento rapitur, Ordynaryinego Papieru,
ale na trwałych Cedrach, Stalistych Blachach, albo na nie,
skruszonych Glazach, rysowany bydz powinien, z których by go,
wiekopomna Starozytność, zaiadła z Wulganowey Guzni Zadrą
wysrobac niepotrafiła. Ale się też niepomału, y na owych
Statycznych Zasadzam Wierszach.

Nie tylko co na Cedrach, Glazach y Zelezie,
Ale y to trwa wiecznie, co na papier wlezie.

Przyimieyze tedy Serdeczny Collego, y Rubasho to choć wkoncepcie
imperfectum, ale wprostym dobrym, wyrazeniu y rzetelnym
perfectissimum opus, na iakiesig zdobyć mogłem, Vpsalze, Ne
Sutor ultra Crepitam. Przyimiey mało za Wiele tem ubogi,
ale od Serca dedykowany y Ofiarowany Prezent Panegiryk,
Wezuriusza afonyzmowi: Lauper dat, qvod habet. Za co
Diabet nie, polli obligowanyć będzie

Wszmą Pana Dobrodzieja z Serca
Antypatycznie kochaiący Przyiaciel y Nay
Nyższy Sługa Panski
Sarcma ny

PANEGIRYK

Na Wielkę wprawdzie z Strachem rzecz się waży
z takim umysłem, że Światu pokaże
Na oko, dotąd utaione Cnoty,
I dobierane na wybor przymioty,
Wielki Geniusz w małey Creaturze,
Giganski Obrot, w Pigmeyskiey postawie,
Ztąd, że nietrzeba, znać z Samey Osoby,
Sądzić Cztowieka Oczywistey proby.
Dowodem prawym iest I.P. Witoski
Cztowiek we Wszystkim perfekt z Łaski Boski.
Po Polsku Żebrski po Żydowsku pilgies,
Przypada na to, Szmuyło y Eyzykies.
Ten chociaż mały, postaremuż Wielki
W przeciwnym Sensie, przyzna mu to Wszelki
Rozpatrzywszysię w tym maleńkim Ciele, In parvo Corpore sed magna Virtus
Gdzie kwalitetow piękno nasiał: y wiele.
Ktorych Ja liczną, z Dystynkcyą krotkość
Wyrodukować, Wielką mam ochotę
Gdy zaś nieznogę liczyć doskonale,
Albo iezli tych, nieumyślam Chwale,
Z Czego pióro, z Ręką nieobrysli,
Niechayszę reszty, każdy Sam domysli.
Niżli zaś zaczną tym Wielki rachunek,
Nim Cnot Przymiotow, pokażę Szacunek
Ten Panegiryk od kształtney Urody
Ozdob zewnętrznych zacząć trzeba wprzody.
I remonstrować Cną figurę Ciała,
Iak go Natura Sliczne zformowała.
Głowa Naprzod Cubitna, iak Barania Głowka
Lepska iak morwią, Głowka iak Malowska
Okrągła niby, Stolarskiey roboty
Głowka ach Głowka, wtasznie do prozłoty.
Oczy Bożym poszyciem rzęsisto okryta
By niezaciekła, łzami oto spyta.

W tym ialues Ptaszki pomnieysze ialę tarka
A wtassnie tysiące, ialę Siemienne Ziarka
Zaptodziwszysię przeraźili Skrzechę,
Nd Samym przedzie, wysłubawszy plechę
Lysina y Uczynili Zasnę przegalinę
Po prostu mowięc zrobili Lysinę,
Jednaką Urody ta naymniey nieszpeci
Ktora ialę słonce w dzień y nocey świeci
Owszem ztąd Assumpt wynika niemały
Do przedsięwziętey osoby pochwały
Gdyż Starozwiecha przypowiastka pięcie Stulta Capita nunquam Calvescunt Senec.
Że głupia Głowa. nigdy niełysieie.
Oczy Oczka ialuo dwa Szklane Bryllianty
Bystrzeyszę, a coz.s albo niegalanty.s
Tyłko to troszka, pociąga y risum
Że ma ialę kurtą, Czyli Curtum risum
Lecz mu to y z tym do Twarzy y dobrze
Wtassnie ialę wlecie Jezuicie w Bobrze.
Brwi Brwi wpodobienstwie, ialę Niedźwiadki wodne,
Ktoż im Zarzuci by niebyły modne?
Czoło Czoło wynioste ialę ialuo pagurelę
Kształtne dla wdzięku, ma dwie wnoszę dziurelę
Łowiczki Łowiczki wdzięczne, ialę Larę Tiranelę
Nos Nos miluteńki, istaluchy Łaganele
Z ktorego Czysto, ialę z Gdanska Oliwa,
Czystosci Gandor, z kroplami wypływa
Uszy Jaka u Morskiego kotka płytkie uszka
Grzeczny Kawaler, miluchny Przyjuszka
Zęby Jakę Eryszpanowe, bieluchne Zębiątka
Usta Układne Usta, ialuo u Cielątka.
Wąsy Wąsy? ach! Wąsy nad wzrost, y nad Lata
Podobno ich też, gdzies wyrwał u Kata,
Choćby u Muca, albo u Gitera
Nie będą większe, niż y Cerbera
Co go Bog wzroście, Czarlistym uszkodził
To okrutnemi Wąsami nadgrodził.

Że od Cupryny rożniąc się kolorem,
Z tąd zawziros sprzesli rosistym Gandorem
I z tąd Ozdobną wydawaią trasę
Niby Szara maść, ptasiata białase.
Leży pod nosem, adeinstar podkowki,
Usz Całą gębą, aeh! Usz bez obmowki
Nie nowomodny, ale Suieckostary
Iak u Zapustney Fureckiey Maszkary

Twarz — Twarz tłuscuteńka, iako Smolna Szczepka
Phisis alias — Phisis zdaiesię, własna Suchа rzepka
Kształ Twarzy — Albo na Vrybor, Naystusznieysza figa
Zmienaika patrząc, az się Serce wzdryga
Okrągluteńka, iak Szyszka borowa
Twarz a Gładziuteńka, iak maca Surowa,
Skurkiasię marszczy iako na prosięciu
Szyja — Pieczonym, Szyiba iak u Suięciu
Gardziel — Na Środku Szyi, Adamowa Gula
Usz nieogryzek, Lecz iakby Zias bula.
Kark — Karczek ogromny, iak u Harapczyka
Pozor — Pozor wdzięczniuchny, iak u Niebopczyka
Cera — Rumieniea niema bladawy na Cerze — Est facies testis, qualis sit intus sensus ejus adagio
Chiba aż mu kto, pysk dobrze opierze
Z tąd foremnego zaraz znaie oblicza,
Że z niego Wielki, iak z tąd do Kalicza.
Cztowiek we wszystkich rzeczach doskonały
Choć się tak zdaie bydź Lichy y mały

Ręce — Ręce Dziesięcią palcami ozdobne
Do pisma tak drzec, iak pisać sposobne

Stan — Stan iak u Osy zwięzły przewięzisty
Wyemuity właśnie, Czteczek dzięciorzasty

Kupnosci — Caty Ledźwiuchny, iak dęty Gadułebek
Nozri — Nozki figlarne, iak para Kodziubek.

Postura — A zaiesista Czupurna Postura
Do obmokłego podobniuchna Szczura.

Talia Gdy zaś ciekawym wpatrzisz się okiem,
Istnim ten człowiek, iest kształtem, y tokiem
Subtelny, cienki, bardzo delikatny,
Wąski, okrągły, ze wszystkim zdatny
Nieprostey widzę musi być roboty
Lecz Indyańskiemi wystobiony złoty
W tym tylko Rycerz ten godzien nagany
Że Pan Witoski, iakąś Zbroią niestrugany.
Kibic Kibic od virum bandura Spaczona,
Albo iak lipka gdy niedopieczona
Mina Gdyszę pod Boki ta Osobka mała
Rymie, zdaiesię nakształt rurynała
Dwuuszniego, a gdy ręce założy,
Głowkę przekrzywi istny Cudak Boży.
Ulikon Kiedyszę kłania toiest prawda Szczera
Iak gdy Kto charknie, y nogą zaciera
Chud Słowem Człowieczek, iakoś malowany
Chodzi iak nieswoy, właśnie iak wyblurany.
Wzrost Kiedyszę napnie, y na Palcach Stanie
Sedan Staremu Kurobłowi dostanie.
Lata Pewności nieuiem Lat według Metryki,
Tak Sądzę że iuż, dawno trzy krzyżyki
Skończył, bo zprzodu nałczyty oczel,
Chociaż wydaie, z tytu niby Chłopicę.
Stroy. Suk Żupan Modziasty na nim Granatowy
nic, y wszy Kaftanek iak Lub przedni Kalakowy
stkie do stro Z Starych Kudrzyków Ponsowate Kapki
ju należące Z Ponczoch Baranek u Szarawey Czapki.
rzeczy Druga Wyszła Czapka iako Buda
Kalisię ustroi w nią istny Duda
Kas Czerwoniasty bogaty do Karta
Bo dat za niego złotych aż półczwarta.
Stryczy na przedzie Zawiązany Kupel,
Dość modny Człowiek chociaż iak kurdupel.
Z Szafianowey Skory, Czarne Boty,
Kambulskiey przednicy, iak Chłopskiey roboty.
Tylko co Kował, to godzien przymowki,
Że mu nizuchna podawał podkowki
Bo gdyby Wyższe, przynaymniey na Palca
Przeciąg wzrostu przybyło zgałwalca.

Czoszulka Surieza, codzien zawsze biała,
Ta wszytko chowa, czysię niezbrukata,
Supla do kolan, w tey iako w Szkarłacie,
Dubelt Gatunek, co lata na lacie
Wkroż Egipskiemi Baranki podszyta,
Dziurami zwierzchu, sowito okryta,
Pyszne zrobiona, kształtownie y Dziarsko,
Nielaurecka lecz, robotą Stolarską
Wtę ustroiony, nie Pantfil, nie Uryznik
Ale do szczętu, iakę Cerusienny niznik.
Ma też od Swięta Kontusz długi Szary,
To Wszystkich Sukien, az Puttony Pany.
Kontusz ten ieszcze, ni Stary ni nowy
W Gatunku nikay iest Kalendyszowy.
Iak go na Bakier wezmie, istny Diaczek
Albo w Niedzielę kwietnią, Szlotny Zaczek.
Szabel az dwie ma, lecz żadney niebierze,
Do kolu, ale niegrzeszy, w tey mierze,
Owszem z rozumem, czyni to prudenter
By niewdebrat, mu kto violenter
Na drodze, ale zapomniałem ale!
A owe Stare, y zte Inderszmale,
Wkłonych gdy chodzi zawsze nogi stula
Bo ustawicznie, wyglądą koszula.
Lecz niezartowac proszę, ma on drugie,
Nowe Niebieskie, dostatnie, y długie,
Wystarczą na Wzrost, az do Samey Szyie,
Albo gdy zechce, caty się w nich skryie
A tych obrutne iakę Salwy kleszenie
Całeby Jego wlazło Pobolenie.
Jakiś ustroi, y z miny y z kroju
Miętus a Miętus, w Kanonicznim kroju
Opisawszy kroy, stroy, Cibie urodę
Com przyobiecał z Początku wypłodę
Cnoty Gwałi tety
Toiest niezwykłe Sumne Gwałtety
Cnot y Przymiotow, przednie Raryfety
Niechcąc Opuscic żadnego Talentu
Ale wymacac nayznieyszy do szczętu

Abym pokazał że Bog wtożył Duszę
Nie iako w Drzewo proste, lecz iako w Krzyże
Bo chocia Zdaie Człeka Łapiehowaty
Zrothie on krotki, ale Węzłowaty.
Perli zas Obron Boze z Zapomnienia
Opuszczę co z Cnot, proszę wybaczenia.
Vide homines si" aut arbores sine
Mądrość Wprzód od Talentu Mądrości Zaczynam
Rozum Że Komparuie, gdy sobie wspominam
Dwoch Theologow z Sensem niepospolitym
Michałowskiego Bratata z Wierzbiętym
Ktorych Mądrości wyniosłey pochwały
Petho Sz Polskie obszerne Annały;
Uważam że te Subiekta tak głowne
W Bystrym rozumie, Ledwo będą rowne.
Zgoła Memu Panu Witoskiemu
Filozofowi pewnie nieludzkiemu
Prawda że Piątey, w Głowie mu brakuie
Krokiewki Lecz on na to niefałuie,
Kiedy na Kupce Lat Słusznych niemało,
Iak się o Stopi wyżey powiedziało,
I tak się zdaie, przy Cudnym pojęciu
Iakby był własnie o Zmysłach Dziesięciu
Ale on naymniey z tym się nieurdaie
Zawsze iakby mu Czego niedostaie,
Co tylko powie, Wszystko nie do rzeczy,
Iak by on był Franc, albo Głupi wrzeczy,
Lecz on bez tego pewnieze rozumny
Swiczy Teolog y Sapient Szumny.
Wroble Postura przechodzi Jawrona
Wrozumie, kiedy Liznie Salamona.
Dlaczegoś zaś z Swym rozumem kryie,
Że niepowi nie mądrego, iak Zyie.
Znac, azeby nikt od niego mądrości
Nieprzeciął, y tak Dziwney Subtelności.
Bey tak ma Wiele, że az mu na Głowie,
Banki Stawiano y Sam o tym powie,
Leczby mu trzeba tę ieszcze ogolić
Zdyż Bujny Rozum, poczyna Swywolić

Żeby zas ieszcze, mogł nam długo pożyć,
Subtelności do wiąz, rozsądek uwagi — Zbiorą trza kurę na Stawę przyłożyć,
U niego iedno, łyrowa co y kuta,
Visitatorium, co y Aspertura
To to Subtelności, to Sliczny rozsądek
Nadto że bardzo Strawny ma żołądek.
Choć mu lito zada, że to Stupic zmoże, Inutilis gastrio Solicz Licentio
Zgryzie to, Straui, y nie nieodpoui.
Iakoby to on tego nierozumie,
Czyniąc prostaką, chociaż nie nieumie.
I dobrze czyni, ponieważ są taccy, Beati Simplices, gwoniam
Błogosławieni na Swiecie Prostacy. Ipsi Stulti vocabuntz.
Smieiesz często, aż Smiechu Wielkiego Ler nieś multuś Faule Cogni
Łatwo rozeznać Cztoka przemądrego secre Stultam
Pamięć — Pamięć na urząd gdyby Dubeltowa
Ia nieuiem iaką ią, znieść ta może Stowa,
Iednakże on tey nie nieposiazuie, Boppia Laus Lordet.
Iakby Iey niemiał takpię prezentuie.
Choć go potaie, albo kto uderzy,
Wnet niepamięta, zaraz się usmierzy.
Podciwości dla mienia Dobrot. Że podciwości peten, znać przez Skurę
Że Szczerzyna benigna natura
Mitość u Wszystkich, ma, przeczyć w tym Szkoda
Mitość u Ludzi — Iak po Zapustach, wstępna postna Środa
Charakter — Charakter Sliczny Drukuie niepisze
Iak napisze Wiersz tosię az zadysze
Wymowa — Wdzięcznie pieszczona Szepetlawa mowa
Z Mazowieckia dobierane Słowa.
Verbi gratia Szoli do Pieczeni
Z Mielkiey zwawości mowiąc się Zapieni.
Łacina — Łacinnik Słowny pięknie mowi wcale
Exi de Corpo precz Spirite male,
Trzeźwość — Niepije nigdy Gołącego Trunku
Oprocz Gorzałki Czasem dla Frasunku.
Albo zażywa raczey na lekarstwo
Przy Gościach Sami Iego Gospodarstwo
Bo iakż Iey dobrze w Karczmie Zahoszcie
Tym y tym koncem się uspokoie.

Tak że chociaszby wziął Dziesięć Purgansow,
Nie narobiłby, Takich Fidryganszow.
Tyskie go Pan Bog uderzywdził w Kolorze
Ale to Diabeł nadgrodził w Uporze.
Gotowsię spierać chociaż o co niema.
Y choć nie dobrze z sobą nic utrzyma.
Choć iak u Węża, albo Straszney Zmije,
Boli w Łeb nietnie, wiąż Jey niezabije.
Bowa nad Lata, y nad wzrost Bowaga
Thorzem na wylot podszyta odwaga
Animusz Wielki iak u Bohatyra.
A Polityka Leśnego Satyra.
Humor wspaniały iako u Bachmata
Choć w matey Hetce, y Panska Brywata
Częstosię Wadzi, y Częstosię gniewa.
Odgrzewszy Rysek, iak Stara Cholewa,
A iak mu Wielka przypadnie Cholera
Iako Piekielna zdaiesię Chimera.
Ogień mu Bryska niby własnie z Gęby
Kiedy Zarzysty węgiel wezmie w Zęby.
Rzeczpospolity Sam Herkules mocy
Uciekłby pewnie kiedy by iak w nocy.
Kochasię w Sobie, że on się co chlubi
Gdzie go nietrzeba Wszędy on się wscibi.
Wszędzie Bywały, y Wszędziego znaią
Nawet y Dzieci Palcem wytykaią
Ktoż niepochwali y tego Talentu
Że go Bog Stworzył dla Dywertymentu.
Heraklit, Który wiele opłakał rzewnie
Zobaczywszy go rozśmiałbysię pewnie,
Z każdey zwadzywszy tego Ptaka Strony
Przyznać potrzeba, że z Pięciu Stworzony,
A nie iak inni z Czterech Elementow
Dla Czego z rożnych wnoszę Dokumentow.
Co mi się w Słowie ustawicznie roi
Że Witosiowi Krolem Cydz przystoi
Nietylko z Rozumu osoby y Fery
Iak że w Syllabie Krol Cztery Litery
Panuy na Kielu Panie Miłosciwy
Bądź z Serca Konfident Życzliwy
Vive diu Si vis et ego Te libenter Videbo. Dixi.

Proces Duchowny Polubutującego Grzesznika wprzod Kompromiss em Prywatnym agitującyśię, Potym w Trybunale Chrystusowym Approbowany y Zakończony Skutecznie. Actum in Residentia et loco Decumbentis Roku Miesiąca, y Dnia Ostatniego Życia Ludzkiego.

Przedemną Sprawiedliwym Rozumem z Obojey Strony Zapisanym Superarbitrem między Duszą Grzesznika Aktorką y Pozwaną Oczyuiście, a Ciałem Pozwanym y Powodem iticz Oczyuiście do rozsądzenia obuyga Społeczyciół, na ów inscriptis Arbitris à Parte Actorea Sprawiedliwością y Czasem, à Citata vero Miłosierdziem y Polubą, na Dzień dzisieyszy z Prorogacyi Terminu, tak wielu Smiertelnych Kazusow przypadaiącego w dźięgach Konsystorskich Ordynacyi Boskiey zapisany, y przez Woznego Generała Smierć, in Presentia Przyiaciół SS. Patronow, S. Michała, S. Jozefa, S. Franciszka, S. Antoniego, S. Mateusza, S. Zacheusza, S. Jakuba Rustelnika, S. Theophila, S. Dyzmy &c. y Innych tak wielu na Termin zgromadzonych przypozwany,

Ciało Przed Inductą Sprawy ante omnia, prosi o przeczytanie Compariey, wnosi do Sądu, że do tey Sprawy ma adcitos Complices facti w Swoiey Aktoracie przeciwko Duszy intentowanym, to iest Pamięć y Wolą. Vięcsim Dusza wnosi że ma Complices Living Sensus Corporis, Stanie tedy Deklaracya Sądu, aby Strony Przyięte Czynnie, przyiąty Kompanicyą nomine Swoiemu Complicum, et Combinatis Actoratibus, et Reatibus Inductowali Sprawę. Dusza tedy Jako Principaliter Actrix Inductuiąc Sprawę Zaczyna:

Dusza

Sprawiedliwi Sędziowie BOG, Stworca wszech Rzeczy, y mnie Stworzywszy rozumną Duszę, dał mi też ciż Sociam vitæ, teraźnieyszego Inculpata, to niepostuszne Ciało, Surowych wyrokow Boskich Swoich Przykazawszy mandatem, aby woli wspolnego pożycia obtemperowało, iakoż Poki ieszcze, w młodości y Dziecinstwie Zyło, w Nieumnościach stawało, y żadney nienabrawszy Swey woli iakokolwiek rozkazowi y Dyspozycyi moiey powolne Było, ale potym dorosszy Lat Swoich, Crescente ætate, Crevit z nim zaraz Summa malitia, tak, że potym wyuzdane na wszystko złe, żadnych Admonicyi moich Słuchać, na żadney Perswazyi przestawać, naymnieyszego umartwienia przyięć nie chciało. Perswadowałam nieraz przekładaiąc przed oczy, wynikaiące złąd nieszczęśliwe Konsekwencye, Remonstrowałam dość iawne dowodami, nizerną a bardzo krotką Życia Ludzkiego Kondycyą. Przypowiadałam BOGA wszech mogącego y Straszny Sąd wieczność, na Oktek Końca niemaiącą, Ciągnęłam do Remonstracyi wszelkiemi Barmi, tego wszystkiego do męki uważania Chrystusowey, do Ra-

nia

C.A. Nr. 43

mylna pagina –
ze, te karty (33, 41)
powinny znaleźć się
po str. 50!

Proces Duchowny Pokutuiącego Grzesznika wprzod Kompromiscem Prywatnym agituiącyśię, potym w Trybunale Chrystusowym Approbowany y Zakończony Skutecznie. Actum in Residentia et loco Decumbentis Roku Miesiąca, y Dnia Ostatniego Życia Ludzkiego.

Przedemną Sprawiedliwym Rozumem z Obojey Strony Zapisanym Superarbitrem między Duszą Grzesznika Aktorką y Pozwaną Oczyuiście, a Ciałem Pozwanym y Powodem itią Oczyuiście do rozsądzenia obuyga spotem Życiach, una cum inscriptis Arbitris à Parte Actorea Sprawiedliwością y Czasem, à Citata vero Miłosierdziem y Pokutą, na Dzień dzisieyszy z Prorogacyi Terminu, tak wielu Smiertelnych Kazusow przypadaiącego w dźięgach Konsystorskich Ordynacyi Boskiey zapisany, y przez Woznego Generała Smierć, in Presentia Przyiaciół Ś. Patronow, S. Michała, S. Iozefa, S. Franciszka, S. Antoniego, S. Mateusza, S. Zacheusza, S. Iakuba Rustelnika, S. Theophila, S. Dyzmy &c. y Innych tak wielu na Termin zgromadzonych przybyłych.

Ciało Przed Inducta Sprawy ante omnia, prosi o przeczytanie Compariey
wnosi do Sądu, ze do tey Sprawy ma adcitos Complices facti w Swoim Aktoracie przeciwko Duszy intentowanym, to iest Pamięć y Wolą. Vicissim Dusza wnosi ze ma Complices Living Sensus Corporis, Staie tedy Deklaracya Sądu, aby Strony Przyciągnąwszy przyięty kompariey nomine Suorum Complicum, et Combinatis Actoratibus, et Reatibus Inducktowali Sprawę. Dusza tedy Jako Principaliter Actrix Inducktuiąc Sprawę Zaczyna:

Dusza

Sprawiedliwi Sędziowie BOG, Stworca wszech Rzeczy, y mnie Stworzywszy rozumną Duszę, dał mi też ciż Sociam vitæ, Terazniejszego Inculpata, to niepostuszne Ciało, Surowych wyrokow Boskich Swoich Przykazawszy mandatem, aby woli wspolnego pożycia obtemperowało, iakoż Poki ieszcze w młodości y Dziecinstwie Żyło, w Nieuinności zostawało, y żadney nienabrawszy Swey woli iakokolwiek rozkazowi y Dyspozycyi moiey powolne Było, ale potym doroszły Lat Swoich, Crescente Etate, Crevit z nim zaraz Summa malitia, tak, ze potym wyuzdane na wszystko złe, żadnych Admonicyi moich Słuchać, na żadney Perswazyi przestawać, naymnieyszego vmartwienia przyiąć nie chciało. Perswadowałam nieraz przekładaiąc przed oczy, wypisuiąc ztąd nieszczęśliwe Konsekwencye, Remonstrowałam dość iawne dowodami, mizerną a bardzo krotką Życia Ludzkiego Kondycyą. Rygowałam BOGA wszech mogącego y Straszny Sąd wieczność, na Oteck Konca nieymaiącą, Ciągnęłam do Remonstracyi wszelkiemi Barmi, tego wszystkiego do mąki uważania Chrystusowey, do Na

nia

c. d. str. 43

Cicilius na widoki ofiarę wystawił, ale kiedy nie mogąc nad
nego nieustawionym Zdrowiem addequi nicomoże, nullum
est tantum Humen Ingenij, nulla discendi agendiq, tanta do
taxtag potestas, godnie discam edornare Vel enarrare De
strae Dignitates posit. Miasto pustemepoumych Ceremonij
miasto widocznych in temitate Sit moiey Apparencji
otuscran petne radosci y Życzliwosci do przyjaciotrce, nadsta
wsen przychylne w pilnosci do Słuchania wszelkich pouta
tych Głownych gorliwosow wszy Życzqc aczby nulla hopha
is monumentiq Vestis Sit finem allatura dtas. Kiedy
Jw Pnd Starosto Krusznicki tantorum Titulis insignis a
vorum przez wotnych sentymentow y affektow Uniq sia
bes aditum Mansuete ad gloriam Famq, nietylko Jeanowiq
Jm Panu Lare animorum Amorum Victorian y Cetemu
Przesuietremu Inclinatoris Nowego Scypiona, ale tez, ze
augmentum Ulustrowanich oddaj Sacrum Justitiae Regis
men et Pignus W godne Jmci Pana rzec, siebie Las posty
gijonej Przyiazni y nieodmiennej Łaski.

Annotata z mow Latusiego

Bi Audiunt, audita dicunt, qui vident, plane sciunt.
Indignus est Libertate, qui se ullo Seruituti submisit.
Improbo Nobilitas tantum prodest, quantum Deo Speculum.
Nobilitas cum Virtute juncta est, Ignobilitas cum Vitio.
Fidem qui perdit nil ultra perdere potest.
Pure Domum animus noster in tuto positus Deo.
Quod Scimus loquimur, et quod Vidimus testamur.
Sine ullo fructu in publicum cum magno Judicio in privatum
Praeterita magis reprehendi, quam Corrigi possunt
Communem Consilium Nostrorum fatuh quae praferuntur
facilius quam fiunt.
Ad justam Causam sua verba satis
In minutis vigilandum ne paulatim in eidamus in maxima
Bi ne Preconstantes videantur, pertinaces fiunt.
Multa multis Sciunt, et Seipsos nesciunt.
Nobis hic Supra Curam.

v. d. str. 57.

Vedibunt

Ktoż nie przyzna że nieustychanym nigdy przykładem Vno pomente Dlo attulit alter opem, kiedy Waszey za przezorną Xcia Jmci Parmasa cooperacyą, y Zalecielliemi Przezwietnego Senatu radami alta dotąd delectamur et lætamur gaudio. Za co Ja nietylko partykularne, ale też y Uniwersalne ore Ewodzkie mego Praetawskiego mocz Wdzięczy Mi z Przezwietnym Senatem podziękowanie (z niesmiertelną ad posteros relegacyą) Ewodzkie vina Oyczyzna in oblita reperit Vestra merita mente. Ceym Convocationis Zalecieniy Waszych nam ominabatur propensitates, że y Krola Polska chcemy, y wszelkie przez to od damy od siebie fatalności, Sabiyt Parthos pudor petitan dio ex orbe Regem hostibus. Artibus infectum, ale kiedy expost nova intervenit y niespodziewana Vewestya, że nam Jebny postronni Sąsiedzi w wolną chcą się immiscere Electyą, y Woyskami ku granicom ściągającemi się dowodzą pretendując Jus Cardinalissimum z duszą prawie ze zgonem bo nad Życie miłość wydzierać; Wasze Moc Wm PP. Zdałoby mi się bardziey Sejm ten Electionis, transformować w Sejm Securitatis interna et externa, y dopiero w chwalebney Aukcyą Woyska, y postanowiwszy się w tak ciey posturze, ktoraby nas uczyniła et ad bella paratos, et in pace Securos przystąpili do obrania tak ciego Krola, ktory nam a nieciemu Jmieniu podobać będzie y pokazania Susceta że jesteśmy hac exigine rati, gdy nulli servirit unquam

Mowa Jmci Pana Swidzinskiego Starosty Radomskiego przy Jchmciach Kommissyi oddaiąc Laskę

Niech sobie kto chce bogatniey sze w życiu swoim liczy sukcesa, za nayobfitsze Zasługi ku oyczyznie, za wierne ku Panu Zyskał nadgrody, chigdy Ja bardziey nieznam się bydz wdzięcznieyszego, Jako gdy mię Szczodrobliwa Jch Mci Przytasła Szczytych Drobrodziystwo w sobie niemaiąca nat ey położyła Nayi, że corocznie vsdzie, vsitae, y adorowac mogę Dzielicznego Wybor Przezwietnych Jmion y osob Cywilnych godnych osobach Wmciow PP. Zaszczycających się. Radzyn na przyięcie tak miłych y Wielkich gości co tych pełnych Cnot ztey dezolacyi ruinach extraordynaryne czynić applauzy, zdołem Laska Drogicha Drapezna Gente dignissimis Potid

Caribus

gnar szczęścia na mnie y na moiey fortunce nieistawszy
szlachcic Zemsty. Ja Supplikuię WMPP. abym był w Da
nney chowany Tasce, y w tey Liberom się aż do chwały Zaszczy
cat, wprzod niż ta Machina Zamysłow szczęśliwych Fortuna
Orsdy Potockiego pocisłeh y Liwosł Swoy Wrzała, Jeliż as
Regnieyszemi prozbami memi nieustagnen Hispaniatey y
Dobrotliwego Serca WMPP. lubo to z Cesyrskim Zalem swoim
przyidzie bydz musiał pozwolona Wszystkim drogą Sciezkę
Sprawiedliwości, y Wywaś pomoc y Prawo na Dochodzenie
Krzywdy y Szkod moich, Wezymalbo Tasbawego Respons
albo Tchu odchalbydz pozwolisz, abym przy nieg zwolnicy
Tym Sumieniem, po oddany m wprzod Radzicym WMPP.
Respekcie moy Zaczęcie my Proces dokonadzaię ze y unim
Zaiscie Zachowan k powinnosć Bydz y pisac się Dozgonnie Da

Mowa na Seymiku Brzestanskim

Libo non Sorte Nascendi, Spe cedrali et Ambitu Benemerendi
przybywam y Ja cum Adorea Subiectionis Przemiłego Woje
wodzica Brzestaw. Przybywam oraz in Adoratione Vnel
liek Imion WMPP. go à Sant clara Patrid et Gentibus z Prosbą
naszego Seymiku Cywilnie Uprzeymie z powinną do Uprzeł
liek Rozkazow WMPP. ochotą, Sybydz Radzieł że mi
WMPP. Za przychodnia czyli Przybycia niepsuiętnie jako Za
sina Tyle Cywilizacy et Ubenitas Tyzie Matki wypilgno
wacego. A Jeliż się tam Spiewaiy ten gdzie my Corya Cadaveta
Dobrotu nego od lat Millia et mentabat pobadzaią Se Canor
mihi Cathapine Roma est ubi Cum Scipionibus Videndum.
Dopan Tasbawym WMPP. Respektom że mi nie Stanie się po
wracać Starienie Ouszem w Cbiudam Uprzeymych Sług Swoich Wypisać
przystnie. Jpsa Pana Podkomorzemu WMPana pro Lae Dignatoria
Osoby mojey Zemej Inter eminentes nieZapomniał Uspomnienia
Pasterskiego. Ze Clas ta Sors iest mea in manibus Vszystkich
WMPP. Audet Servus Vester, qui me Cultis facie

Mowa na Seymie Electionis od Pana Brzestanskie
go miana JPP Walichnego Woyskiego Rawskiego
Kapitulyiący się na tak pilną y Uspaniałą Respekty
post Regulam Smetamorphosim postanowy. Ktoz. niemoże
że niestydanym

Nienależy cudnek ta Skarga moia do nieuinnych poprzestoway
iuż nieżyiącego Pana, bo chciałbym mię był nigdy podobnym
niezadnemu takiemu sposobem, ale raczey bym mię był pewnie pomnożeniem Taski swoiey uszczęśliwił. Ruszen czeli w Duszach Panow
tych iest taka czułość uczucie na doczesne tu rzeczy, mocno
wrosły, iż y sam Wspaniały y w nieboskości swiętey Duch
Jego ubolewa nad tą, która się ze mną tak dzieie niesprawiedliwością. A nieuszen zaco ta nienawiść Osoby mojey,
ta niechęć y nietaska, ktorey w Cyrkule moim uroście skrzętnie się samym nawet pomyśleniem, y gdyby się po Sądzie ta
była myślnalazła z Kościelnemi pod dzwonek y świece Processami, albo też aggrelatiuego Ordera ustawą wyletoby mię z Jmaginacyi moich prawdziwego ku WMPanu respektu
pełnych, ale ten to mey Grzech był Grzech, y za niego mey Boga
łaskę, ten czcił y adorował WMPana prawie do Bałwochwalstwa. Jżeli zaś opostanowienie się Jey Pani woiewodziney
Potockiey masz do mnie urazę, tedy ta Osoba całe niesłusznie, bo Małżeństwa w Niebie się piszą, a na Ziemi się stanowią, y co się Panu Bogu podobało, tego Ludzie nigdy przemienić
mogą, y to za wolą tegoż Pana Boga, ktory ich zażywaniu
Sakramentow do Celu swoiey wyznaczył, uprzedzanie w
tym było Cyrkumstancie J.W. Jmci Pana Krolewskiego, zezwolenie
WMPana Małżeńskie, Konkurrencyi tey Osiellan Zakrzeńskiey z Poszanowaniem własnym Godności Jmci Pana Rudy, a iżli się nie
mylę, ta pomoc to do niey Samey Damy Serce, ponieważ
tam Jubilacyą, o ktorey przedtym godziło się uprzedzić, iuż
iest dziś iawna y z ukontentowaniem uszy tutek patrzących
na tak pyszne pożycie, co samo cieszyć iuż powinno WMPana
przekładaiąc pewność widocznego szczęścia, nad niepewność fantazyi dawnieyszych projektów. Oyciec chciał mieć tę konsolacyą, aby widział się bydź co raz stabilizm mogł wydać Córkę za
Dygnitarskiego, Corka zaś szczęśliwa że natenczas Starościa
Cyeszurskie. Błogosławieństwo Co di mocy w tym kwoprawnych, to
bardzo mała była, y w przywinieniu iak prozich do gory, które
bardziey Dzieło Boskie się sypało, y zawierzyło na Osobę zgubionych Familij y na przyszłą niechybną WMPana konsekwencyą. Czcen tedy przez to Oyciec się nie złego nie stało, Pocieszen za tym y wyrokami Boskiemi WMPana chcesz się radzić,
gdyna własne swoie zezwolenie choć iuż teraz bez przyczyny

marszczyć się

nia Cnot Jego Swiętych, nihil profuit, na wszystko zte wyuzdanemu, ile mogłam pilnieyszemi sposobami, co tylko Imaginacya podawała solicytowałam do obserwowania mandatow Boskich, tym bardziey nie, wstrzymanym y niepowściągnionym ruebat in Deum Impetem, tak dalece że y mnie samą /: Dolendo Fato :/ Outratę zbawienia, y łaski Boskiey przyprowadziło. Tu ieszcze niedokończywszy Duszą Ciato Indukty, Ciato Impeten przerywa mowę y prosi in Acceptorij o kilka słow, przed położeniem Konkluzyi.

Niedziwuię się Sprawiedliwi Sędzinie, że Dusza rozumna, tak subtelnemi Terminami, a siebie samą polepiaiącemi, wprowadziła swoy Rektorat, ktora obawiaiąc się Pęnal Criminales, aby na nią, nie zkonkludowano, na mnie wszystko składaiąc In quo se excusat, in eodem se accusat. Iest to osobliwy Portet ile nieukow ubiedz, wprod w Sędzię niestuszonym zdaniem Sitna causa mala est, sit prior accusans. Niech mi wybaczy rozumna Dusza, choć się tak rozumną we wszystkich Okkurreneyach bydź Sędzi, ile tu trochę Ecepit metan, kiedy ieszcze in acceptorij agituie się Sprawa, a ja bardzo praecipitat, bo timet Convinci wszak per expressum kładę na to Legem Positivam, Quis in jure praecipitat de sua videtur diffidere Justitia. Przyznaię to rozumney Duszy, że miała nademną á Supremo Numine pozwolone sobie Dominium, ile zmoiey nieudolności pochodziło iak bydź mogło tak wszelkie rozkazania pełnitom, ale to mnie bynaymniey non Convincit, bo teraz na mnie rozumna Dusza, bez wszelkich Dowodow Nuda tantum allegatione, niepotrzebną słow prozych ostentacyą tak sromotną obala kalumnią, iasz sama na de, ną pozwolona absoluta Potestas, absolutę potęgia rozumną Duszę kiedy maiąc zupełną nademną władzą nieużyła Rygoru, aby Zawsze Zostaiąc wszrodkach obligacyi w niczym nieuy kroczyło, Niech Wszythkie penitus Sąd Sprawiedliwy, przetrząśnie Circumstancye, Zważye to łatwo ex Serij Controwersyi może złego obiazyć, kto był zawsze początkiem do wszelkiego złego, pobudzenie to iawnie Kto był Exterior Candela.

Complices Cisz sami Compliccs Pamięć y Wola niemal Przysięgli adherentowie Rozumney Duszy którzy to zawsze nutibus parendo mandata Principata swego ochotnie pełnili, Niech tylko mowię usłyszą że w prawdziwym Sędzie niebezpieczeństwie zbyć, ale trzeba będzie ad Corporalem Inquisitionem Rozumney Duszy gdy o Wszelkich okazyach, dobrowolnie wyspiewać będą musieli, Nieprzypominam dosyć wiadomego Axyomatu, Sprawiedliwemu Sędzi, bo Scientibus Jura Loqui nec decet, nec licet, że ta. ri per alium facit, per se ipsum facere videtur, Jeszcze to rozumna Dusza nieprzenika, czyli Contemnit że te tu kto inszy z Bokiem /: Ubiiaa

Vers

ris falsus vates: / z Instentowanym naprzeciwko nas odezwawszy Akto
rem, y tak uchoway Boże w tey naszey tergiwersacyi Zeches
dolendo piscari fato, y Ja tu In Receptoris stawaiąc, żadney na
rozumną Duszę niektadę Konkluzyi, choćbym, / : maiąc tyle Dowodow
tchnięte do Żywego mogło aenius nastąpić na Życie Rozumney Duszy,
ale z wrodzoney Skromności Swoiey parcendo honorowi, et Integrita,
ti Supplikuię tylko Clementiam Miłosiwego Sądu, znaiąc Cię Bydz
z Natury Serew Sciey Statecznośći ułomne do Wszelkiey obrazy:
Non intres in Judicium cum Servo Tuo Domine.

Actor Zły Duch Tym czasem Zły Duch stawa u Sądu, y maiąc Ius adrem tak do Du
szy iako y Ciała Intercepit Actionem oboygu, ktądzie ci mensa Ju
dicij Termin wydany, alias Acitationem ad eandem Causam Spectantem,
Iuż nie tak per Indictionem wchodzi, iako za Oryginalnego podaiesię
Aktora,. Przynoszą za nim agenci Jego Torbę Munimentow, Dobywa
Sam Summaryuszow, Tu wszyscy attente nieszypszysię, Czekaią
daley, co z tego będzie, tym czasem bez żadney odwłoki, ten bes
mienny Patron czyli Aktor, prezentuie Sądowi obszerne zbyt Ex
trakty, przeciągłe Regestra, niemaiąc ieszcze pozwolonego Czasu
y Stosu, w Nozi illacyą że tak wiele ten Człowiek, został na Reie
tach Principałowi Jego, wychodzi z przerażaiącemi Słowy y Głosy
że iako nikomu niepowinna Bydz ale w Sprawiedliwym Sądzie
denegowana administratio Iustitia, tak y on żeby mogł mieć
to pozwolone od Sądu Beneficium Legis, wprowadzie Swoy Inte
towany Aktorat, Stworzony Człowiek drży od strachu wszystek
a tak niespodziewanym na siebie uderzony Impetem, czowa
przemowić niemoże, Obstupuit, Steteruntq; Comæ, vox faucibus
hæsit, Przecięż iakokolwiek upamiętawszysię, lubo błagaiącemi
słowy zostaiąc bez Munimentow; bez Patrona, żadney do tego nie
maiąc Gotowości, idzie przez wszystkie Prawne ~~Excepty~~e Instancye,
Używa Exceptiones Legis. Imo że o Terminie sobie danym nicuie
działa, Regestru y Forum sobie należytego ta Sprawa niema, bo to
prywatnie tylko ten Zapisany Kompromis, na ostatek Zabiera się
na Dylacyą ad munimenta, Kiedy po długich ab utrinq; Kontrower
syach, te wszystkie Excepcye nieuszły, Kazawszy Sąd Sprawiedliwy
Zastępu Stronę przywołać, y directe Człowiekowi, na wszystko
Adwersarza swego objecta, odpowiedzieć, Supplikuie przynay
o Adwocata, Patrona. Redditur Patronus Człowiekowi Aktor Ze
Tu już niecnotliwy Aktor, tuszyć sobie dobrze o Swoiey wygranej

gdy mu ex acceptorij dobrze y łatwo rzeczy poszły, wnosi ante omnia
Detentionem, Człowieka tego Zaagierując, że Criminalissima causa, aby
podług Prawa, ten Veteran ziadszy Zęby na takowych Sprawach
Żeby mu Strona Terminu niezbita, Jeneri dejse Delatorem, skądże
za Actora Principała Swego, y siebie samego ad quorum instan
tiam miał piz Relacyą Pozwu Authentycznego Dawno.
Citatus Człowiek Grzeszny.
Terminus Ostatni Punkt Życia Ludzkiego
Causa Decernendarum Panarum eternaliter Criminaliss pro Trans
grefione mandatorum DEI. Tu Patron Człowieka Anjoł Stroż kazał
się zastanowić, złemu Duchowi cum merito sprawy, y maiąc wprzod
Jemotis Arbitris z Człowieczeństwem stante licet pede, krótką bardzo kon
ferencyą, y sam wiedząc dobrze, o Akcyach Jego, maiąc rozne reflexye
chcąc niby przewłec Sprawę, a widząc pomięszanego, y niegotowego
Principała Swego, na tę tak wielką Sprawę. Nuż eli mi przyjdzie na
tak niestuszne adwersarza naszego Obiecta, w Sądzie tutejszym odpo
wiedzieć, Ponieważ Causa facti, bez Inkwizycyi obejść się niemoże,
prosi Concedi Dilationem Inquisitionum. Że tu piz gotowa Cyta Cumic
niowi przed Sądem stanąć, do tego y na drugą rękę iuż dawno Exacte
wyuczona, y w Generalnych Xięgach Consistorij Cyprom inviolabili
ter Zapisana, Crisium Judicis, aby po uprzątnionych ab utrinq akcepto
rach, Sprawa Zaczęta, Kontynuować się mogła
Meritum Sprawy, a bardziey Demerita Człowieka Zły Duch
Zaczyna Inducować.
Sprawiedliwi Sędziowie niech to będzie nietayno Całemu Światu że to
nie minoris momenti, ale tak wielkiey Importancyi przychodzi Spra
wa, bo tak wiele Kryminałow w Sobie zawierającą, Sprawa mowią
bez Sprawy umowiona, alias tantum nefas ab Orbem niesłychane,
Przyznamsię Sądowi Sprawiedliwemu, że milona morte piandś bydź
powinno, piz emzię tesz y zestarzał, a nietrafiłowałem obrzydliwego ne
gotium, że iakby o zakład sto tenu niecnocie, ktory wszystkie w
siedno zkompendyowawszy Excessa, quid quid ubiq fuit, Excessit Conclusit.
Życie wyuzdane na Wszystko złe, Swawola do rozpusty, do niecnot nieoha
mowana, ktory mowią Zapomniawszy Przykazań Nayuyższego, w Oczach Nieba
y Całego Świata, cś Publicanis Publicznie odważaiąc, żadney Konsyde
racyi rzeczy ostatnich niemaiąc, na Ostatek Siebie y Swego Stworcę zapomnia
Peccator dum in Profundum venerit, Omnia Contemnit, Przestępny y żadny
nieutrzymany Impulsem, Licentią wiguszy za Prawo, y Sego posita licentia
rzeszyć tot aliond Scandala, tak wiele Dusz nagubiwszy, tę tylko przed sobą
patrzył Maxymę Peccatum non Peccabo, Jeszcz na to tak dobroć Nayuyższego

temu niecnocią tyle łaską swoich, tyle niezliczonych Dobrodzieystw, użyć, czyć chciała, iżeli na to mowię na Obraz Stworzyciela swego z nickego stworzony, y wyhonterfektowany, aby tymi samemi Dobrodzieyá swego darami obrażać, tak Straszne gnieważ, tenże sam Obraz niezliczonemi kalać zbrodniami sobie na ruiczną mogł zarabiać Infamią, Subsit Sprawiedliwemu Sądowi. Wziąwszy tedy á rudimbus całego Życia tego niecnoty Proceder, żadnego momentu niemasz, y miejsca żadnego, obcazyi y kompanij żadney, aby na Chwałę Nayuyższego, ale Czego bą Sercy widz używał, Spasnych konwersacyi dopomagał, w Zupełnym mandatow Bożich przestępstwie niemiał, Y lubo bym niechciał Sprawiedliwemu Sądowi, w Stuchaniu Cynić tedium, ale tak niechwalebnych Actacyi, z wolą nayuyższego niezgadzaiących chcię, iako exprobrosa mea, mając na to Kommys Osobliwy Principata mego, Zamilczyć niemogę, gdyż tym bardziey też same Scelera, niecnoty tego, do iak nayuyższego capitalizowania dadą Impet, niechże Sąd Sprawiedliwy naprzod zapatrzy się raczy na Dziecinne Jego Lata, dość iawne pokazowaty się antecedentia, iakż dalsze á nieszczęśliwe y zgubę chwerą pociągać miały za sobą konsekwencye, Znać to było in viridi, co miało być in arido, Jeszcze nieodrosszy dobrze od Ziemi, jus ex ungve cognoscebatur Leo, ustawiczne swawole, rozpusty, niena, bożeństwa, Rodziców y Starszych woli nieobtemperowanie, Rezne połączne exorbitancye, Dziecinne odkrywaty Lata, Coż mowić dalcy o Młodzieńskim Wieku, oto: Quod Semel imbuta recens servabit odorem testa diu. Wstyd mię samego y Pewnie słuchaiących, Osobliwie Sprawiedliwego Sądu, niechciałbym verberare aures, gdybym o rzeczy Principata mego niechodziła, a Coż o Męskich mogę rzec Latach, o dopiero adulta negritia, in audita Scelera, ustawiczne Lasciwie, impudne Dziatkię Scandala, Nuż w podeszłym Wieku Consumata negritia, wziąwszy za Prawo Zwyczay, abusu jura evanescunt, bez naymnieyszego Sumienia Skrupułu bo Sensum malis detrahe rat usus. Wolno w rozmaitych nurzaiącsię Dobrach, bespiecznie Żyiąc, Lapatus in via Iniquitatis. Gdybym tu całego Życia Nieszczęśliwego Wszystkie niecnoty ad Museum zebrał, y Czasu, y Słowby mi niestawało, ale docztaią y nastucha Sąd Sprawiedliwy skrytych Ludziom Bogu, tylko Samemu wiadomych zbrodniów Inkwizycyalb które in mensa Judicij reponowane będą, teraz do allegacyi Prawa y wyrokow Boskich idę, datszą replikę Sobie zachowuię, bo mi Skoro nato odpowiedzieć może, y tobym mi niepotrzeba długo bawić Przestrzegę Sądu, ale-Zeby Pars adversa niemowiła, że Iuda tylko alle-

trione

tione wprowadzam negotium, setadę dość wyrazone Statuta, wiadome Sądowi, Przeswiętnemu, tak Starego, iako y nowego Testamentu Konstytucye, Mozesię zaszczycać Strona, z Osobliwego Stworcy swego Daru prawdziwą wiarą, w ktorey urodzony y wychowany, ale taz go Sama Barziey potępi, kiedy w niezliczonych do niego zagrzebio na grzechach. Fides sine Operibus mortua. Nieuiem iako może kiedy Strona przeciwko wyraznemu Prawa: Nihil coinquinatū intrabit in Regnum Celorum, To pewnie raz czyli drugi westchnąwszy poydzie do Nieba? albo uderzywszyię w piersi, Deus propitius esto mihi Peccatori. Tactus westhnieniem Karnodziejow Spowiednikow, Admonicyami y pogroszkami, a Całe Zycie na zbrodniach strawiwszy, tak Tatwo chciałby wnijść do onej nieskonczonej szczęśliwości? na omylnych bardzo zasadzasię Imprezach, Quis ascendet in montem Domini? aut quis stabit in loco ejus? Innocens manibus et mundo corde. Traci wiarę, y na Wieczności zarabia nie stawę, wiedzący á niecnyniczy sługa. Servus sciens et non faciens vapulabitur multis. Nie na wielomowne Języki ktore żadney nie są konsyderacyi, y Uszom wszelkiey nagany godne, ale Scrutator cordium Deus Nayuyszy Stworca na Serce patrzy, Populus iste tantum honorat, Cor autem longe ab ejs. Wolnym zostając grzechy Człowiek na nikogoy nie składa, ale na Samego siebie winę obraca, Es te perditio Israel. Jeszcze po Swiecie chodzą, a już na Niebie wiecznie grzeszni zaciągają przekleństwa. Defugent Peccatores à Terra et Impij, ita ut non sit, Naymnieyszym staiesię w Oczach Ich omen, Nayiawnieyszy Grzesznik, ktorego lada skoł doyrzec może, Impij tanquam pulvis, quem projicit ventus, à facie terræ. Tak obmierzłe Nieba nawet Samemu, Slady niesprawiedliwych Ludzi, że ie Sam Stworca zamiecać musi, Ideo non resurgent Impij in Judicio neq; Peccatores in Concilio Justorum, quoniam novit Dominus viam Justorum, et iter Impiorum peribit. I ktoraz rzecz gorsza pod Słońcem Znaleść się może? albo we Wszystkim Obrzędzie surowsza? ktora mocniey nad wszystkie Larwy brzydzi, iżeli niegrzeszny Człowiek Mors Peccatorum Pessima. To pewnie Ludzkiey śmierci rozlewey? albo Obrzydłe Struchi, quorum Deus venter est Niebu się na dostać? Wiem pewnie że nieskończonej Łaskawości Boskiey, Cyt ten Inculpatus wpisany w Xięgę Żywota, ale coż? kiedy Sam cocepanni Swemi, ktro się z niey wyklinał, Multi vocati pauci electi to podobno Strona może mi się bronić widząc się Cyrc plena Convictam, iakiemikolwiek rezynkami, ktore bardziey na obo Ludzkie Cywaty, w Samey zas rzeczy niesprawiedliwemi są, y w Nieba nieważącemi, mamy na to dość Jawną Konstytucyą: non Omnis

qui dicit

qui dicit Domine Domine intrabit in Regnum Celorũ, sam Grzech (zło
rzecha staiesię rzeczną Smiercią, Anima quæ Peccaverit ipsa morie
tur, Nad wszystkie Arkany kazdy niecnota, Sitnieyszym wigzesię
wzrtem, nigdy nieuyrzitanym sposobem, nad wszystkie wynyst
rego Myslwca Osnowy, sam Siebie mata, w nierozbite nigdy poda
rzesię ręce y kaydany lute Grzechowym inkarcerowany Wezzieniem, Inopes,
ribus manium suarum Comprahensus est Peccator. Ale gdybym przyszło
wszystkie przewertowac Volumina, tak wiele Stanych y nowych Konstytu
cyi, Statutow Boskich Setore pro Parte mea militarent, Czasu tym iednak
niezabieram, bo grandem poscit, hic labor moram. Tylko ieszcze, na zu
petnieysze skonwinkowanie tego Złoczyney, przypominam niektore
prajudicata, y Exempla, Ponieważ Similia Similibus judicantur,
a to za wielkie przestępstwo mandatow Nayuyższego, Pierwey Stwo
rzoni Ludzie, tegosz momentu wypędzoni z Raju. Raz tylko Kayno
wi trafiłosię ręką podnieść, na Brata swego Abla, a zato karany
wieczną Smiercią. Judasz co tylko w Kontrakty, y Sekretnieysze In
trygi z narodem wszelkim Zydowskim, tak straszną tego w Piekle przy
płaca męką Laqueo se Suspendit Judas, y Inni, Jako Natan y Abiran
że się ten raz wpaść trafiło, żywo w bezdenną przepadli Otchłań,
Saula Krola, że się tylko cos niepodobał, zakazano go Samuelowi gdy
kiwac, Quid tu luges Saul? cum ego abiecerim eum. Lotr po Lewey
stronie wiszący że się cos trochę rosmiał, wiecznie zginął. Ale
cosz mowic o Partykularnych Osobach Miasta, nawet y Prowincye
Sodomskie y Gomorskie Karczystym idą w Piekłą z Nieba ogniem,
Nadto ieszcze wszystko dopiero rozbycie kazdy przypatrzył, ztąd wielkim
Zadziwieniem, gdyby przyszło Piekielne otworzyc Bramy, iakby tam
wiele Milion Milionow Potępionych ludzi, z ktorych iedni za iedem,
drudzy za dwa, trzeci za kilka tylko potępieni Grzechow, a piąty nieszczęśliwi gorzey, y gorzyc będą na wieki. Zyuy nawet przykład Stawa
w Osobie Principała mego, z tak wielą adherentami Swymi, zrany god,
nemi, za iedną tylko myśl wykroczoną wzniosłość, a tak wiele Milio,
now nas, nieodmienny Nayuyższego Dekretem, z tąd gorney krayny
w głębokie na wieki przepadło przepasci. Jeszcze to Sprawiedliwi Sędziowie
co do komparycyi z tych wszystkich przypisedzionych Rejudykat, z nieszczę
czonemi tego niecnoty zbrodniarzy, ktory iakom pisz ramienił całe
życie do zmordowania na tym strawiwszy, bezpiecznie wurzatsię w
Sciałe, teraz tak Katowby się chciał wyuiskac, y wolnym zostac, a
bystarbyto sprawiedliwość choćby w iaką Nayostrzeyszym Sędzią tak
czepsa [illegible] iakąż Ten Nieszczęśliwy zbrodzień miałby klemencyą
Wszechmocnego

Wszechmocnośc Nayuyższego, tantum Conservat Scelus, yto nie bez Mściwey
dzieciey raczy, aby tym większą na Siebie zaciągnął karę, który tyle Lat
przeżywszy żadnego Roku, żadnego miesiąca, żadnego dnia, co mowię
dnia nayprzeczyszego momentu, na Chwałę Stworcy Swego, przy
tylu Sakramentach, przy tylu odpustach nieposwięcił. Cierpiał mu dotych
czas Nayuyższy, a teraz coż z tego, oto Compensat Longas Sed gra
vitate moras. Licet sordet Sordescat adhuc. Niewątpię Sprawie
dliwi Sędziowie, którzy nec pretio, nec precibus na tę stronie się nie
dadzą Seriam na to będą mieli animadversionem, aby iuxta
qualitatem delicti, ex emplarissime na przykład in oryginalij
à similibus arceantur; Był ten zbrodzień wielkę nayuymyśl
nieysze destynowane mgłi, to wszystko ad maturam Sądu po
dałszy reflexionem, Proszę o konnotatyą Konkluzyi. Ad Lectio
Inkwizycyi Condescendi, Doczytałem się tam Przewyższne Judicium
Dalekoż większych y Skrytszych Rzeczy Nieczności tego, Scribus
Lectis et p. omnes Circumstantias Seriâ deliberatione ppensis
Proszę in instanti, admitti ad Criminalis Conviction.

Patron Anjoł stroż Defenduie Człowieka Grzesznego.

Stawam tu in Stuba Sprawiedliwego Sądu nie tak ex additione, iako compassione
ductus, na tak wielką aggrawacyą Życia naszego, komparycyi Stuchałem Indu
bity Partis adversæ, rozumiałem że ma iaką konwikcyą, albo gród ad rem
do tego Człowieka, ale iako widzę tylko ponderis in aere verborum, funda
mentu żadnego niemaiąc. Wszystek Argument Strony, iako z wrodzoney
ku narodowi ludzkiemu pochodzący adwersyi, aby iak tak usidlić
Człowieka, y niedarmo widzę nazwany accusator Fratrum iakoż y w
tey weryfikowniesię Sprawie, kiedy razem w iednym aktoracie, ten Nie
cnotliwy Sam adwersarz, wtrąciwszy się nienależycie do tey Sprawy, wy
mowiwszy Sobie iakowyś pretext per meram imposturam, na Siebie
nego Komparenta Reum agit Patrona, Aktora et Instygatora, A nadto
naleratobym zaraz ieszcze, in accessoriis Sprawy, temu bez Sumienney
Patronowi, czyli Aktorowi, tamowac Locum Standi, iako wieczną y nigdy nie
rewokowaną proscriptio de Regno Infamia, azebym się niezdał uczynić iaki
Judicium Prawu pospolitemu ale in Causa facti dyspensuiącemu do
tego mając w Reflexyi Deklaracyą Sądu, że Karano Directe odpowiedzia
temu niewinnemu komparentowi na Objekta Adwersarza Swego, na
chciałem zaraz à Loco Standi arcere onego, rezerwuiąc to sobie przy Ko
lokwiu, Znać podobno Sprawiedliwi Sędziowie ten mity Patron, albo
niecrytał, albo zapomniał Filozofij, kiedy iako sam wymyślny Sophista
Sophisticum toż położywszy Argumentis, ex antecedenti tylko, należycie
konsekwencyą, Pokutuiącego Człowieka chciałby widzę tamże sposobem Lo
gicznym konsekwencyą, całe zapomniawszy Prawa że się trudno zapierać

tego

tego, co Światu wiadomo, y Stworcy Nayuyszemu, ktory nec fallit, nec fallere może, Trudno mowić nieprzyznać Prawdy, ieżeli z Prawdą żyię, bo ieżeli w Ludzkich Sądach powszechne Axioma est: est, non non, zachowuie się podobno Opaczny zas sposobem, Varians in Lingua non est audiendus. Daleko bardziey w Tribunale Boskim ten rigor Prawa inviolabiliter zachowuie się powinien. Przyznaie y Sam Teraznieyszy in Judicio Comparens, ze zwrodzoney ułomności ludzkiey, iako zwyczaynie humanum est labi, z razu mandata Stworcy swego przestąpił, wypadł był z łaski y na wieczną zasłużył Awersyą, y na ten czas: Sam tego nieprzeczy ze Pars adversa słuszne sobie do niego rościła Pretensy, ale to mnie non convincit, kiedy redijt post nubila Phœbus, ten sam vpadek Pokutuiącego Grzesznika, większym mu staie się Applauszem, po gruzłych nocy Cieniach Dzień Jasnieyszy y Pogodnieyszy z Płaczu y Lamentu, wielkiego nieymowna rodzi się radość, Kiedy marnotrawny Syn Substancyą, wzięte znowu z Serdecznym Żalem, do kochanego Oyca, zgubiona Owca zbłąkawszysię do trzody swoiey, powraca z Wielkim wesele Pasterza swego, Prowadzita tu in Judicium Strona na przeciwko Teraznieyszego Incompairenta, bardziey przewrotną słow swoich Exagieracyą, a niżeli w samym znaydowała bycie miata Skutku, niesłychane Portentum rozumieiąc ze darenne Diestuszney Inwektywy tumany o uszy Studytora obijaiącemi się a z Prawem nie zgadzaiące do gniewu poruszy Judicium, y ferowania Surowey Sentencyi, w Bogu nadzieia ze się omyli na swoiey Imprezie, kiedy Miłosciwe Judicium, a finie rzeczy biorąc, nieżechcącą na Pierwsze zapatrywał Actus, ale pozdrie vnanimi sensu et cordibus votis, za Skuteczną Pokutuiącego Grzesznika tego konsekwencyą, Iżeliboźcie w Potocznych Sprawach ludzkich Sądach Posteriora ligant, do pierwsz w takowych, y wtale wielkiey Importancyi gdzie nieotalnie znikome dobra, albo ptonnego szczęścia fortuny, ale o większą grzechodzi, Szczęśliwie Pierwszą będzie miała konsyderacyą, Miłosierdzie Instytutow Boskich, kiedy w swoiey nieupadaiące nadziei, pożądanego dobiega teresu. Złe żyie, a dobrze umrzeć, y dał przykład z Siebie, Fortel ieśt świata wyie, a Przecię bydź a Niebie. Wymyśliła dość szczupłą Decretorum exteniuacyą, Przymiedzionych, na przeciwko nas przeiu dykat, Exagieruiąc Boska wszechmocność, y małych momentow wystarczone Sprawy, wieczonym y nigdy nieodwłocznym pokutata Dekretem, allegowała tak wiele Boga Wszechmogącego konstytucyi y nieodmiennych statutow: ktorym za non Inficior: że są prawdziwe y pewniey mogł przeciwko nam militare, gdyby do Subsequentia na-

wszelkie

wszystkę tak obszerną Adwersarza Indukte, niemieliśmy, daleko większego y niezbrodzonego Miłosierdzia Boskiego relaxowanego rygoru dokumentow, o których podobno strona Cry nie wie, czy nie wiedzieć nie chce, dla czego azeby ante Victoriam, nek Canat Triumphum, iako już pozwolona w tym in acceptorij presumendo wypadać, na zbicie tych wszelkich allegowanych racyy, a bardziey na wiekę samey że Strony przeciwney konkludzącą, radzby mi tu przypomnić, samego tylko Desperackiego y całe zapamiętałego Animuszu, ktory w zatwardziałey zawsze trwa uporczywie Immaginacyi, niechcąc nigdy do Stworcy Swego Serca, y Oczu podnieść, ale Sęto upaść może, za szczegulnie Boga Wszechmogącego Łaską, byle chciał, łatwo powstanie, Is Tibi pepe dabit, qui velle tibi dabit. a dotego gdzieindziey Lora Inge mucnt Peccator Exaudiet eum Dominus, pokornie znowu Łzami same wyznaią winy. Dixi Confitebor Adversum me Justitiam meam Domino, et remisisti Impietatem Peccati mei. Nieskończona Boga Wszechmogącego Sprawiedliwość, niezamierzonemi miłosierdzia Jego otoczą Granicami, Misericordia Ejus Superexaltat Judicium, Penitent w bezdennej zguby swoiey Nurzaiąc się przepaści, lito zdesperowane nadzieię Łaski y niezbrodzonej dobroci Jego opuszcza zagle, azaż nie wyraźne Dowody, choćby w niebłagalnych Sądach, nieptonną otuchę dają Misericordiam volo non Sacrificium, non penit qui agnoscit omnem Suum quem penitet peccasse, pana innocens. Na tę osobliwą Prerogatywę nieuyszerpane Boga Wszechmogącego miłosierdzie, że nad Wszystkie Dzieła Rąk jego naypierwsze zabiera mieysce, Misericordia Ejus, Sup omnia opera ejus prawie przestrzega San S. Apostoł hoc do vobis ut non peccetis ale przytym raz bezpiecznie Czyni łaskawemu refugium, Sed et qui Peccaverit habemus apud Patrem Advocatum Jesum Christum, et Ipse est Propitiator pro Peccatis nostris. Otwarte zawsze Miłosierdzia Boskiego wrota, nie przez żadne warty ani niedostępne Straże, ale wolną choćby nayuporczywszy Grzesznikowi skruszony, nieustrzymanym przychodzi, do Łaski Boskiey skrobiem, aut obliviscetur misereri Deus, aut intra detinebit Misericordias Suas. Oycowska Boga Wszechmogącego Opatrzność, y opatrzna Łaskawość, znaszą dobrze ułomności ludzkiey. Quomodo miseretur Pater Filiorum Misertus est Deus timentibus se, quoniam ipse Cognovit figmentum. Łaskawy swoiey szczodrobliwości Stworca każdego na nieptonney utrzymuie Expectatyrie Expectat Deus ut misereatur vestri. Chociaż Śmiertelną Strutą Trucizną Rebelizuiący Grzesznikę przychodzi zawsze do Pierwszego Zdrowia, Impietas Impij non nocebit ei, quacung die Conversus fuerit ab Impietate sua, Śmierć nawet sama nieczynny Staiesię Życiem, Vivit autem dicent Impio Morieris et egerit Penitentiam, neglexit quispiam ultra Impiusz vita vivet et non morietur. Ledwo co uybożkuiąc Słowo, w tak wielkie Zabrnąwszy Długi

Kredytor

kredytor, obfita Szczodrobliwość Boska wszystkie z Regestru długzuie
dobita, Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi; Miserius
est Dominus Servi illius, et omne debitum dimisit ei. Niemiecka
y Polska wszystkim odpuszczająca Dobroć Stworcy Nayuyszego
ze y Nayuięększych wraz Swoich nieprzyiaciół na Marmurze, ale na
wieczney zagrzebia niepamięci. Derelinquat Impius viam suam,
et vir justus Cogitationes suas, Convertatur ad Dominū et miserebit
ejus, quia bonus est ad ignoscendum. Ktoraz wielkość wod Morskich
choćby w nayuiększe podzielona Kropelki, albo Całego Okręgu świata
Ziemi niedoścignione okiem Atomy, Niezbrodzonego Miłosierdzia Bo,
skiego przepaści, komparowaćsię mogą Misericordias tuas multas Domine
Rytmetyczna tak wiele Inwencya liczby naliczyć niemoże aby iakąś prze
wyszłość multyplikacya Misericordiarum ejus infinitus est Numerus. Doz
Łaskawe Dyploma Sam Bog Całemu głosił światu, Misericordia mea
non recedet a te, Niemiem iak obszerniey Dobroć Nieskończona Pokut
tującemu Grzesznikowi z swoią Łaskawością oświadczyć. Dominus
meus Clemens, et patiens, et multæ miserationes et veræ in Multa.
Rozprzestrzeniona Hordemu szeroko Łaska Kelemencya, tak że Iey Caty
świat y Niebo ogarnąć niemogą, Magna est super Cælos Misericordia
tua, et usq ad Nubes veritas tua Domine, y znowu, Misericordia tua
plena est terra. Silnieysza niezmiernie miłość Boga Wszechmogącego nad
wszystkie Arkana, większą nad wszystkie Magnesy pociąga mocą, infanta
te non ficta dicant, Czyni wprawdzie wstrzymany Zamach gotowych
na Zemstę Ramion, Sprawiedliwości Swiętą, ale zawsze utrzymuie Mi
łosierdzie, Videt Deus opera eorum, quia Confessi sunt de vita sua mala,
et miserius est Deus super malitiam quam locutus fuerat, ut faceret
et non fecit. Wieczną zapisuie dysymulacyą niepamięcią na nayuiększe
powstaiącego Grzesznika westchnienie gniewaiąc niemogącasię Boga
Wszechmogącego Łaskawości hoyną zawsze vprzedza rewokacya -
Misericordias, Pater dissimulat peccata hominum, propter pœnitentiam, diligit enim omnia quæ sunt, et nihil odisti eorum quæ fecisti,
y z nowu Ira magna Misericordia Domini, et propitiatur illis Con-
vertentibus ad se. Strasz przed Całym niepłodnością Swiatem Przedwiecz-
na sama Mądrość; Non veni vocare Justos, sed Peccatores, Zawiscero,
wana ze Wszystkiego do pozyskania Grzesznika niepoięty sposobem
Dobroć Pańską, Czego więcey Dengować może. Ego sum Pastor bonus,
Animam meam do, pro Ovibus moiis, Cóż może pragnąc więcey Pokutu
iącego Śmiorci, iako się z tym oświadcza, Utony życie dla to położyć włas
nolo morte

nolo mortem Peccatoris sed magis ut Convertatur et vivat. Nieschciałbym uyścy
Łaparę Judicium Sprawiedliwego, bo gdybym przyszło wszystkie Volumina
tak dawnieyszych, iako y nowych Konstytucyi Koronowae, daleko uy-
szych nałożyłbym Defens, Niż Stroną in Controversyi niesłuszną
allegowała konwikcyą. Idę tylko do Prejudykatow, Azasz nie Publico
Crimine, y tak deliberato Animo Dawid Król Izraelski obraził Bysk Stwo-
rzyciela swego, przestąpiwszy mandata Jego y Prawo zaspononowawszy, na
iedno słowo peccavi Domine, zaraz przez Proroka do Pierwszey
przychodzi Reconcyliacyi Dominus quoq transtulit Peccatum. Tu
iako obszerną Elogią wywodzi tenże Pokutuiący Monarcha we wszy-
stkich swoich Supplikach, nieskończone Miłosierdzie Boskie,
Misericordiam Judicio Cantabo Tibi Domine. Jawna Swiatu Publi-
kana za iedno uderzeniesz w Piersi, Niecnota zupełną odbiera Justyfi-
kacyą Redijt hic Justificatus ex Domum suam. Łotr po Prawey
wiszący Stronie za momentalne momentum, Memento mei Domi-
ne dum veneris in Regnum tuum, tak Skutecznie odbiera Łaski Bo-
skiey apromisy: Hodie mecum eris in Paradiso. Ten Autor tak
wiele razy Serdecznym oburzawszysię Barłem, do gardła przy Pań-
skim obstawae zdroiuiu, Potym tak Skromną wyprzysiągszysię ab-
negacyą, iepreze nieginie Asecznie, ale do Pierwszych Panskich
przychodzi Respektow, y Szafarzem czyli Podskarbiem zostaie:
Tibi dabo Claves meas Regni Celorum. A co większa Nanieśnikiem
go czyni, na nimsię, fundnie, y ubespiecza: Petre tu es Petra, na
nim wszelką nadzieyę Lokuie: Et Super hanc Petram edificabo Eccle-
siam meam, Bazylikę swoią tak Gruntowną cyzelować Zamysła, ce-
ruierdzaiąc że żadney niebędzie miała ruiny, chociaby się nayst-
niejsze na nią obruszyły Impety, naypotężniejsze powstały Furye
Piekielne, nawet otworzyły wiatry, nie Jey Szkodzić niebędą. Lwam
nec Porta Inferi prevalebunt. Dość całemu Swiatu wiadomey Gryszniey
Swoią pokazuią Dobroczynność, Dimittuntur tibi Peccata multa. Nie
trzebaby to tylko approbaty Decretu, albo mocy nieodwłoczney Exclucyi,
iako ex recentissimine Adulteri S. Matronie Surowey Sentencyi matko
Nieznużonej Łaskawości zupełną przeciwnienia Swego odbierz Relazacya
vade in Pace, noli Peccare. Appello fidem Samych że tu in Judicio Przyia-
ciół, Iralisz non vira Testimonia, Autory bona Conscientia przyznaiącego
iakowąś nieskończonego Miłosierdzia, odebrali Łaski. Ale nieswspom-
nam Partykularnieyszych Millionow, Prejudykat, z których z iedni zabłą-
wszy w głębokie zbrodnie, zdesperowawszy w całe o Łaskawości Boskiey,
nawet z Samych Skał niedostępnych, na dno Piekielne tym Urzędszym Impetem
Zapamiętali

Zapamiętali, rzucaiąc chcieli, Izaliż nieobiecane miłosierdzie Jego święte dopuściło im zginąć? Cynaymniey. Non peribis Ira amo te. Drudzy znich nieznierpym omamieni szaleństwem, w oczach Całego Świata w Niebo Strzały, Gotowych na Zemstę niebojącemi się Piorunow, wbrew Stworcy Swego bluźnic odważyliśię, walcząc z Ci odebrali rekompensę? oto Convertimini ad me, ait Planetu et Fletu, et Scindite Corda vestra. Inni wieczną czynią abjuracyą Boga swego y wszelkiey Szczęśliwości, ultro Sami wymazuiącą de Libro vitæ, nierewokowane na siebie dawali adversa Partis Instigationes, y tych pewnie zapamiętało Miłosierdzie Boskie? Cynaymniey, Sanabo Contritiones eorum, diligam eos, Ira aversus est furor meus ab eis. Stoc Miłosierdzie nayuiększe Boga Wszechmogącego Propugnaculum, ktore y nayutwardsze kruszy Skaliste Serca Miłosierdzie, Domine non sumus Consumpti, Ira defecerunt Miserationes eius. Ton tak Skuteczny Szturm do Serca Sędziego, ze żadne choćby y nayduższey w Zawziętym trwaiąc uporze, usilnego taskawości wstrzymać niemoże attaku Parati autem Omnibus, quoniam etiam tua sunt Domine, qui amas animas nostras. W takowey turierdzy zostaiący Pryncypał moy, a teraźniey szy Comparens, przed Sądem Przeswiętnym, Zadnych adversa Partis nioba wiązącey się Insultow, y Oszczerstw na niepłonney ufundowany Sprawie, przed Całym wyznaie światem. Confitemini Domino, quoniam bonus, quoniam in Seculum Misericordia eius. Za tą bespieczny nadzieią y mocną Tarczą, Cor Contritum et humiliatum Deus non despicies. Staie tu in Judicio czyniąc niegdrie bardziey refugium, tylko do Miłosciwego Sądu Clementiam non dubius, ze taskawą de mensa odbierze Sentencyą. Teraz proszę o Conclusią Konkluzyi

Conclusio

Ad lectionem Inquisitionum condescendi, doczytaszy się Przeswiętne Judicium subsequenter Prawdziwey Poiutuiącego Cztowieka Skruchy, roznych za Grzechi mortyfikacyi, wymyślnego trudzenia Ciała, Wiecznych odWzględnych defektow Aversyi, a Szczerego do Stworcy Boga nawrocenia się. Cribus lectis, et matura deliberatione perpensis, a quibusvis liberan penis, Jego za bez Sumiennego Patrona y Aktora, oraz y Inszych Jego Assystentow, ktorzy tylko turbatores Pacis zostaią, Do każdey choć nayspra wiedliwszego Cztowieka nienależycie wdzierającey się Sprawy, iako in perpetuum Banitos, et de Regno Dei proscriptos od Sądu swego removeri, ac eosdem Pœnis æternis destinari.

Jeszcze Żydzi Chciał reputować, ale repulsus à Judicio, ktore Informatum, à dotego p Supplemento maiąc utrinsq Partis reponowane Inscriptiones Stronom Ustąpić kazano, Wszyscy Smiere ustąpiwszy. Ze zas Semotis Arbitris, Orchisa Stuba, Sentencye czyty, Tylko ze Super arbiter Zapatrzywszy się na

na Wielkie Allegacye Anyoła, widząc de subsequenti, Prawdziwą Bolu,
tującego Grzesznika skruchę, a naybardziey miłosierdzia Bosliego
wielkość, poszedł in Partes, y tak po niemałey Christi z ustępu Ga,
zato Iudicium przywołac Strony, do Słuchania Dekretu, ktory ie
den z Arbitrow tak Czytac Zaczyna.

Decretu In Termino ciąg Sodierno vigore Prorogationis ultimo ciągłem
promisarski, Kontrowersyi Stron wysłuchawszy, y one dobrze
wyrozumiawszy, y przez wszystkie Cyrkumstancye zważywszy
ponieważ Sądowi Swemu, dostatecznie dowiedziono iest, y oczywis
cie z Inkwizycyi pokazuie się, Iż Człowiek Proch y Ziemia będąc, lubo
tak wielkiemi Innodatus Grzechami, Partisq; adversæ plus gra
ssicienter Conictus Procesu, Smiał y ważył się Stworcę Swego
obrazac y gniewac, przez co na wieczną Zasłużył sobie męke,
atoli iednak ponieważ chwycił się Poluty, ktora ultima post
naufragium Tabula, y one dostatecznie zachowac, wzięc mając
po sobie tyle dowodow, y Konstytucyi nieskończonego Miłosier
dzia Bosliego, allegowanych y Produkowanych, ktorym adhaeren
do, Iudicium præsens, Licet quidem Człowiek grzeszny, majores pro
merui[illegible]t panas, tamen habito respectu Conditionis humanæ, ad
lapsum prochivis, ad mitiores Condescendit, Decernendo quatenus,
Pomieniony Człowiek J. Ponieważ ieszcze in toto zadosyć nieuczynił
Turnum Castri Purgatorij instantanee zasiadł, y one usq; ad Diem Iudicij
sine Intermissione Continuet et exsplcat. Co się zaś tycze Iuryszty
y Aktora Szatana, ktoremu na objecta wieczna Infamia, tego iako
perpetuo Banitum, et de Regno Dei proscriptum, Panis Æternalibus ad
Fundum Turris inferni, destinandum Sententiat. A ponieważ
Instancya Nayswiętszey Matki Bosliey MARYI Panny, Nayosob
wszey Uciecznki Grzesznikow, za Pomienionym Człowiekiem Interce
dit, do Syna Swego, Wzięc staie Relazacya tak Surowey Sentencyi,
aby tylko prefatam Turnum Purgatorij Grzeszny Człowiek przez niedziel
skie sine Intermissione Continuet et exsplcat. Ktoby zaś Dendecret Czytał
albo Wypisał, pro Iuribus Cancellaryi Troie przezroczenia Anielskie, za Duze
w Czyscu raturku żadnego niemaiące oddac niech nieratuie. Ex actis Curiæ Cæ
mi Cælestis Descriptum
orrexit S. Michael Archangelus

Legit S. Thomas de Aquino.

Przybicie Cnoty

Nadobną Dziewkę we wsi Jedna miała wdowa
A postrzegszy ze igrae, z Parobki gotowa
Do karczmy Icy, y nigdzie niepuscila z Domu
Pytana o Przyczynę dla Wielkiego Sromu
Gdybys Cnotę stracila, nieżiednasię Sparza
Matka na tym trzeba Ja doniesc do Ołtarza
Juz do Lat Czternastu Matusiu nieuiele
Rzecze Dziewkaj a Cnota nieuiem gdzie w Mym ciele
Ulicz podnioższy koszule miasto odpowiedzi,
Tu w Dziewek, tu Cnota y u Ciebie Siedzi
Ta na owe powieści y upominania,
Godnieysza ucciwego bycia pomięszkania
Potym gdy Niepuszthe nastąpia Ostatki,
Siostry, Kmoszki, y Cotki, uymoga u Matki
Ze ia posle do karczmy, leczsto razy powie,
Zeby Cnoty iak oka pilnowała w Gtowie
Ulicz pomnige na Matczyne Dziewczyna Przestrogi,
Zayrzy Sobie po kazdym tancu Między nogi
Czy ieszcze nieczginęła, Coraz rzecze Sobie
Siedział Sztuzaty Sobie, przy koniu na Złobie
Ten postrzegszy wprzod dziwi, a potym się pyta,
Czegoś Dziewcze Coś, Czegoś tak chuyta,
Bysciem rzecze widziel zgroza mowie aze,
Jako, nim mię tu poszle, matka mi przykaze
Zebym w karczmie tancuiąc niezgubiła Cnoty
Jeyci Coraz wyglądam, lecz ieszcze iest poty.
A Sztuzaty mogtabys tancowac Bez Strachu,
Chocbys z Pietra skoczyła, w Ostatku y Dachu
Kiedybys mię proszyła, tedebym ci Ja przyszył,
Bysciem Jego Gospodarz ze Siwatkiem widział,
Gdyszbym nierad tey Sztuki pokazywae komu
Chcesli widzieć do mnie Drogu ze mną pokonyonu
A Dziwka go za Szyię moy kochany Złoty
Ja cię proszę zapłacę Matka od Roboty
~~Skakała Kaza Rzecze Dziewczę Dziewczę Cnota~~
~~Dziewczę Dziewczę Dziewczę Dziewczę Dziewczę~~
Przybit Cnotę Kraznalen w onym Progu, a ta
Poszedszy, uz nie w tancu Skaka, ale Lata

Redibunt in dorsum Sicula piscum.
Solus Servus in domo Dominus.
Difficile est magno dolori parva verba dare.
Magister Lodicorus est hesternus error.
Omnia mors rapit preter Amorem.
Pil est citius amori, quam morti.
Plus Vobis Laudabitis quam certe fiducie.
Et claves frangemus, et Seram non aperiemus.
Vicinus prandens me non saciat.
Agnus dat paces, deferat arma leo.
Dum Singuli pugnamus, Universi Vincimus.
Flere suos casus, est flere goddam Voluptas.
Propriam non nosse miseriam, Summa miseria est.
Nec miseris flere gesden impune licet.
Famam extendere factis, hoc Virtutis opus.
Omnis Laus in Actione consistit.
Petebant paces, cum vincere bellum non possent.
Paces etiam cum vincere poterant, Volebant.
Consilio res extremas moliri, arma procul habere.
Nullas probatior artifex, quam quem errore docuere.
Ubi pax, ibi omnia prosperantur.
Mater me genuit, eadem mod gignitur ecce me.
Bona Consuetudo educere debet, quod mala instituit.
Et mala prohibeantur, prædicpiantur bona.
Nec Vanitatis famam metuo.
Ea protuli quæ meliora credo.
Male posuimus initia, Sic Sequentur cætera.
In tanta luce alij Singuli Vident Solem.
Parva sunt non agere, quam non in tempore agere.
Multo tempore ædificamus, parvo destruimus.
Non in presens magis quam in futurum cavere.
Ubi jam, ibi non sum, ubi non sum, ibi est anima mea.
Cæca nocent, docent.
Non pro futuris littora Bobus arant
Nulla res magis stringit quam propria utilitas.
Gnanis Oratio, ubi est prava ratio.
Non quæro medicum eloquentem, sed sanantem.

Virtuten Victoria Sequitur, Victorien comitatur triumphus
Bona initia rarò. Simili coronantur exitu.
Non est dives qui multum possidet, sed qui pauca desiderat.
Miles amat bellum, Venator otia, cultor rusticum.

Kopia Listu od JO Xcia Jmci Prymasa do JW JMci Pana Poniatowskiego Woiewody Mazowieckiego z Kongratulacyą Generalnego Regimentarstwa 1720

Po nieodzałowanej wielkiemi godnego in civilibus et marcialibus Cztowieka S. P. JMCana Hetmana Wielkiego Koronnego stracie, Exercitionem Legio na Seymie Tractatowym Lata, JO K. P. Mitowanego adonijs, a w niey dispositionem Regimentarstwa Generalnego nad oszerokonym woyskiem utrog Due na W mci Pana, wyznaią Gwarancyą et licitam zgadzaią się we wszystkim na W mci Pana, w którey, nily co obrazie y Potrzebie capitulacie się Woli Boska według tych Słow Cor Principis in manu Dei. Upomina się oraz W mci Pana, że tey Potadzy y rządow woiennych cecidit Sors na niego, który z Rycerskich Potasnie przymiotow tego ich możesz się nazwać tuem Nepos et Clarus Bellona pupil lus. Mam nadzieią: że potrafisz W mci Pan dogodzić publicae Tranquillitati, do czego assistentiam et assistentiam Zy czy Domini fortis et potentis in prelio, o sobie zaś apelluie się W mci Pana że iako z dawna Cnotliwego y Enatego mię Zawsze Przyiaciela y Estymatora, tak y teraz vtrzymuie mię w Dzieś nigdy niezmiennego. Co iako Sincero Corde voveo tak cum debito Cultu Zostaiwam

Kopia listu Resignationis Nominacyi na Biskupstwo Wileńskie Jmci X. Szaniawskiego Biskupa Chełmskiego do Krola Jmci pisanego in A 1729

Gdy codzienna experyencya Ciężarowanej Dobroci W K Mci tyle przed oczy Swiata Polskiego wystawiła dowodow, że nie tylko między wszystkimi za naywyższy będę sądzę, że W K Mci Pan mnie niezasłużonego wprzod na Stolec Biskupstwa Chełmskiego posadziwszy nowszemi Biskupstwa Wileńskiego za tamtego Nominacyi podpisem Godnym uczynił. Całuię do Krolewskiey Ręki y Nakłaniaiąc głowę moią przed Majestatem W K Mci pokornie wdzięczności Skłanian podziękowanie, że na tak wyn

Sercu

Sercu iyszyg memoryał Ig in gradu Szczęścia mego Zostaią
Magnificum Principis opus, abli mi się powątpiewać godzi, że
Clarissimi Dextera W K Mci potens est, nietylko mi dzieło swo
je Conseruare, ale contra Comitem Fortunæ Inuidiam Powagą
Majestatu protegere będzie raczył. Jednak gdy się Stuszbie
dawiam, aby Ta Sors mea Deo iniquo pretextu przeci
wney ialiey Consecuteneyi przez Zatrudnienie Seymowe Oyczy
znie obarzyć niebyła, umysłem się zaraz po rozeyściu Sei
mu do Kurtu Seymie pod Nogi W K Mci rzucić, et in hoc casu
publicæ Tranquillitatis Consulere; Idzie do tego Morza, z
którego to Zrodło wypłynęło Woiaczan tę Seroplaszczeiską y Stoł
nu mego Ziabrzyńskiego Respekten w oyce W K Mci gdy
gruntkę Consolowanie mi Biskupstwo Wileńskie, sam się iuż
Cipsum Taslii Pandicey pustrzaiącym, Idacia Fortunæ ieg
kiera Tempestatem portum, y o ponowienie y poparcie Nay
Slusznieyszey Recommendacyi do Oyca Sc. Respekten Expedy
cyi niedotoczney na Opactwo Wrzeszczie pokornie Supplikuię.
In gaudium Eas Statione będę zostawał, Cyć prayce y Woiaczi

Kto pewnieyszy miłości czy ten co mu dano Pierścień
czy ten co mu Sekret Rozwiązano.
Gdy dla powrotu iest wzięta obrączka
Przez to Zostaie w pamięci y zaczka
Ale ten Pierścień Gdy Znak dla miłości
Gdy rozwiązany Sekret od Kochanki

Respons

Nie iest to rzecz zapisany w księgi
Ani się tycie Małżeńskiey Przysięgi
Ten niebroniła obrączki Podrzemo,
Dlatego dowod Słowu rzeczonemu;
Dosiahło iest złoto, a Ia tylko ciała
Przysięgam bym go miłemu niedała.

Jakoż pisza na Obozy w Willowie Jm Pan Sudermanie
Sowemus to Tytułem zrobił na przełaz
Ces Willowskiey Starosta wystawił Obóz
Lepiey by się Woiewodzie Willon wygodziło
Gdyby w Willowie żadney obozy niebyło.
Ale Zesię Tak Stało, Ia napisze z prosta
Słowniczku ale nie Willowski Starosta

Inskrypcya Pomnik Stayni y Obor

Nieżty Zgoła Gospodarz y Architekt Spory
Naprzod Zacząć budować Staynie y Obory,
Niedziwuy się Kto patrzy przyczyna gotowa
Oczym że Lepiey może myślić Oskarżona.

Inskrypcya na Pałac w Przyłystawicach JP Jana Pana
Ciemiańskiego K.K excirmistanczya Herbow Krewiany
y Mieszkania

In Fundo Regum, Religuis stat Commoda moles
Non sibi Luna nitet, Nec fluit Unda Libi.

Po Polsku tak sama

W gronie Krolow Dom stoi Skarbcy wygody
Nie Sobie Świeci Miesiąc, ani płyną Wody.

Opisanie Francuzkiey w Lubochni

Ktoś Zazdrosny w Lubochni przed Panem się skarży
Że Kuchmistrz iakiś chodzi do Kucharzy,
Pan Zarliwy o Cudza pocciwość wtey Sprawie
Kazał wziąć ten Spiegat z Kuchni po przymawie,
Grzech na Kuchmistrza rozgniewany żaje
Że nieuszytku do Stołu Polskiego wydaje,
Sobie Sonacznieyszę Jedzki na noc Zostawuje
A Pan Bóg Mitodziarem głodowy mierzewuje
Skorpurdowany Kucharz Odpowie Moy Panie
y ieg Panu się tego przysmaku dostanie
Chciałem tylko Sprobować tego mięsopustu
Jeżli dobre potrawa do Polskiego gustu;
Rozsmiał się Pan, a potym Krzyżka Uczciwszy
Zapomniał do ciemney Uszkocone piwnicy
Na Letowym miejscu nieuiemco się stan Dziś Dziato
Wciemtyłku że się Pana cała noc pić chciało
Do Zeby się lub iany nieczystość Uciekaiący,
Miał Pan z soba od kuchni Klucz y od piwnicy

Dodstrus Suvenis Vidnam Cur Dueere nollet
Ingvo quis perit non Vobo Vidat agvam

na Zwierzyńcu

na Zwierzątko co po Łysinie wydruje
Na tyłey gorze dziwac Boskie Sprawy
Pasie się Zwierzę chociaż niemasz trawy,
Jto dziw że chociaż iak na gotowiźni
Jnchowane, a tak dobrze siedzi

Dziesięciore Boże Przykazanie

O Boże iakoż! podniesie grzeszne oczy
Sam gdzie Twoia moc widzę Swiatłości twoje,
Sam wbale nocny, Proch ziemny, pies zgniły
We mnie się wszystkie wynoszłości godzity.
Jam zwiedził Smaczny śmiertelnego Grzechu
Siedmioraliego Jam godzien pośmiechu
Zakon twoy miałem y twe przykazanie
Każdem znieważył albom zgwałcił Panie
Jam niejednego chował dwa Przestroga
Przeciwnastała, miał Pana y Boga,
Jam z mych wymysłow Bałwanom ofiary
Oddawał wiosce w namiętności w Pany
Przeciwko tym mym Bogiem, y tak Bogow wiele
Jak iako miewał Cmy ctow w własnym ciele,
Bo jak mię Ctony żyć ięzył natogiem
Złą tęznością Panią, a zwyczay był Bogiem
Przestrom Cztowieka iak podobał sobie
Wiłościom nadziei pokładał niż w Sobie
Czysto godności y dobrego mienia
Chciwość iak wodę łyżka sumienia
Jam tak siodmy dzień chwalił y niedziele
Żem zrzadka bywał nawet w Kościele
Pomnestałemu pouszechney roboty
Alem się puścił na wiłoście nieenoty
Wtenczas y tańce y Kłuptsze obiady
Odprawowałem Zbytki y biesiady
Jakoby ten dzień był od roboty pusty
Dlatego abym miał czas do rozpusty
Jaky Rodziców nie tak był powodzy
Dzieby żywot Jak miał być Swobodny
Oszczem Starszego, którego ciężkie karał
Nieczasem mię sfopie iak trzeba powiadał
Jgdy Napomniał mimo uszy Lardzie
Puszczałem Cichu Słowu ku uwadze

Jam

Jam Luboć we Arms taski Swey niezmocnyt
Rękł, Lecz gniewem bożem tak wyżewczyt
Żebym był snaż nato uczynko tożyt
Abym był Swego Winowayca pożyt
Wiecżyto było Żem zdeliktey przyczynki
Nażałowane Stawał pożedynki
I tak chęci dość do Zabawiska było
Swe Miłosierdzie Matkie Zajrzodło.
Jam Uszczęśliwienstwo wszelkiego świadomy
Ja Obywatel Bezbożney Sodomy
Nażdki dzień minął wżdy y godzina
Żeby niepłynął świeży grzechu Winna
Co myśl pragnęła, pożądało oko
Do Serca Ognia Zawsżyło głęboko
Byś badał Wątrobę y Nayskrytszych Złości
Cżęści mam dwoie wyznawać Sprosności.
Jam nieuwiódł ale idąc za pożytkiem
Zmazałem Duszę wystąpieniem tak krzykliwem
Czystości y cnót Ozdob Ludzkim porzuciwszy
Nawym nawtaciał Szczęściem przeklętym
Mogłem bez czasu odnyć złe Zwady
Abym bliźniego Zachował od Szkody. etc.

Adeatio contra mundi illecebras.

Ach Wieczny Boże cży! z twojej to woli
Że Nędzny grzesznik mam cierpieć niewolą.
Zawsżem w pożyciu, Zawsżem w niepokoju
Z ciałem y Szatanem w Ustawicznym boju.
Schronić się trudno, bo świat na przeszkodzie
Zdradliwe Staania Syreny w odwodzie
przydawszy w kompan Podżegacżkę Plaentyny
Które zbytnia ludzkie Serca miny,
a choć też czasem Łaskę odwagi
Wyprawiwszy się w Komendzie Wagi,
Wrate nieuśmiorzą Wroga bez Szczęścia
Wiedzieć że trzeba niemoja prałatyka
W Kontemplacyney choć Serce Forteca
odważnie się tam Cnota czasem ubezpieczy

Znaydzie

Znay die Swiat bitny Potrel tak dalece
Ze Szturom przypuscil Zrugnuie Portece
Coz! tedy bedz Nedzny czynit w Swiecie
Kiedy my rozlosz Zwodzi w Swym Porzecie
Oto cie Boga mam Za Cynozuc
Oddal de mnie Precudel tyrdtum
Nabiezuy dobrze Zycia mego Nawc
Uston Sad gdzie mogz mdel z tobq Zabawc
atak Stanquszy Szczesliwie ukadu
Szeregalnie twego bedz niehat Sadu

Practica hujus mundi

Pax fuit Divitias, Divitiæ faciunt Superbiam, Superbia
Contumeliam, Contumelia rixas, Rixæ bellum, Bellum
paupertatem, Paupertas humilitatem, humilitas pacem

Wyshrelenie oka z tuby Niemiec Polskim wierszem
Jak opisal:
Jeden drew Scrywa, a drugi Sienlicgo
I przyrujzowal Sznurka na tamtego
a kiedy Sienka na Scrywa nalozel
To zaraz oka na glowa wytoczel.

opisanie tuby przez tego Niemca
Byl ieden Scrymien Drewien Snurkiem Zwiazanego
a drugi prosty Drewien z Skrzydelkiem doniego

Testamentum Thomæ Mori Profanectani Anglie
Unico Filio Suo relictum.

Fide Deo, die sepe precs, peccare caveto
Sis humilis, pacem dilige, summa fuge
Audi multa, die pauca, face bona, sato minori
Parcere, majori cedere, ferre pacem,
Promia fac, non differ opus, sis dignus egenis
Parta tuere, pati discc, memento mori

Uiuere in laudem et in vituperium incidere caue

Cnota aj nzdii nie pragnieszi pieniedzy
Cnota nasz dosyc niebroisz sie Nedzy

Myśla nad inszych mnie upodobanie
Przyjąca miłości y boże Kochanie

Nabożna bardzo nierada mowować
ostrożna też iest, nieźna serca prować.
o Bogu myśli niekochaszy w świecie
Przeto mało, niiest złoże w Kobiecie

Dama niemaiąc upodobania w Kawalerze takie pisze
do niego wiersze posyłaiąc prezent z wiatrochłat złoty

Kosztowniejszego nie ci nieznayduią
Jako ten Prezent którye ofiaruią
Gdy wiosnie przyimieść niesprzymiąc przecie
Prezent takowy dany przy Walecie.

Respons Kawalera do Damy wet zawet oddaiąc

Coć dan za fawor moia Dama miła,
hołdować muszę poki stanie siła
wam dla ciebie y to dla mnie sława
iedyńby ciebie chcieszbyć na mnie łaskawa

Iemy Kawaler Kochaiąc się w Ieymć Pannie Stanisławie
w Zofiey y Ieymć Pannie Zofiey w Nieświeżu będąc
cych takie o sobie napisał wiersze.

Kiedym chodził do Wenerze pytaiąc się iaka
gram śmiercią zginę dobrą czyli złą daiąca
odpowiedzą że śmiercią chodzić koło wody
Gdy na tamtego świata nie wrócisz ieszcze gody,
Jasz pewno utopią, wszodzie snadno wiesze
w Stawie Zofiowskim, albo w nieświeskim Mieście.

Respons Zofii bardzo
Kto ma biedzie, to nie utonie

O Boże, czyżeż może, być w niebie
Ptaszko ptaszka, co Swiatłoczka, nie ciebie

Złota gram nemo vigavit. Author praetio

De Connubio Jesus ex Stemmate ipsi modego
Ktory miał herb Strzałę

Słuchajcie proszę co się za rzecz stała
W Herbownej Izbie Zwinęła się Strzała
Comiata Ustingę hastowanym Żelazem
Aż niefortunnie uderzyła ptazem

Respons

Bywało że Kon choć ma cztery nogi
Potknie się czasem, stąpi nie na drogi,
Lecz poprawi się y pobiegnie znowu
Że z przypadku tylko, ale nie zwyczaiowu

Na piersi Białegłowskie Wiersze
Zaż Jabłek Ewinych zdobyć z Raju swoiej
Panny nosza za nadrem dziś na zazdrość moię
Których gdy się maż dotknie, Adamowy
Wąż pomsta grzechu zaraz swey podnosi głowy!

Auidam Deputato adscriptio od pewney Damy

Factorum Causis cur nonnis Semper adesse
Negligis adventum voce rogante mei.
Cum tibi displicuit Factorum forte Registrum
Undetamen tactus Terminus ipse placet

Demuż po Polsku od teyżeż Damy

Czemu na Ratuszu niechcesz przyjść uparty
Zarty czytaią zatrzymuią Karty
Pomnij że masz tym pilnieyszy Ratuszu
Niż tego, kiedy chciwa cię przymusza
Corvinus erit nullus cum non sit annulus iste
Dum pretio magno bella Puella dedit

Pro Angielski daiąc na Dworze swoim Poecie gdy miał
Latantat prey stole Krzesemu że się tym do Xcia przy Lewa
stoiącym obrocił chcąc go skonfundować takiego zagad

Cur monachus teneris tua Posteriora Puellis

Respons Poety extemporo

Posiech si Vellent anteriora dare

Conveniunt Secum Catharina Marina & Sybilla
Sermones faciunt et ab hoc, et ab hac, et ab illa

Gra Kawalera z Damą w Karty

Prosiłem z sobą grać Dziewczęcia w karty,
ona mówiła że to będą Larty.
Jeszcześ się pięknie ku mnie uktoniła
Grać Paszą z Kontrem z sobą pozwoliła
rączkę mi dała
że dostaję miała
Sobą rozdawając pięknie rozłożyła
Krallę Czerwionną za Kozer Sunęła
Ja przy Panfilu dobre dworki mając
Na Jey Kozer Cynayrniey nie dbając
Paszować niechciałem
Zagrać Wolałem

Wtym mam dwie pedruszę a trzecia dobitka
Dość ciężkym słowem gra przy mnie leżyła
Wcale wygrana przy Panfilu była
Lecz gdy Ią cera w Damie nie zmieniła
Choć Kontr Wołała
Przecię przegrała

Virgo Parvus Mundus

Cuncta elementa gero, Terra sum est ossibus ignea
Naribus aer inest, Vulva ministrat aquam

Gallia Fide Praga Polonis

Lachia se fallis, mendacibus credula Gallis
Et verbis solis jam tandem credere nolis
Decepit Conti, decepit nunc Monti
Vallois Henricus verbis nos rebus amicus
Nunc documenta vides, Lubrica Gallafides

Descriptio cholerico Sanguinei

Largus, amans, hilaris, ridens, rabie q. colonis
Cantans, Carnosus, satis audax, atq. benignus

Po Polsku

Chojny, Hoyny, cielisty, humor Jego Zwawy
Wesoły, y Rumiany, dość odważny y Taskawy.

Oculo qui sumpsit, si non est dextera sumpsit
Ille gravi gressu sumpsit, perdere dignus
Cum quo alacri vultu et oculo sputo

Quid sit Nobilitas

Nobilitas Hominis Mens et Dei Vitalis Imago,
Nobilitas Hominis Virtutum clara Propago,
Nobilitas Hominis Naturæ Jura tenere,
Nobilitas Hominis Nil nisi turpia nulla timere,
Nobilitas Hominis Humilem relevare jacentem,
Nobilitas Hominis Mentem frenare furentem,
Nobilitas Hominis Terrenas temnere Dotes
Nobilitas Hominis Cœlestia Cœpere Regna
Dota Licet Veteres exornent undiq; Cœtus
alia, Nobilitas sola est, atq; unica Virtus

Brata Jego
Projekt przy Pogrzebie Xdza Radzimita na ~~Jedlinie~~ Matcussza
ze Dasej Jego do nieba idącą namalowal w Rozvadce Tylko.

Żali się Radzimita Dusza
Na Brata Jego Matcussza
Że ja do nieba posyła bez gaci
nieźmu Bog Ystaci

Respons
Niech się nieżali Radzimita Dusza
Na Brata Jego Matcussza
Gdyż w Niebie y bez gaci dobrze
Stepiey niźli Jezuicie w Bobrze

In mortem Illmi Petri Tarto Episcopi Posnaniensis nocte extincti Concubia

Antea gr gallus triplici modulamine cantet,
Pontificis dominum Petrus in Ede negat,
Noster ut evitet gallo cantante periculum,
desijt a media vivere nocte Petrus.

W domu Biskupim nizli kur zapiał trzy razy
Zaprzeć się Pana swego Piotr Apostoł waży,
Nasz Piotr żeby nieprzyszedł na toż przed laurami,
a pusziem o północy pożegnał się z nami

Hos oculos, quos nocte gires tranquilla ligavit,
claudit in æternum mors inimica situm,
Sed siquidem fuerat dulci conjuncta sopori
nulla gricta magis fata fuisse reor.

Ktore naizas Sen Smaczny Zawiązał powiekie
Zawistna nam Smiertelnośc Zamknęła nazwiekie
A ponieważ się ze Snem stodkiem połączyła
Więc Społeczniejsza nadtz Smierc nigdy niebyła.

3

Vita quid est? Lominum? Somnus, quid fanera? Somnus
Ille tamen post tot Somnia dormit adhuc
Dormimus Viri pariter, pariterq Sepulti,
Vi moritur tantum Somnia ille minus.

Łączie Snem, z Smierc Sama Snem Smierc bywa uśpiona
Przecięż się po tak długich Snach Piotr nieobudzi
Jednakie Sen Żywym z umarłym dawny
Tylko że umarłemu iuż się nie niemarzy.

4

Ut riguit Sensim cedente calore Cadaver
Scinduntur trepida protinus cista manu,
Ut q nostros medicus Salvaret amores,
Pectore sic Vario, Corda resecta movet.
Debuit a gelido disjungi Corpore nempe
Sublimis, illius Cor vegetabit amor.

Ledwo co tylko ciepło wrodzone ustało
Jak martwe otworzono, bolazliwe Ciało;
Aby w nim nasze Medyk Salwować miłości
Czym przedtym Serce Zmarłych wyimuie wnętrzności
Jakoż go trzeba często oddzielić od ciała
To Serce, gdzie nasza miłość ozięziała.

5

Jn magnis Commune aliquid cum sole relinet.
Ebenitur Phebus vespere, nocte Petrus.
W godnych coś się ze Słońcem Zawiera
Słońce w Wieczor Zapada, Piotr Jemu umiera.

Nadgrobek Jo Xcia Jmci Lubomirskiemu, ktory w Lu
cmie z pistoletu Swą ręką wystrzelonego zabity został.

Hic iacet Illustri cooperatus Sanguine Princeps
Dii sibi felices rapuit ipse dies.

Explosos sclopeta globos fudere cerebro
dissiluit gemino dulnere triste caput;
Nec tamen aut lachrymas aut nomina ferte dolori
hoc melius tumulo membra silente iacent.
Erubuit magnus cognato crimine sanguis
dignus ut in fato nobiliore fluat,
Emulsit Domus ipsa, solus domuique iacentis,
prorsus ab exequijs linea natavit humus
Cætera nondicam, quamvis respersa cerebro est,
Principijs istiusmodi mors ratione caret.

Po Polsku

Tu zacną krwią zbroczony Xiądz odpoczywa
Który samochuć sobie dni życia przerywa
Dwa Pistolety z ogniem śmiertelne głowie
W mizernej rozstrzaśnionej utopiły głowie;
Niech żadnak ni napisow, ni listow niedają
Tym członkom, które w niemym grobie spoczywają
Wstydzi się wielkich ludzi w tym razie krew cała,
Godna żeby się była przystoynie przelała,
Wstydzą się w tym Pałacu y nieme podwoie
W którym z Panskiego trupa krwawe płyną zdroie.
Wizerunek nierzekłe, żadnak choć muzgu dobyła,
Przeciw śmierć tego Pana nierozumna była

Brevis memoria

Mąż nielitery gdy staby miał pamięć y krotką
Co zbroił, wnet zapomniał, za mała minutką
Wcale nie niepamiętał, y nieuiedział wcale
Co miał mowić stanąwszy przy konfessyonale;
Zażywa remedium na defekt takowy,
Sposob zły, czyli dobry? Sądzcie białogłowy.
Naprzod gdy musi grzechow nazbierało,
Był Wtorek czy Srzedy pisz, wcale nie miał niemało
Zagorzał nieboraczek nieraz z błota wzięty
Lecz niepomniał pijaczek, wcale czołowiek święty
Grzesznikiem się wyznawał, na się winę wkładał
Był sprawiedliwym nadzień siedm razy upadał
W błoto, czyli w pierzynę; jakoby przytrafiło
Ubyło z mieszka, lecz się grzechow przyczyniło;
Wtenczas mu przyznawali z cnot Sąsiedzi
Że miewał żelozną, szczerą, przy spowiedzi

Pyn for tekon

Tym fortelem nabyta, iż z prawdziwey Skruchy
Pierwey starał się wygnać Żonie z nosa muchy,
Mordował iak się zdało nieustawał weale
Talią Skruszał, a wsobie wzniecał nowe żale
Ujęć Sey gdy iuż mężowa laska dogodziła
Tu obszernie defekta Jego wywodziła
Wspomniała ty Zaboyco, ty Lubieżniku,
Ty Sybilu, Złodzieju, Zdrayco, Czarowniku,
Wraus długim regestrem Serce mu przeniknie
Przypomina excessa, Mąż do Spowiednika
Bieży, atam Serdecznie za grzechy Żałuie
Mowiąc ujrzeć niepomny, ale obiecuie
Skoro przyjdę do domu Jolki Skrucha Sprzyja,
Potamię o kochaną Żonę rzeźkę Lija
Jeżeli mi co przypomni, na pamięć przyniedzie
Za pokutę, niebędę z nią iadł przy obiedzie.

Pożegnanie pewnego do Zakonu wstępuiącego.

Kiedy takowe wyrzki od Boga
Iuż Duch Swięty do Serca zapuiał,
Że z oyczystego wyrzucić się proga
Czas mu przychodzi, aby wieczney szukał
Oyczyzny, która pośle iakowa droga
Trudno, dość się nikt na niey brzeszukał;
Ujęć iuż Walety mieysce Swiata chluby
Coć cię nieraz przywiodły do zguby.

Dotąd uwierzyłeś w próżności, a marne
Nabłotnie były utaione Sidła,
Przeźrzałeś nieraz oczy czarne
Y mitewtenezas zdały się prześwidła,
A one Sztuki chytre y Zgubne
Które robiły Kupidyna Strzydła
Temi się Serce Marnościami cmiło
Że dotąd Bogu nigdy nieSłużyło.

Rożne Urody rożnego koloru
Raiłeś Sercu Kontuiąc koniecznie
Czasem kochanie dałeś dowyboru,
Czasem też Tobie, nad Ktorym Serdecznie
Płakaćby trzeba, bo nie do Humoru
Wszystko to Swiecie robić niestatecznie

Podczas Godzinki

Podczas stodzitco y nie wedtug stanu
Przyiaźń, coby ku mniey godziło Panu.

Sorzkie pioruny, y pielichne sady
Calowq zwierzchu zdobitco stodyezą,
Skrznie ukrytco w Labirynnie zdrady
kto ci nieposzlagt, iuzci cist zdobycza,
Zginąt nazwiskowey stuchaiąc rady
Szczęśliwy nader co w Bogu dziedziczą;
Ptch iak ~~Zyzlowny~~, choć ci zda uspaniały
Swoy kolor skrzenie prożne swoie chwały.

Tak mię Zielonym okryte gaiikiem
Przynęty ptaszka oszukaią snadnie,
Bo ten nieuidzi co ciest pod pomyikiem
aż tu go sztucznie Siatczka ukradnie,
Buiaf dopiero iuzci niewolnikiem
Jak się tam tylko spuści y upadnie;
Gdzie raz pokusie pozwoli
Smierci nieuydzie lub wiecznej niewoli

Tak żeglujące po morzu okręty
Na tak Smiertelny Syreny prowadzą
Gdy nieostrożny Stymnik ~~zostawiony~~,
Stucha, bo pieśni nikt nie musi zdadzą,
Aż wonet wczyna Smaczniym Smemkty
Jiuż go Noty delikatne zdradzą,
Bo gdzie zgoła niemasz żeby kiedy
Okrętu muszą rozbijać o skały.

Takaż nicinna Swiata przyzwoita
Własność sposoben tymże y on ludzi,
Daie pokusę, co przod pięknie przyuita,
Lecz cedny Scery potym zrobi z ludzi,
Zwabi Corzelnie, a tu zdrada chwyta,
Nimsię cztek lecąc w letargu obudzi;
Z ktorego gdysię aż pozno ocziui
Aż ukaże prożność, narzekaią y smuci.

Nic w nim pewnego niemasz fundamentu
We mgnieniu oka wszystko to niszczeie,
Zginie w puntnie obłuda do Szczętu,
Gdy ci przegrane lato ma w nim nadzieie,
Pozal się Boże cednego momentu
W ktorym kto iego nosił przyuileie;

Ja się wiecznie nieszczęśliwy zrzekam,
Coż! kiedy pono nieszczęścia narzekam.

Czymże ja teraz z twoiey postaci słynąc
Cześć mi kiedy dobrego gdzie sprawić,
Czy dalsześ kiedy choć siebie godzinę
Szczęśliwą przez wiek cały dać zdołał zbawić,
Żadney nieznayde serce tyllko wzgięcia
Strapienia, w które nieraz nie wprawił,
Nienadgrodzony ach teraz żal Strata
Ten stracił marnie moie przeszłe lata.

Nie gdym talenta, które nie dla chwały
Próżney tu wspomny, serdecznie publicznie
Bogu dziękował, niech świat słyszy cały
Za co mu czynię, ale ty Herodzinę
Po tey koncepta wszystkim podobały
Kto tyllko czytał, przyznawał że słodzinie
Coż! kiedy zawsze z twego świętey szczętu
Na złe nayczęściey użytem koncepcie.

Nabożne nigdy niepostały dzieie
Ani w kronikach dzieła wyrażone
Co było u mnie podobanie pienisze
Pisać pochwały na piersi pieszczone
Gdzie są powaby amorów nayszczersze,
Gust osobliwszy był wychwalać one,
O Nyce Parnaskiey lub Cudow zebraniu
Ktoż? gdzie co czytał, tyllko o kochaniu.

A to świat czynił uczyniło na zawadzie
Dalszey słowności, bo przez to wzgorszenia
Były, nieraz się zwiodły z mych zdradzie
Chciwe w czytaniu wzbudzaiąc pragnienia;
Dość że z oboiey strzeli pono był rządzie
Ktoryby został już bez podeyrzenia;
Zgrzeszy iak na lep, wolne y niewolne
Gdy oczy zbiegły się swywolne.

Więc gdy mysł zawsze w tey brodziła fali
Lubo kto z krewnych życzył pojąć żonę;
Jakoś do swoiey nie żałi Venus pali,
Milsze się zdały kochania kradzione,
A zaś sumieniu tym gorzey, im dali
Serce się prawie rozdwoione,

Co! czyni

Co! czyni Swiata złość nieustająca
Nieda opuscic dla cudney Dyssiąca.

Uszytkie wzgardzone, y uszytkie kochane
Jedney Statecznie Sprzyiac było trudno,
Swiat coś nowego dawat na przemiane
Obowiązkiem miłością obłudną
Dlatego Serce maiąc w sobie rane
Postawione było to listowa cudna
Do Boga ani doczesnych honorow
Niestetowne było dla prożnych amorow.

Te zakopały na wielki Talenta
Które tasciawie dał Bog do Szafunku,
Jdobrze o nich gdzie rozdat pamięta
Strasznego trzeba gliać się rachunku,
Choćbym się bronił tym, że mię Swiat pyta
Nieuydzie, tam się znaią na gatunku
Jeżli nie zyskał, to nie było tracić
Sługdze mi przyidzie w ubostwie zapłacić.

Ktaostateł o! Swiecie szalony
W Domu mi przystałes z takim miłośc dziwem
Że Uszlicha cenę sądzę bydz w halerzu
Tymes mię kunsztem cudnot nieg odziwym
W Nay drapieznieyszym kształtbym się zwierzu
Niz wtey, bom taluey nieuydział iak żywem
Przezbym w dziłu ze Lwy poszedł puszcze
Jusci tego Swiecie nie dopuszczę.

Tymes mię skarał w wielku mego rzchytku
Jedne ztąd sobie zrobiwszy figrzysko,
Bo pod pozorem fortuny przeszłey postku
Stawa y honor poszły w pośmieuisko,
Zostańże ty sam z niemi na zatytku
Kiedyś mi rad zawsze dawał słuszą
Ktchoć przez ciebie razem uszytko gubię
Naybardziey przecię zato cię nielubię.

Naymnieyszey w tobie nie doznał szczerości
Nowym sposobem corazes mię zwodził,
Gdyś rozmaite wymyślał miłości
Żebyś do Wiary zbawiennej przezchodził
Jone przykre iady y gorzkości
Szatańskim kłamstwem zdobiły przystodził,
Ach iak zgubiony kto ci tylko wierzy
Bo ukryte miody iż w Dzieżnie

Czego się teraz o moy Boże wstydzę
Żałuję szczerze przed Twym Majestatem
Braz się z temi marnościami brzydzę
Którymi byłem złośnym pobratem,
Com czynił, pisał, uczyniło nienawidzę
Już chcę rozerwać przymierze z tym światem
A w Tobie samym stąd ufność Panie
Twego Serca miłość y Kochanie.

Odtąd się w Tobie chcę kochać na wiekі
Tyś dla miłości mey ucierpiał wiele
Ore łańcuchy, razy, krzyże ciężkі,
Uczyniło to dla mnie w świętym poniżeniu,
Nie wypuszczaycie z Twoiey mię opieki,
Day mi niewinną szatę na wesele,
Gdy mię stale Patron zagadnie pielgrzymy
Diabeł się tu wszedł, czy w szacie weselney.

Łamę się z moim defektem natury
Zwracuię się Panie przeyrzy do Twego cienia
Spalone węglem Serce Cyprzury
Nieklamy się bierze z chęci do zbawienia
Wiem wszakże już inszey nie pragnę cezury,
Nad tę co w sobie ma dla odkupienia
Sam życia mego kadencya tozę
Kompozytuię Twoia o moy Boże.

A tobie Świecie na końcu Walety
Oczyszczam wracam coś mi dał Mammony.
Weź Sobie nazad pochlebne Sortrety
Któremi mącił myśli omamione,
Uczyniłe marności y Sotyskie Menuety
Bierz iabło Sobie y Koncerty one
Coś niemi wabił, y uwodził niebacz
Zgiń, bo idę do Boga służyć teraz.

Jakeś kiedy całe wyrzekam się Świata
Jednak iest u mnie na pamięć zdanie
abym pożegnał Serdecznego Brata,
Kiedy co niemam dać na pożegnanie,
Bom sam ubogi, idę do Ojca,
Przyjmie ode mnie prawdziwe Kochanie
Wiadom żyliśmy przez wiek cały obo
Wzaiarze nas jedna taiła Wątroba

Wieszczenie

Wiesz ziem że żadnym niezraził Szelestem
Ktoregoż miałeś Szczerszego nademnie,
Nietak się kochał Pilades z Orestem
Bomtec twoy affekt odbierał wzajemnie
Teraz choć iadę, tąż miłością iestem
Twoy prawdziwego aż do Smierci zemnie
Twoy iestem Szczery Zawsze bez odmiany
Bywayże mi Zdrow bratunia kochany.

Taka myśl była Żeśmy z sobą razem
Bydź mieli Zawsze pobli się niestoneży
Życie, coż, kiedy Fortuna zarazem
Jmnie y ciebie z oyczyzny rozłączy,
Jednak Służbać ci będę przed obrazem
Boskim, kędy się krew z Ran Swiętych wącży,
A tak rozumiem niepobłądze pono
Gdy wtey krwi złożę swoię krew rodzona.

Niechci Bog swoych łask użycia obfite
Co tylko Ziemia przynosi do Zbioru,
Niech długoletnie kontentuie życie
Niechay łaskawe bez żadnego sporu
Uszytko ci daie Niebo, a Słowkie,
Niech mam że pocitę Zawsze do klasztoru,
Szczęśliwy będę co życia mego Schyłku
Kiedyś Fortuna użyczy pozwolku.

Jeżli zaś kiedy choć niebardzo pomnię
Urazić przyszło, z niedołężnatości,
Znieś to iuż uszytko w Sercu Swoim łaskawie
I odpuść proszę dla Boskiey Miłości
Bo gdym co czynił, uszytko to utomnie,
Przez Słabizytelney natury słabości
Teraz przepraszam niechay pozawiera
Krzywdy, Swiat, który dziś wemnie umiera.

Wymaż jeżli masz żalową bliznę
Opuszczonego przyiaźń do Serca Brata,
Iuż przynaymniey mniey względna tizyzny,
Niech zginą prawne sporki z Stratą świata
Co za tym Sam mogły bydź Oyczyzny
Zawadą Twoią, przez te uszytkie lata
Bo iuż ci daię z woli Boga wieczney
Ostatnie Vale Bratuchu serdeczny.

Żegnam cię Talizie kochana Pereniu
Z poprzysyżonym tobie mazyaszem
a ziem tak śmiele nazwat po Imieniu
Przepraszam, Pozwalcie przecię Wasze Waszem,
Lubo mizernym, ieśli to w podziwieniu
Bydź niepowinno, gdyż iest w stopniu naszem,
Kiedy z tąd w inszé Dzierżawy dziedzizne
Idę, żegnam was moie Państwo Sliczne.

Za uszelkie Taski aż dotąd Sprawione
Zgodnych Stow niemam na podziękowanie,
chyba ieźli mi da Bog mieć Koronę
I mistycznego Chleba piastowanie
Sam dobroczynne Wspomoże Serca one
Majestat Jego błagaiący Zanie
Ty wdzięczność Zawsze czytaiąc z mey chęci
Że Taski Waszey niespuszczę z pamięci.

Mieyące obfitość a życie Wiek długi
Niech Wam Paletolus złotym Murtem płynie,
Niechay Fortuna niezbrodzone Strugi
Koynie w dom zlewa na każdey godzinie,
Niechay przez pełne Zefirow Zeglugi
Spieszy się do Was Honor, Wdzięcznie,
I drogich Kruscicow zazdrosna dziedzina
Z Europy tu się znieście gdzie Wasza Kraina.

Dziatki kochane w których Slicznia troyca
Teologiczne trzy wyraża Cnoty
Wielkie pociechy y Matki y Oyca
Co zobopólney Wydaie pieszczoty
Mile pisklęta z tąd mitego Koyca
Ściskam, całuię trzy Sliczne roboty
Niech zdrowe rosną na pociechę Cury,
Synow niech da Bog, Wszelkie mi łaski Natury.

Że Zas w onym Wielu ziałowey odmiany
Bytem przyczyną do gniewu do Litości,
Jeźli mi odpuście przez Chrystusa rany,
Co Bytto złego Wszercu Swoim Utnij
Niechay w tey Tasce Bg Zapisany
Od Litośći Wszystkich nieodchodzę Smutni
Wybaczenie proszę, a Za ołtarza
Przyporuię codzień z Pierścnią Pisarza.

Żegnam y uszyściech ostatnie my Stowy
Ślubligowane Domy w myn Imieniu
I was Sąsiadow Ktorych Wiek moy nowy
Szczyciś się każe łaską w podziwieniu,
Niech wam nadgradza Wiek pozny y Zdrowy
Jedrocząc Serca Stworzenia Stworzeniu,
Jak by ta Szczerość a bez naraszenia,
Tak niech Przyiazni mieysce niedmienia.

A ieżli kiedy lubo o granice
lub o Interes Iak bywa w dzierżawie,
Trafito się mi ucżynić rożnice,
I przyiazn troche naruszyć przy Sprawie,
Niech w Zapomnienie idą tajemnice
Berac mię w Sercach chowaycie łaskawie
Bywaycie Zdrowi co złego, to nie Ja,
Swiat rzucam, bo już Bog moia Nadzieja

Na Maryasz Jmć Pana Telefusa Chorążego Podolskiego maiąc
go pro Stemmate Łabędzia, z Jeym Panną Poniatka Woje
wodzanną Poznanską maiąca za Herb todz

Już maiąc trzy Łabędzie Łabędz bardzo Stary
Jeszcze Smiał iść do Cerynie Czwarty Szukaiąc pary,
Koło którey kiedy chodzi alisci napadnie
Kształt misterney pilney łodzi wyrobiony ładnie
Za łodz którą, Sami zważcie nałożytość Galeona,
a dopiero kilkanaście lat iak iest zrobiona
Łodz tak Szybka, że icy w biegu żadna niemieczę
Tylko w iednym mieyscu Zbrzegu ciy we Szrodku cieczę
ale temu ten poradzi, kto ią woźić umie
Już takiego łodz niezdradzi, gdy Szypra zrozumie
Za tłumek mgat zkąd się Skały Woda w oney łodzi
Stąd dobrze drogę Słończy, gdzie go myśl zawodzi;
Odważył się na ten Stołek Stary Łabędz usiadać
Niemiarkuiąc, że ostatek dni trzeba umiey stradać,
Bo czym zatłumie te fosury, w które fala pędzi
choćby obdarł go ze Skóry Paszka puch Łabędzi
Nim niezatłumie, Woda bystra, co skroś przez ten puch łunie
Nietakiego to Magistra trzeba tey fortunie,
Z dobrym Wiosłem tu potrzeba, w którym Siła zostaje
a tak Łabędzia uzięć do Nieba niechay niezawadza
Wziął Niebieskie między Znaki Strzyżyk paradno
Zacz: ten ptak Sadzaiąc Szpici łodz tak ładno
Znać nachylić Cieka ony mety niedaleki
Zetego na tamtę Stronę przewieźcie na Wieki,
Cóż? za prosty z tego tłumu iak go ciepi morze
Depcze na nim Wielka łupa, mięsa iak w Sitorze.

Niechże ta Łódź te łabędzie na Środku wyrowci,
Niemoże cierpieć go niebędzie z morze wyrzuci.
Że tey Łodzi biedney chuiki trudno wypowiedzieć
W którey Zawsze mito czyli leżeć, czyli siedzieć
Pylanie wozi, nieiest chybka, lubi Awż ciszą
Milsza iednak choć iest szybka, gdy się w niey kołysza.
Iak Szczęśliwy ten bez miary do Szczęściu Swoim będzie
Kto na tę Łódź kiedy stary Łabędź skona wsiędzie,
Zawsze miły fryor z nami, gdzie zechce zaiedzie
Spacyera w niey niezgani, kto siędzie na przedzie
Bo ta teraz Zawsze stoi na brzegu y suchą
Łabędź nigdy w niey niebroi, ciepło leży w puchu
Niema siły, niema mocy zephnąć Łódź nawodę
Ta schnie biedna w dzień y w nocy nate niewygody;
Wysechła leżąc od upałow niemaiąc wilgotci
Aż pierza dość Specyałow, aż głowę zaboci
Ta Łódź Latora nieiestrada nigdy stoi na suszy
Od gorąca się aż pada, a Łabędź nieruszy
Aż gdy pory tey doczeka, już z Bosiego Sądu
Że Saturnego da ley czteka, że dobrze pchnie z lądu
Poydzie szybko, zwłaszcza gdy ią z razu popchnie nagle
Bo się w niey wiatr fale wzbiją, Iuż ujrzysz na żagiel.
Przyszły go wtenczas nieba, gdy od Swey Iunony
Iowiszburi było trzeba poyść do cudzey Żony
Ujść utaić chcąc płomienie y kradzione tropy
W Łabędzia się Sam przemienia idąc do Europy;
Lecz ten Łabędź nie tey cnoty, ten nigdy niezgrzeszy
chocby go lato przez obroty, Zmienił y w Iowisza,
Nie nieżrobi, bo iuż stary, w łodzi tylko wzdycha,
Choć mu z oczu patrzą mary, nietchnie do licha;
Gdyby młodzey, gdyby zaraz, pozbydź się przeszkody
Choćby wielkie nosił haras, na votum Swobody
Nieek się pierzenia ley dostanie, lato Lipiec może
Tobie czas iść na myślenie, Łabędziu nieboże;
Bo ni gusta z twego mięsa, niemasz ni posiłku,
Nicwydaiesz nigdy piesa, Sus tylko na Schyłku
Pępek asek, kuper chudy, iuż do Smierci będzie
Smalu niemasz między wdy, Same tylko zgędzie.
Ziarno mu nie niepomoże, choć Sypią w tey łodzi
Bo go Zaiąć już nieumie, tylko Lita Smrodzi,
Mięsa mało, Skrzydła Lisza zbiy go y do miazgi,
Pióra uschły, nie niepiszą, pognity drobiazgi.
Puch ladaco nie niegrzeje, oubrem dziunie Zyby,
Przez tak Sitka Wiatr zawieje, niepuszczą do głębi,
Które Łabędź koyne wiatry, dmie w tey Łodzi Vergsto.
Czas mijaiąc niespokojny, to rzadko to gęsto.
Wiosłem machać nienastarczy, pódź wnyhay dali,
Bo to nie ten, co dziś Warczy, Łabędź Wiosłem wali.
Trzeba w Wodzie trzymać długo ile zapierwszy pędzie
Bo się zmięsza Łódź Żeglugą, Wspomniawszy Łabędzie

Skończyła się

Sliczna iarda z przyiemnosciąna Czołnik kochany
Nie żywica, leż żywością, Uszytek wraz oblany,
Vdychtowaniu niemam natury, Venus dopomogła,
ale tylko iednej dziury, zdychtować niezmogła,
Dobrze, że zostawiła, temu co mey przedni,
Ktoc iest Mayster tego dzieła, Czołnik niepośledni,
Niechay Siada, gdy oślubie, czas tabędzia z piorem
Ktory ieden w swoiey zgubie, Sam ieden Kantorem.
Niech wyznaie, iezli chce, po nim się zawala
Pierze iakie ladayakie, niech zatopi fala,
lub gdzie w dychcie tych puchu przyległo do łodzi
Wyrzuć potym przed Krytucha niechay niezawodzi.
Wiedzie ta łódź utrapienie cierpi z Belefusem
Bo z woniey z ognia rozpadnienie chciał zdobycie fusem
Lecz daremna iego praca, bo ni fus, ni piora
Nie w tey łodzi niepoptaca, nielubi kantora,
niepotrzeba taspiewaka, pchać tu trzeba Szczerze
a z Tabędzia niborąka, mistrze bardzo pierze,
Ktore chyba na pierzaty, bodaż czy na bety
Niech Wonich kto nastarega, rowney Szuba mety.

Kopia Listu Imci Pana Wody Sandomirskiego ad Eminentissimum Cardinalem Lipskii pisanego d 11 Julij 1745 Anno

Vprzeyrzawszy mi Wdmć Dobrodź Zem długo deliberowat w perswazyi Jeymć Pani Kuchmistrzowey Koronney y Imci Pana Castellanowi Lubaczowskiemu o obranie Sądu polubownego, bo to in Causis criminalibus ordinarius Cursus szkodzi sprawiedliwości, bez ktorey Regna, Ciwitates y Rodzice oradzity wyrzekli, Oculum pro oculo, Sors zaspokoić implorare Clementiam powinni, y Szukać Instancyi et reconciliationis in przyzwoitych. Powaga y Interpozycya JK Mci Pana N Mtc wymogła to na mnie: że manuscripta Causas meos do Rozkazow Jego, ktorego Kopia listu iakoy Imci Podkanclerzego Koronnego dat z Responsami memi Konsens tuiej Waszey Eminencyi. Aże indigitare raczył Osobę do Eminencyi Zat Superarbitra, gdo Iustior nemo bydź może przyiąłem cum demissa Veneratione y pozwem JK Mci, y po wyrzeczonych Instrukcyiach do Warszawskie, nielinerze zechcę Jeymć Pana Kuchmistrzowa Koronny y Imci Pana Kazimierza Lubaczewskiego, azieby na Kompromiss zezwolić raczyli Dufaiąc sprawiedliwemu Sercu W Eminencyi et magnanimitati Jego że bydźcie rigidus Seruator Iustitiæ y Prawa oyczyste istoto utrzymaiąc Czas y mieysce chybaby w Warszawie Umowiemy tak, żeby cum Commoditate W Eminencyi bydź mogło; W Inszych okazyach rikowałbym się nie dat uprzedzić do Służenia Teyże y Protekcyi W Eminencyi bo z nieskończoną Zawsze Weneracyą y obserwancyą cęstem &c.

Kopia listu Eminentissimi do Jmci Pana Woydy Sandomirskiego z 16 July 1745 do Pisanego.

Jm dtuzey Wmść deliberowałes in pervasione Dzin Pani Kuchmistrzowicy Koronę y Jmć Pana Kasztellanowic Lubaczowic aby ex ratione fatorum Exp: Jmć Pana Woydy Lubelskiego zaszłe processa polubownym Zalożeniu się sądem, tym łatwiey spodziewam przy mniejszym sposobem Zalożeniu sprawy solidiorem między tymi Sodnemi Domami reconciliatione et reassumptionem stateczney przyiazni. Skąd mi Jmć Pan Podkanclerzy Koronny indigitat nomine Majestatis abym był ex consensu Partium tey sprawy sędzią, a ponieważ Turbetnych Imion sub manutentione Wmciowskich curnit assensus, więc mi nie restat, tylko obszerną gotowią do ziednania dzieło osiadczam szczerą ochotę moię do zalecania dzieło y kiedy Strony między sobą mieysce y termin umowią y do sądzenia iak Deitabit Iustitia y deprowadzone Instrukcye Informabunt. Spodziewam się iż nikt obcy do tey sprawy przyszłowac się intruzorie nie będzie. Dziękuię przy tym uniżenie Wmć Panu że mi dajesz posłuszeństwo swoiey dowod, gdzie mi idzie między tymi którym chcesz committe ze Dwiema stanąć delibatky Przeswietnego Domu Interesso nadstuchiwać będę dalszych Wmć Pana reflexyi w Kon Conie zostaię cum distincta Veneratione &c &c

Kopia listu tegoż Xcia Jmci Kardynała do Xcia Jmci Czartoryskiego Woydy Ruskiego z Wawrzenic z 10 July 1745 pisanego.

Odzywaiąc się do W Xcey Mci z powinną moią Veneracyą Kommunikuię Copiam listu Jmć Pana Woydy Sandomirskiego do mnie pisanego przez umyślnego od Jgo Starosty Przytyckiego do mnie przysłanego, y Responsu nań mego, tudzież listu Jmć Pana Woydy Belzkiego Marszałka Trybunału Koronnego do mnie odebranego abym W Xcia Mć po przeczytaniu adjunctorum uczynił mniemam quo facto sit opus. Przystało mi było tamże Jmć Woydzie Sandomirskiemu z Responsami swemi Copias listow Xcia Mci y Jmć Pana Podkanclerzego Koronnego do którego osobliwie exaggerat animosi tatem suas Zaięcie y Dawne niechęci swoie, które wcale do tego non regulantur Interesu; Dobra tedy rada mam nadzieię przyszłey dacy Boże szczęśliwey zgody, na którą gotow iestem zawsze posie dz Życ choćby nayodaley, byleby przynaymniey umowione było do inter Sortes mieysce y czas Kompromissu. Oczekiwam desideratoo Senatu

W Xcey Mci

W Xięcy Mci in Continuo teddio Stabilicendę pacis Zostaje
z Dystyngwowana zawsze Obserwancya &c &c

Kopija Listu JO Xcia Imci Uwdy Ruskiego do Jodkia
Jmci Kardynała z Pilaw d 26 July 1715 pisanego

List W Xięcy Mci Dcy 18 currentis mam honor odbierać z powin
nym Respektem wraz z przysłane Kopie listow Jmci Pana Uwdy
Bełzkiego marszałka Trybunału Koronnego, y Jmci Pana Uwdy Łuc
kiego, ktoremu widzę, wrodzona pasyja ku uwodzie do
kontynentach y expressyach Swoich. Oświadczam się z tym że
dnobstaynie, wieńcze y tożFamilij moiey Zdanie, aby lub niestarannie
z nami wrzeszty Pracy Przyiacielskiey Zatrzeć kombinacyą, nie
zebyśmy się Sprawiedliwego Sądu Trybunalskiego bwoździli Debaty
lecz bardziey aby według Prawa y Konstytucyi obtrzymawszy De
cret Zupełnie Jmci Pana Podkomorzego Koronnego uwalniający, a nie
gdy Jmci Pana Uwdę Lubelskiego pro Jmmediabili Capite debla
rujący, abyśmy mogli tym Uspokojeniem naszym nieczekali
Sądu do dalszego między Domami wzroznienia y poźrzeczności.
Miłość Oyczyzny iest powodem wszystkich Akcyi naszych, Zga
dy dobrze ke zgoda y ufność wzajemna całe potrzebna dla Do
bra Rzpltego, y te są motiva, które w teraźnieyszey Sprawie
w nas Łatwość sprawują do Przyiacielskiey Kombinacyi, którą gdzie
y kiedy, y iakim sposobem ustanowić, wolny sam nayDokładna
ley determinować potrafisz. Będę Ja primis Augusti w Woar
szawie gdzie wzumienny Brat moy Podkanclerzy W Xięstwa
dowadzić będzie, gdzie wzjednoczeniu Zdań naszych z Jaśnie
Oświeconym Marszałkiem Łatwa będzie do Zupełnego ułożenia
dalszych Kroków naszych rezolucya Jego sobie podobno poznay
paliney Zyczyć będziemy abyśmy niedawodna mieli pewność
do uyścia tey Kombinacyi, aby czas Rozbiorczy Sprawy w Trybu
nale płonna tey nieuwodząc nadzieja daremnie nieczekiwał,
wtedy Stanowczey iako Królow od Trybunału odległości obrać
miało &c &c

Ochrzcinach Corki Xcia Jmci Lubomirskiego Podsk
Samu Koronnego niedawno in A 1726 Dey urodzoney

Ze ią trzymała matka Zony Jego z Bratem tegoż Xcia
Podstolego do chrztu

Patrz Suscipe z zadumieniem na Słowiańskie Dwyczaie
Matka Corki, Babka Wnuczki, Matka Wnuczce Stacie
Oycem Stryj, Matka Ciotka Trefunek to rządzi
Że wtych wszystkich osobach niemasz Oyca matki.

Gdy Potocki Starosta Kotomyiski tylko co ślub Woźnicz wyiechał do Paryża y w drodze umarł Woźnicz ś. o Żenie Jego.

Panna Myszałła Wdowa Za Boskim wyrokiem W trocialim stanie będąc Trzy lecie potokiem, Każdy stan, Krzyż Zupełny, ieszcze iuż został Po Bożem z Przyiacielem podzielić się zdało.

Mowa Jmcpana Olszańskiego Starosty Owrucz kiego do Trybunału miana a recendo od Zasiadania PP Wołyńskich Deputatow iako illegitime obranych. d 15 Junij 1776 r. w Lublinie

Pozwoliss JO Trybunale Ku gori presidium et grande Deus iestes, Praw, Swobody y Wolności Szlacheckiey, Że przed Zaczynaiącym się Woiewodztwem Wołyńskim przed Xięg otwarciem, nie z woliandy Wk gron dam populi libertatem tueri powinna. Sprawa przyięciona Usu attora Lege na Seymach y Seymikach Vox vetandi, teraz urażona y wyiętnionа przez ambicya małe dispensata libertatis, z wolności y prerogatywy Swoiey pod Rwoią iśnie się Protestuia. Ma zatym że y Stuszny Allegat Expulsyi, bo ma Jus ad rem nieprzetarta cu Majestatem Krwią, Zdrowia y Życiem Antecessorow naszych nabyte Prawo, zaraz za Fatis Nayiaśnieyszego Monarchy Bolesłai Krzywousty, od Następuiących na Tron Nayiaśnieyszych Panow Kazimierza Wielkiego, Ludwika, Władysława Jagiełły y innych następuiących Nayiaśnieyszych Monarchow, którzy Jus integrum libertatem cum immunitate tradidevant Nerpłtey ani dawnością Wiekow Zapomniane ani Wielkiemi Konfederacyami stawaiącemi zrugnowane, ouszem Seymem Warszawskim Anno 1717 Constytucyą długa Konfederacyą Candomińską limitującą, Tarnogrodzkich

Zakonczaiąca

Zalożeniajęca mocnemi prawa stany wyprowadzoney y pro
powane formam regiminis ad antiquum Statum Liberæ
Reipublicæ przywrocany, iako to Seymy Seymiki, libertatem
Sentiendi, Jus vetandi, ma oraz et Jus in re, bo rozelkie y
naydawnieysze prawa, iszcze od Instytucyi Trybunałow
Koronnych y innych Jurisdikcyi cum Magistratus dicta
gerent Libertatem in Communi posiadere. Iż waż moc,
y prerogatywy Godności tyle sanctitate Legum jusli Juris
Regulam esse, y to szczelniey wyraża Konstytucya Seymu
Grodzieńskiego Anni 1726 dawnieysze cytuiąc Konstytucye
Titulo obieranie Deputatow, absentes non eligantur. Iż
tuto prealis testimonij pewna, ktora ich Patrikyi, a
wielkim Szlachcie Jmciom Panom obowiązane sumie
nia nedz Juramenti maiącym, czyli to cytowac, czyli
przypominac, a trumq Superfluum est, ile że z kaz
dym z Jmciami Panami ut cum magno Silicone Legis
latorze y mato powinienem. Ille Jo: Trybunale
iezeli et apertior illa Sententia, quam ut Interpre
tanda sit et divertior quam ut adjuvanda, ktore samo
terucie prawo, toć niepodobna Siedzac y Siedzac Sędzi
y Włodzimirzki dwoch Powiatow Woiewodztwa Na
szego porwane Seymiki, tu zaś in Collegio Jmciom
Panow nagdyiących się subalternos stanowiem Na
szym nieprzytomnych, teraz ze oculos a Contactu
Dominationis immunes habere Wolno, Stysznie iednak
y Sumienie doskonale stanow, Tytuł, y prerogatywy Godzą
cych Deputatow uzurpuiących sobie, ktore negat pri
vatus habere, a zawartemi usty sumienie dziennie
nullo amissas leges niepodobna bez Sprawiedliwego na
sumienia skrupułu, co słusznie y chlebnie Przeswie
tne Duchowieństwo Lubelskie masi Wielce mnych Panow przy
Inchoacyi Trybunału Jmciom Panow cum oppositione
stawali regując Jchmciom aufpum ad Collegium Ele
ctorum bo tak teneritudo delikatnego Sumienia, tak
illibatus honor Jmciom Panow przekwadzał, gdyż
positam w prawie dla siebie regułam Sumienia obo
wiązuiącą: aby seniam absententiam totius prodesse
Rzpltey dispositionis mihi, honore et Conscientia tez
same obligugący. I dosyć to mocney y prawney prze
ciwko Jchmciom było oppozycyi, zkąd łatwo dla siebie

poznawać

poznawać mogli trudności, a ztąd brać mensuram Pacibus
se a certamine abstinere, quam abducere, ale że to jedno
transgressi, inje podobno Nostra Virtus experta. Stawa
my tedy ante fidem Judicium, Jaśnie Wielmożnemu Panowi Wojewodz
twa tego Obywatele nec Novi Inwola Terrae Lucluiego y
Włodzimirskiego Powiatu Viva Testimonia: że ani na
tawarniejszych Electionis Seymikach, ani na żadnych
innych liedyszkolusich mieliśmy praesentes, dopiero że
niebrani, injecy ieszcze że y Seymiki porwane, iako ve
stigia cladis relicta ktadziemy przed Caden Jaśnie Wiel
Wor? Sobie mogli uzurpować Turbuyi non electi, iako
gaudere pacifica possessione, bo czyli to abrupta pertina
cia wzbudzita Smiatość y odwagi niti in detitum be
reg negata, czyli deforme obsequium Możnieyszym w
fortunie, przez to iednak niemnieyszym nad prawa ta
twy in Ardua Sprawity alucs, Zastępuie prawo y Wy
razne Słowa aiely ad hocce Sacrarium Justitiae illegiti
me nikt wchodzić niewazyt się, Zastępuia powtornie
eum rigore opposito, a iezliby się ważył niepraworitym
ad fulcrorem Lese obtradere sposobem, choiby Zasiadł, prze
ieji in eo Subsellio miescie się niemoże, ale od urzędu Jn
stantiam Nobilis possessionati tegoi Woiewodztwa pobis
podlegać powinien. A zatym Ad Tribunale iezeli Con
versatio Dissimilium bene Composita disturbat, toż nie
z nas okazya, że powtornie unius Negotij do Jaśnie Wiel
go ani Woiewodztwo Nasze odstawie powinno, pobi Vocati
non electi e Collegio Electorum oddaleni niebyda. Ostatnie
Jaśnie Wielmożnemu Marszałkowi Deus et Ornamentum Wo
iewodztwa Naszego annus iam Saffitis Nobis Zielskiego
Imienia twego, Cnotliwych y Doskonałych Talentow Pełnych
Litoremi takti mensuram Dominię impotes godzie, bo
Łydnie w Krzemieńcu na Seymiku trzecim Powiecie
Woiewodztwa Naszego obrany y Wyrosiony Solus na to
miejsce Mdruiste Venire rogatus, niecheyże pati Do
cationem exita Socios Dissimiles sobie; ale obaw Adoptane

Prawa

Prawa, abrogowane wolne Elekcye, poprawne Szlacheckie
Suffragia, zkiestone oppozycye, gtos wolny, cnywodz y Dyshonor
Woiewodztwa Całego, Vide dolorem nostrum et nobis oblatum
zeo z tego Woiewodztwa obrany Deputat y byle razy Posel na
Seymy. Niechze to Woiewodztwo pod laską Jwrm Pana tak
znacznie w Prawach, Swobodach, y honorze Swoim niepsuia,
aby per depressionem Praw neobrani nie wgwan na Sy
mikach Vibi mieli nas sadzic arbitrio pro Legibus u
trzymuiąc się. Niech przez Sentencye Sprawiedliwego De
cretu Jwrm Panow Dobrodziei Sami sadzeni bydą y odsą
dzeni, tak przychodzący iako y odchodzący Siedzeniu nie
pozydkuią Respektu Jwrm Panow Posłow eo eundem bab
tum domum referre, quem domo extulerant, bo inaczey
Prawa y Debret y pany Feruia, przy ktorym Woiewodz
two nasze, tak przez nas przytomnych iako y przy by
waiących codzien na zbliżaiący się Vedtey Prawa Re
gest Palatinatus Cathyniensis, ktorych Nomina sant Sci
pta iakoż reponowanego przez nas Manifestu Stawa
y Sąpisanie zta Cathedry: prywatnie bez Instru
mentu Ord Electionis przystąpili ad Collegium Electo
rum sądzi sed iudicati podług Prawa kiedy ani

Kompanacya Między Jdo Xięzętami Jchmcią
Cząrtoryskiemi y Jdo Poniatowskiemi xiędzą
a Jdo Tarłami respektem Processu ex causa
recusationis latorum s. Jdo Imcią Pany Lubel
z drugiey strony uczyniona in A 1764.

Przy powadze y medytacyi Jdo: Jww: mond distinctio
nis et Considerationis Jotey Rzpltey osob za Oyrowską
Jo: Mci P.N: mto Instrukcya y Lobodzkym Stro
nizey wyrażonych Zezwoleniem nato mieyscu zgroma
dzonych y vymowionych.

Między Jasnie Oświeconemi Xięzętami Jchmcią Mi
chałem Podkanclerzym W.X: Lit: Augustem Alexan
drem Woiewodą y Generałem Ziem Ruskich Warszaw
skim Kaliskim, Kowieskim, Lubochenskim, Mie
leskim &c Starostą, Woyska Koronnych Generałem
Lieutnantem

Lieutnantem Czartoryskiemi Brasia między sobą zrzo
nemi, y Jasnie Wielmożnymi Stanisławem y Konstan
ym z Xiążąt Czartoryskich Wojewodzicami Mazowieckie
mi Matzonkami Rodzicami, Kazimierzem Podkomo
rzym Koronnym Synem Poniatowskiemi Wszystkiemi
wraz przez tegoż Jw: Jmpana Podkomorzego Koronnego
Syna y Siebrzenca swego y W: Jmpana Pułaskiego
Stolnika Warszawskiego Plenipotenta y Specyalny Swoiss
do tego Aktu maiącego cum omnimoda actus ejusdem
manutentione et ratihabitione czyniącemi z iedney
a Jasnie Wielmożnemi Anną z Xiążąt Jabłonowską
Kuchmistrzową W: Koronną Wdową Matką, Antonim
Kasztellanem Lubaczowskim Synem, Jp: Jw: Jmpana
Adama Jarty Wdy Lubelskiego Bratem Rodzonym
y Jmpanem Antonim Tworzyańskim Podczaszym
Winnickim od teyże Jeymci Pani Kuchmistrzowey W: Kor
actis Terzestribus Praelaturen stanno Grodi 1746 za
pisanym Plenipotentem, tudzież Maciejem Rożańskim
Starościcem Winnickim Koalitorami cum simili Cau
tione et Ratihabitione z drugiey Strony, Jasnie Wiel
możnym Jmpanem Janem z Czekarzowic Jartem
Wojewodą Sandomirskim Jeneralem Ziem Podolskich
Kamienieckim, Latyczowskiem, Chalczyńskim &c Starostą
suo pro Interesse czyniącym z trzeciey Strony. Stało się
pewne niezniszczone y niewzruszone w punktach ni
żey wyrażonych postanowienie w ten niżey opisany
sposób:
Iż I W: Jeymć Pani Kuchmistrzowa W: Koronna y Jmpan
Kasztellan Lubaczowski cum suis Delatoribus maią
Aktorat per Manifestationes et terminos czyli Legis contra
Decretum Anni 1745 ex causa duelli et fatorum Jp Jw
Jmpana Adama Jarty Wojewody Lubelskiego et aliorum
objectorum przeciwko Jw Xiążętom Jeymć Podkanclerze
mu W: X: Litt: y Wojewodzie Ruskiemu Czartoryskim,
Jmw Wojewodom Mazowieckim y Podkomorzemu Koron
Poniatowskim, Reconventionaliter zaś Ciż Jw Xx:
Jeymć Czartoryscy y Jmw Poniatowscy maiąc także Aktor
rat respectu Contraventionis premisso Decreto y Proces
napomienionych Jmw Kuchmistrzowey W: Kor: Matce

Kasztellanie

Kasztellanie Lubaczowskim Synu Tartach Jehm Panich Rozanskim y Tworzyanskim trzymany, takze osobliwy przeciwko Jw. Jmcpanu Wojewodzie Sandomirskiemu in tuitu Comportationis Listow, iednego od Sp: Jwlmcpana Adama Tarla Wojewody Lubelskiego, drugiego od Jw. Jmcpana Kazimierza Poniatowskiego Podstorzego Koronnego do Jw Jmcpana Wojewody Sandomirskiego pisanych uformowany, y w Trybunale Lubelskim ad ulteriora przewiedziony, oddaliwszy wszytkie Nie chęci, Dyfferencye, litesq extirpando et prorsus oblas, Amorem DEI, proximi, et Patriæ pro oculis ma iąc, a oraz do Oyczowskiey Jo K: Mci P: N: Insynuacyi, życzliwych y przychylnych Przyiaciol perswazyi przychylaiąc się, Pacq et Tranquillitati publicæ Stadem do, szczerze y prawdziwie chcąc się posiednać, uspokoić, dawną przyiazn restabilire, et ad antiquam skolligowanych Domow y tak wielkich w Oyczyznie osob y Jmion, Mitosci, Jednosci y Confederacyi reducere formam, w pomienionych zas sprawach y Processach, Terminach y Altoratach swoich post tot acerba Litis et Rerum prolia, przyiacielskie gruntowne y nieporuszone mieć pomiarkowanie, zdaią się strony obiednie całe y zupełnie bez Naymnieyszey rezerwy super iustam, dignam et Considerabilem Jmcpow: Osob Authoritatem ludzi interponentium, pacificationem; Co przysłani actu delanyą y osuadeniąc solenniter et bona fide spondendo pomienioną mediacyą we wszytkim punctualiter, et illibate servare, omnig in puncto eidem pacere et satisfacere. A zatym mediante ejusmodi publico et benevolo assensu, za Błogosławieństwem Bozkim na pomoc y vbezpieczenie tego Dzieła DEI Nomine Invocato, Ktory iest Justitiæ et Pacis Author cunctarum moderator rerum, Wziąwszy Provinciam Mediationis na siebie Jo Xiąże Jmć Prymas primus et Sapradnus motuum et dissidentiarum pacificator, Ktorego Summa et primaria Authoritati Summa charitas et pietas erga omnes conjuncta, Jo Xiąże Jmć Biskup Krakowski Boni et Vigilantissimi Pastoris w tey Dyecezyi Dignitatę officium gerens, pacem promovens, et prædicans charitatem, Jo Xiąże Jmć Marszałek W W X: Litt: y Jo Pp

Podkanclerzy

Imć Podkanclerzy Koronę iako Status et Pacis Ministri
et provisi in exigendis Civilibus Odij Cooperatores,
JPPW Wojewodzie y Kasztellanowie, Equestris Ordinis
Zacne y Godne Osoby do actum presentem Evezwane
y przytomne, in Componendis animorum motibus et
tuenda restauranday Communi Partium et publica Patrid
tranquillitate, Justitia et Equitate exactd, prudentid, a
etivitatis et Vigilantid ludzie na to mieysce Zgromadzeni
takowe ad mutuam Partium Satisfactionem, litium et
Processuum componendis mijdzy temiż JOO: JPPW Stronami
w Trybunale Koronnym Lubelskim intercedentium abo
litorem, determinationem, et finalem Conclusionem
czynią uspokojenie, y tym niżey opisanym determi
nują sposobem:
Nayprzod JOO: Kidzita Jchmć Czartoryscy y JPW: Po
niatowscy cum suis Coactoribus, JW JMPana Antoniego Tarła
Kasztellana Lubaczowskiego y Jchmć Panow Dworzynskiego
y Rozanskiego de Nexu et rigoribus Decreti Tribunalitij
Lupraseripti Anni 1745 ad omni Processu także JW Jeymć
Pania Kuchmistrzowa W Koronna Matką z Manifestow
Protestacyi, Terminow y całego processu otrzymanego, Potym
ciż JPW Jeymć Pani Kuchmistrzowa W Kor. Matka y JMPan
Kapitellan Lubaczowski z Delatorami swemi tychże JOO:
KK: Jchmciow Czartoryskich y JPW Poniatowskich y Jch Mć
aktorow z manifestow y Terminow ex vi legis contra Decretum
Tribunalitium wydanych, Litore presenti actu de plano tollun
tur abinvicem Litis et officiose intra spatium Niedzieli
osmia Curiowae obligują się apelacyją y powinni będą, po
tonych nastąpionych abinvicem Curiach, podniesienie Ju
risdykcyi z Ziemstwa Lubelskiego strony obiedwie sobie apella
cyją, y ten Jurisdykcye prohibitis, cassatis et vi presentium
Combinendis delitanija
Co zaś tycze Osoby JW JMPana Wody Sandomirskiego z akto
rata do niego respectu Comportationis Listow ad Syska od JOO
dzieżat Jchmciow Czartoryskich y JPW Poniatowskich Uproszo
wanego y z Processu w Trybunale Koronnym otrzymanego nie
zabe niezerwanije, tegoż JW JMPana Wody Sandomirskiego
pomienieni JOO Kidzita Jchmć Czartoryscy y JPW Poniatowscy

ialio Sedes Curitzja tak et officiose intra Spatium Niedziel Omnia Curitowae powinni bydą. Natymże terminie Jo Mść Pan Duda Sandomirski de causa przez siebie ad capandum Jus Pam in Statuta et Terminis aliis, relationibus editarum Citatorum Ulicjan Curitow. tenebitur.

Przy takowey tedy Mediacyi przez Strony obiedwie sporne et Decretale przyięty za niezawisłą y Nieiednie Swiata przyiazney, obiedwie strony ad pristinam Statum pro tunc nieco Confidencyi, Przyiazni y Miłości Nieboraku y tak blisko Collegaya insigniter Zaciężycowey, y Slużebnośey Oraczaiąc się, mutuum Amorem, y Pedrazi quorumcunque reciproce przyiazni pollicendo tobie, Urzędnie niechcąc wzruszali. Dyfferencye, prawne procesa, y wszelkie abinicem do siebie miane, formowane y Usurpowane, pretendye ex causis premissis Omnibusque perpetuae Oblivioni et Amestiae oddaią, y tey Procesa, Rozdemraty, Decreta, Relacye Wydanych Pozwow, Manifestacye, Kapcja, Annihilacja, y Sadzy niecofniąc Exceptyi per petuo et in rerum Limarzaią y Znich Jakoby teraz Curitzja et officiose Decia się wyrażonym Curitowae Apelacyią się y powinni bydą

Które to Tranzakcyą y Mediacyą praesentibus postanowiona Strony obiedwie ex Unitis nieodmiennie trzymać, tenere, et inviolabiliter Manutenere Zapisuią się, ado pod rygorami Super Convulsionibus Decretorum Prawem opisanemi, y pod Kiłodami Ziemskiemi Simpliciter abo Corporali Juramento otrzezowanemi, oraz in casu Contraventionis Forum Tribunalitium Lublinense peremptorie ad respondendum naznaczaią y dlatym Unitey mocy y wagi tey Tranzakcyi staraiąc się personaliter ad acta gerdis aut Lectica Regni ich Dnia po Dilationum Suprascripto roborowac się według formy Prawa deklaraią y rato pro firmiori robore et authoritate rękami Swoiemi, y Jo Xiąząt Jasnie Wielmożnych Mediatorow przy Swoich Pieczęciach podpisuią się Działo się

Jmść Podkomorzy Koronny qua Pars
suo et aliorum Nomine
Jmść Starosta Warecki
qua Plenipotens

Jmść Kasztellan Lubaczowski
Jmść Dworzanski Podczaszy Ziemski
qua Pars et Pleni
Jmść Wojewoda Sandomirski.

Xiąże Jmść Prymas
Xiąże Jmć Biskup Kralowerski
Xiąże Jmć Marszałek Jow X Litto
Jmść Podkanclerzy Koronny
Jmść Wojewoda Podolski
Jmść Wojewoda Mścisławski
Jmść Hetman Brastawski
Jmść Kasztellan Brastawski
Jmść Prezydent Ryzbiralny Kor
Jmść Marszałek Trybunału Kor
Xiąże Jmć Lowicz Koronny
Jmść Pisarz W Xstwa
Jmść Starosta Krzyski
Xiąże Starosta Kazimirski
Xiąże Starosta Ostrzyński
Jmść Opolczyski Starosta przytuski
Jmść Chorąży Lubelski
Jmść Sędzia Ziemski Lubelski

Jmść Kamieniec Podczaszy
Jmść Lotharski Rathowski

Mowa Jmci Pana Dłuskiego Regenta Trib. Lubelskiego witając Przeswietny Trybunał in Ao 1743.

Co niemogącemu dla ustych słuszyć w gorę ortowi, negata potentia fato gravior est ipso; Co nad pilnym bez owocu drzewem Inutile pulchrum, Co napisano nad Słońcem którego zgła ostatni nie utamuie promień, Uno totum vertitur in Umbram, To Polszcze naszey z Etymologij Imienia, á Polo Polonia, do nayuyższych prerogatyw, zdolney ex Victricibus palmis et Nobilitatis flore, Kwiat Vniwersego dotychczas połosiu, Pilney z Nayiaśnieyszych, JOO, Jpwu, Tytułow świetney, dawnoby przypisano, gdyby w konnotującym Sprawiedliwe Sądow Przeswietnych Sententiye piorze słynął, Wprofitującey dla ulżyiodzonych Sprawiedliwości pożytku, W JO. Trybunale, gdzie uszyscy Sedzionie amant claroscere facti, Jasnych sine Umbra Comite nieznaydowała promieni tak dalece, że niepodobna Wtym publice Cyceronowego o naypotrzebnieyszey kazdemu Krolestwu Sprawiedliwości przyznać Zdania, Nec domus, nec Respublica stare potest sine ea, nec vetefactis prodmia, nec peccatis Supplicia Conservantur. Jtać to iest niezmierney Jpwu um[ości] Dobroć rzetelna miara, Ja nad uszystkie prerogatywy eminerey, Despicerusz Honorow Honor, Cyż Pol skim Godzia, Foiest Vicarian Dei na ziemi figurować potestatem, Regis Majestatem prezentować osobie, Smiercia y Życiem dysponować, Vitale szerzyć y upadek od swego dependujące Zdania, Krol Cnot uszystkich, Sprawiedliwosci zradzić, abym Samym publicznie Cyż niezrugowanym Pod służy wostrosci dowodem, y Krolestwa całego fundamentem. Co Rzymski Konsul y Senator Kato doskonałym approbuie Zdaniem, Mores antigeiż res staat, Respublica lege, Sed Justis magis ipsa Virtus. Jakoż ieżeli Cnoty ciasow przez utrzymanie y Mierną Praw Polskich exakcyią ad Stabiliendum Panstwa tego JO Trybunału Contribuere mogły, Inost dero gando dawnieyszym Areopagitom z teraznieyszey Jpwu um[ości] P[ana] Fundacyi Oyczyznie naszey ominari Należy, gdzie uszyscy prawie iedni, na podobnych przedtym Trybunałach, drudzy na Actualnych po Ziemstwach, y Grodach Pandyach, nietylko experta Virtutis, ale y Virtuosa experientia Zasiadaią, tak dalece, że ieżto o kazdym ia particulari prawdzi, co o Katonie Plutarchus napisał: Magistratus Virum probavit, comendavit, dignumq[ue] gerentem ambivit Honor, zkąd nieomylna bez luboscy exystit opinia prawda że ultro ad Collegia, kazdego do tak znakomitey Fundacyi nieżywały Jnte resse, ale circa honestam publicznej ustugi Ambitum, Dobrospolite, y przez spmyślone Kapituł, Woiewodztw, Ziem, y Powiatow zwiagnęło Serca według wam wotasnie Starszego Syrakuza o Rzymskich Konsulach słowa Swiadectwa: Arripuit, trasitq[ue] Virtus fal mentis honestæ, Gloria Commercio, publico cura boni. Jestoż nie, wziąłto o Cycerona dla uszystkich Bandta, nihil ea omnibus rebus humanis præstantius, quæ de Republica et administranda Justitia bene mereri. Jeżeli zaś tytło tobie, tak samym tylko Kapitułu Woiewodztw y Powiatow Electuyom, et Consumata wsze Obranie tak godnych Edilow prudentiá, całe dobra pospolitego przypisał szczęście; Niechże da Bóg: Ji uszyscy Obierający iak Sprawiedliwa

przed Trybunał

y nad Rymior Zostug odebrali Satisfakcya, według Nabrochusza, Beneficium dando accipit, quis digno dedit, zostawia Kiedy Karda Kapituła y Woiewodztwo Wou Elektowi Swemu, attento publici boni amore, to one nie bespieczne mogło: co obranemu in Consulatum stanowyszowi, Decorem Patrem, gehis, tu consule cunctis. Ale nieposzczian się Ia in Jnnensan, bo Jeżeli altitudini Godności proporcyonalnych, to nie godnowanych pochwał Waszych JPW mści P, y owszem daię temu Zupełna fides: że iako Słońce bez pochodni, obszerne bez zrzodła morza, czysty y Jasnowny Diament, bez przystugujących się obeydzie się połysku, tak Jasna Szlachetna y cudne w Polskich mieszczących się brzegach Sława, bez długich dobrze wydanie pochwał. Idę tylko ad potiorem haymędrzeyszych Deno minacyi Partem do Was Jemini Sub Augusto duo Lumina Soles. Stor wrzadopiero natym mieyscu, ale secundo Casu zasiadaiąca Rodzeństwo Jaro JW Bonawentury Prezydencia y Kazimierza Marszałka Jnf: Tursey, powiedziałem secundo zasiadaiąca casu, bo Widzicie Was in Polo Khemidy Polskiey inaczey niepodobna, żeby z tego ad publicum niepożytae solatium, co Klosodus napisał: Felices Jovis eventus signant utergi fratrum Pollux et Castor, żeby zaraz tey nie uniesli Honsclweneyi, Co Mayrarze parzyste na morzu stelony ly szczęszy, quodsi stelena adveniant cicurtia Sydera fratres, Publica ventura spesq Salusq venit. (Niechaj wprawdzie y z liczbliwego Jmienia Waszego Karty Oninari może Nadzieje quidem Salustyusza Jnformacyi: Magnum Nomen, Majas Omen. Niemniey z samego Jmienia Bakaventury wynikaią, bo ieżeli to wyprowana experyencya Prawda, że Conveniunt rebus nomina magna suis, to iuż z Jmienia tylko, ale z rzeczy samey stusznie to o tobie JW Mści Xiąże Prezydencie Oyczyzna mowić może, Co approbuię: Nos bona nos Ventura, Tuo Nom per Speramus abore, quis probus se Vir Nominis ipse tui. Klejnoty y herbowny JW waszego Domu Rogala, nieraz w marsowym polu, Nieprzyiaciołom krwawą, a Polskie szczęśliwie głaszczący dopiczan Jeźdźcie się z Jednorożym Pocztu niemoże, et Salus ab pad, et aperta pando Cornua Jouszem circa Coneistatem Suam, iako Tatwoscia in Adversis, Oyczyznie in triumphales Satania się Arcus, tanta Majestate et Gloria Expolioju, in Aram Justitiæ, Praw munimentami Lustullam, idzie dawnym Zwyczaiem Cornibus etavam fecit, Cornutaq circumjecit munimenta Jovando gnietem. Nawet Lubelski petch, którego magno flagrabant pectora Voto JW Domu Waszego optatas audire tubas, Herbowny y przyozdobiony Rogala, Tollit Speciosum Cornibus albis ad Sydera frontē nietylko przed Światem ale y całym się Zoscieżycoiąc Gniebem Augmentowaną sobie JPW mści P ozdobą, y to co publicznemu Dobru postrzebnego, ciekawiącym sprawiedliwości pomyślnego, Skollegowanym JPW Domom pożądanego, Jadzie Jmieniem Rogali Waszego, na podwoiach Lubelskiey Khemidy Z Oelidyusza pisze: Cornua inaurata miram referentia formam, postibus inculcant longum Mansura per dom. Uszlad Las maiąc Super Cornuam Knorum rodzonych Braci in Justitia Polo Syderum, to nad JW Domem Waszym Notuię, co Ze wszech nad Miastem Starmi napisano, gdzie Nerwa Papież Supremus Orbis Prodidens y Jan Cesar iusta Monarchum Europa Statum

Auspicium

Wszytkich Marszałkuiących Monarchom Urodzeni Imperio Genui
Nervam, Mitrey Joanne, albo to nieomylna prawda, że oprocz
Oliwdentalnych Ordob JW: Imć Waszć dość gotowo proprio Corpo No
xem in Orbe Canit fama, precipuę negowac tego niepodobna, żeby Korbo
wac JMW Woiewodzicow Straty Nunc Martis et literaria Arena do
skonale wypolerowane, a dla naydłuższey w Oyczyznie conserwacyi w
Swoiey JW Osobie Xięcie Prezydencie Osobie, Jacno Namazane oleiem ad
splendorem Domu Znaczny niemiały contribuere pracy, przeciwnicy
mer tak Blisko pokrewieństwo z Tobą JMW Panskich Domowi tak
quam Auri Auro JO. JMW w Koronie y alturę Familij. Nielicz, bo
cż Wszystey, quarta w Rzeczy pospolitey distinctione, tanta Notitia
Swiata ią Polskiemu prezentuią. To cedrali do expressyi Wysokości Cnot
Swoiey Nad Lerbotnym Alcynoem, czyli per Consanguinitatis gradus
czyli mer przywiłeiych Honorow Stopnie ad apicem Wysokich Eoty
nacyi dążącym pisz, co nad wypuszczona Wgor Napisano Strzała
Sol Serpere, nunquam alterei aperuta Ciż. Ale Zdo do Swoiey w
szczegulności JW. Prezydencie Osoby Simile powiem że sam dopiero
między JMW Panami Swoiemi perfectum czyniwi Numerum, bo ad
impletionem, Xięcy rzeki futuri Judicati Authoritas partykular
niey od Ciebie dependowac będzie, Wsiakie ieżeli Virgiliusza zdanie
ura eadem, via Sanguis animusq Segvantur, to Zapewne przy zga
dzaiących się trzech Wenteneyach Twoiych tey Powagi będą Trybunał
skie Decreta, co Sacra Rota w Rzymie tres Conformes, albo to pra
wda, że tyszło Laudamus Veteres, Sed Nostris Utimur armis, prze
cięż opisana mer Walerywsza Starych Rzymian dla Bogini Spra
wiedliwości Ceremonia w teraźnieyszym praktykuiąca się Sądzie Ob
serwowac godzi się Tenuem tamei Justitiæ dicavunt Numerum,
Tenuis y stutay w cedrey Curui Numeras Swoie dla Sprawiedliwości
posuięcit male. Jeżeli o Apostolskiey Wiary Nadziei y Miłości chodzi
Caley Koronie Polskiey, nie słusznie chowana o Szczerey Braw Maniter
cyi w Sądzie w Sądzie Sprawiedliwym Wiara, w prawdzie Nadzieia
Sacramentach pewna Charytatywi Sprawiedliwości Nadzieia, wszystkich
wszytkich Miłości, y u każdego in particulari JMW wszystkich Dobro
dziejom Adoracya

Mowa tegoż witaiąc Trybunał in Ao 1791mo

Zkąd zacząc powitanie JO Trybunału należy, zkąd Panegiry
czna Kronika Pierwszego Polaka Lecha opisywac Zaczyna, Assyrge
Nomini huic Polonia, quod ut Lacteus Sidera ab eo accepisti;
Jakoż komu prosze Wyższa, Rzpltą winna religniiya, ieżeli nie
tym, którym Kapitały, Urodzenia, Ziemie y Powiaty pensata
dotum, animi, et Indritonum magnitudine, dla pralnego deter
minowania prywatnych inter Cohives dissidencyi, dla bezpiecz
wania potrzebnego Publicznemu Dobru, wewnętrznego spokoiu,
ubi interna valeant, externa cessant, dla nay przyszłey pomyśl
szego Polskiey Wolności Laszczy tu, Magnum libertatis est
Judicium, pospe Arbitrium pati ad Arbitrium, na dzienna y
nocna praca, na Azard Zdrowia y fortuny exmedio sui do Repu

tacyi

tacluey wystali Funkuyi. Między temi tak pierwey wybrane mi, y wybornie pierwszemi, Pierwszego Ciebie witam JW Xięże Stefanie z Skrzynna Duninu Scholastyku Gnieznieńskiego archidyakonie y officyale Wrocławski, Kanonicku Radzieyowski Proboszczu, a Woyewodztwa Koronnego Prezydencie, Łaskawy Ci na tacluey y wyższey, ieżeli Sup Vicegerian Majestatem Dat. w Polszcze godność witać należało, bos rownie nietylko iak candore animi, tak białością Labędzia ad quod sublimia Kardynał, Leż Zaraz z Imienia Stefana Dotorum corona; zkąd co do herbownego Alegnotu służy Ci ta pochwała, która dla Leszka białego napisano: Dicens Candidatum caput, ab ipsa natura dedicatum ad Coronam; co zaś do Imienia, złatwa bardzo do teraźnieyszey Funkuyi applikacya służy Stefana Bathorego Panegiryk: Suo coronabitur in Domine Princeps, aa tegoż Regium Stephanoma allegipet, Red animorum ese poterat Stephanus. Jakoż y złey miany przyzna Ci każdy, że gimen animorum, kiedy Ci Regnorum animam, a Polski pupillam sprawiedliwości dla stępszey konserwacyi do Labędzie oddali pierze. Acz też dla większego pupilli bezpieczeństwa do JW Sołtyka Vice Poczydenie Kollegie twoim, magnarum alarum przydano orła, każdy rozumie: Ji wgorze dopiero Polska sprawiedliwości będzie, kiedy my złączonych circa Jupitrium Sitach, Sub eodem panibus se. sufferat alio. Jakoż jeżeli mienyć affonyzmowi koniecznie trzeba, że album na disgregare Vobis, To za herbownym Labędziem twoim, nasze plijdee weiąż wszystkie Sentencye od Rodmana niewidzącey sprawiedliwości bez respektu będą, ale dobaczysz JW Xże Dobrodziejo, że dlatego we wszystkich dziejach Twoich, każdora nader iasnie, qdalitates co tobie razem kłaść y liczyć trudno, żeś tym tylko chyba sposobem claritudini vestre fatorum przypatrzyć się nam dostatecznie pozwolisz, kiedy z JW Kollegą twoim, Sub umbra alarum nas wszystkich protegel. Co do cnoty drugiego, co do prędkości pierwszego w Rzpltey Castus, przy mnie dły pierwszemi wodzącego Cnotę JW: Michała Radzieyowskiego Podskarbiego Ziemskiego Wielkiego Marszałka Trybunału Koronnego witam. Clanitudo Wielkiego Imienia Twoiego, Nowo wzięty Ordynacyi niepotrzebnie explanacyi, Pamiętnik tylko dosyć, że ojcowie od Wotadystawa pierwszego JW Medalinskich Imię dotychczas in publicis Rzpltey usibus, y to pierwszy, co non matuata aliunde gloria nad herbowną napisano Laurea longo splendescit ab olea, że Mater Justitia Veritas de terra orta est. To prawda bez ciwestyi, ale żeś widząc pełne prawdy y sprawiedliwości Rzeczy twoie, każdy przyzna, że nie zimney Andrzeia ci ziemi, oprócz starego herbownego Domu twoiego sprawnty cnoie, Ulad y to co JW Kollegow twoich sprzeciwiło sercach, kiedy widząc ci Veritatis Cultorem obraty, Tutorem Justitiæ, ale przy tak dostatnaty JW Domu Twoiego elewomicie, nietylko sprawiedliwa prawdę, prawdziwa sprawiedliwość

alexandrem

ale rzecz ciężka Civorum mepen profitiue Oyczyzna zkąd łatwo się domyślić, że to w Lemieszach Twoich Materya, o którey Trojańskiego po Woynie polioju Historyk napisał: Gladios iż do mores pax almareduxit. Jgdyby potrzeba kiedy Rzpltey było, to po capacitate Godnych do oyczyznie w Jo Domu Twoim Stelitowy, rządu znowu Comores in gladios reducet, ale witać cię in Viceregia Maje stote Cesarem ex utroq, Cytoby ciężkie miało, gdyby mensura godno ści Twoiey, Zasiadaiących Collegow twoich honor dimpleret Godność, iakoż, iżeli Majorum dignitas, ex aqvali Consortis estimatur ma dima coż dopiero, między tym Collegom, którym kiedy Cardego na Mar szałkowskiey witać koniecznie potrzeba funkcyi, gdyby przy mi uciebie nieumieli, że forme aqvalis Dignitas est, mierzi ma gnos Honores et Labore. Szła Wam ta Jmć Mci Dobrodzieje stuż pochwała, która z oliwy Wolney, z miedzy Ciebie na Tron Elekcyi Pol skiemu przyszła Narodowi Unicum forme est et Polonum, cam pa fore Gndolem, ut omnes imperare pofent, illam benevolentiam, ut ani à se dato obedientiam non recusent. Ale na Zupełnieysza de monstracyą, niechcąc porównywać Waszey Jmć Dobrodzieje Godności odległych Zaciągać niepotrzeba pochwał, dosyć to mieć, że wszy scy Panegirycy Ray: Stefana Batorego Pierwszego Trybunału Fundatorka napisała Kronika: Regio Tribunali à se primum In stituto, augustiorem in Regno nostro Arcopagum excitavit, idest tot Atlantes, qvot Judices Regia Potestatis Cielo sustinuit, y ciężkie doley, że alicui Suorum decesse videretur, mo se uno, tot Reges Crea vit, qvot Deputatos. Co iako essentiale dla Monarchow Exquisitam Rzeczy securę Imperet, habeat, Dobrze my z powinnym homagium my Dystyngwowaney dla Cardego Observancyi Vice Regia Jmć Dobrodziejko Potestatis pierwsi staiemy ad Imperia, Za ta my szych Ustug Naszych relikompensa iako od Alexandra kiedy kiego petebowat Effectis, primum et Maximum mihi stipen dium esto seredutas Gloria posterum Portio tua o Red Protectio.

Nowa tegoż witaiąc Trybunał od Palestry in Anno 1775.

Naypierwszey Trybunał estymacyi, którym dla tak szlachetney Koronie Polskiey Trybunału Koronnego Perły, doskonały proporcyonalnego Wolumu mogł Zrobić wymiar. Bo mocy tego że Sąd Prezesiemy od Ray iaśnieyszego Stefana Wszystkich następuiących Monarchow Naśmie sienia prezentuie władza. Samego ciężkie Krola Krolow y panuiące go Pana w administracyi Sprawiedliwości figurnie funkcyą tak dalece, że do Jmciow Pp Zasiadaiących Sędziow mowić to bez pieczinie mogę: Vi vos estis et Subdelegati Altissimi. Druga Arcopagu Polskiego Rzecz Sama z Sprawiedliwości dwoiaka się Zrala, bo według Arystotelesa Co w ludzkim ciele rozumna dusza, to in Corpore Reipublicæ iustus Spiri tus, in Compta Justitia. Jozymości od nierozumnego Stworzenia dys tinguuie Cztowieka, tym od nierozumnych Krajow Polska według tegoż Filozofa, Dem cze in Regno Justitian qvod Intellectus est in Homine.

Szatyn

Azatym iako rozum, to iest w samey istocie Duszy, nonest ponderatio, chyba sam tylko nieśmiertelności Author, iest oraz Ponderator Spirituum Dominus, tak oprocz Prawa y gory, anathema by było Sądu Przyszłego Zodnosić, Do tego Zwarzając z tych stron stosu Szczęścia powszechnego w Ludzkich rzeczach Depozyt, Życie, Honor, y Obywatelow Subsistencya przyznać to powinien, że Sąd Przyszłego Thesaurus pretiosior omni, ponieważ Czym się poważa Uniwersalna Nauka y tłomoc Estymacya, czym Życia ludzkie nad wszystkie Sublunarne Zycio ty przy przykrey fortunie tadzie, znia ta wszystka Estymacya na ultima Instantia iako ultimo Solutorium Sądu Przyszłego powagę zatyka. Radko fundując się na wielkim Zdaniu JW. Pawła Potockiego Kasztellana Kamienieckiego, nie tylko splendorem Imienia, ale tuc publica tych Xiąg Wydanych postawionego tak in questionibus kościoła politicis mowiącego: Aube de Libertatis Polonæ duæ sunt Bases, Regnum, Electio, et Tribunal. Słusznie mowił że JO. Trybunał, tenże na sobie prezentuie szczęście, co y Etota Wolność, a zatym co Poeta o Wolności

O! bona Libertas auro pretiosior omni
O! Primum humanæ Gentis bonum

Dorzucamy o prawdziwey tego Etota Ludzkiey sobie, czyli za czy o Autorytecie osądzić trzeba. Do tego publicznego Ucrony Polskiey Skarbu, Skarb daie się, kiedy Wolny Twoiey Przodkowie Conservowałes Fundusy JW. Xięże Kijże Swawolnie Tybunału tego rozumnego Przyzwolenie. Pytał się niegdy Wirgiliusz

Die quibus in terris inscripti nomina Regum
Nascuntur flores - - - - - - - -

Zatrzymuiąc Przyszłey Archidyecezyi Gnieznieńskiey, archiepiscopalne Herbowne Lilie, y Liliowe w sobie Zorze Xięże Imię, które Prawu Nomicznemu Nadzieiy Charakter, odpowiem że w sobie

Huic Argentea Lilia Campo
Dant Deus et pretium

Jakoż ten Zaszczyt y Estymacya Samaż Pytularnego Archikatedry Gnieznieńskiey Woyciecha powtornie odważyła Szala, w Herbowney Tos oyczystego Sąsiedzka Podkowie Wysokie Podanych Statuscesorow Twoich Ubiegaiąc Szlady z Kłaadyanem rzekł

Veteris vestigia retri
Et ductos Cideo mores meliore metallo.

Jeszcze Ladzy z Przyszłego Gwarskich Domu po Obszernym od Pola rzeczony Polski, nieśmiertelney chwały toren dobiegaiąc się placu mogli teraz osobie z Wirgiliuszem może: Vidi et quem vedeas Curum. fortuna peregi. A Jto tak godney gonitwie et Coronatum Curum w Twoiey JW. Xięże Prezydencie osobie in Corona Deputowanych Sędziow na pierwszym Zasiadaiący Ponieważ, że posita Corona Justitiæ. Ale oprocz Gotowey a powszechney Obserwacyi pełney pochwały Twoiey, która z circumstancyi podkowy Same

Dalsze

Vaszebie moiey. Przymnaia Ci ciepzie Cumnan Cryszkowei Chwały
imo Nescia loco poni. JWW Potockich Pilawa na Marszałkowskim
Subsellium publiczny wystawiona Adnexy. Nesciał od 1726 roku
Uszytkim ratym mieysca Antecessorom swoim do Edaltacyi Pe
Tydenskiego Honoru iednego tylko Krzyża niepozwalała Fortuna, Po
kie czterech, na ich zaszczyt stopni JW Syn ich Teraz Prezydencie Cryszkowa
ta Honor, Fatwo Cnoty swy Marszałkowskie prezentuia Cnotye, y
dla tego ten ciepzie Sarbiewskiego Polskiego Poety czasy Cnezeczym
prawie Duchem terazniey szą Pilawą Spodkowa, przez Honor Naby
ta chwality Kolligacyą:

Gloria Concordi iungit sua robora Nexu
Et Solean, et Socias iupit habere Cures.

Przy tych to Cnyzach niemnieyszy swoy skarb Znayduie w Pewoiey S
sobie JW Syn Panie Stateni Potocki Cozewodo Bełzki Marszałek
Sybunału Koronnego Polskia, uznaie Sprawiedliwość iak niegdy
pod Sybenyusza Krzyżami, Cżyli albowiem poyde naprzod do Krzesła
JWo Domu Swoiego, kardy Ewas ido z Złotego Polskia

Auro Cia pulchior omni
Sit licet Lucetis Axtera Stella facit.

Cżyli do samego Domu Sukadectwa prawdy moiey pretendować bę
ten owas Cnotliwich Cnoty o Miłostaju Potockim, o proci Cnus Cnydo
wi Nayiasnieyszy Zygmunt August Cozewoda nim Mu na Gene
ralstwo o Podolskie Cnyiskiia napisał Walor, Nicolaus Potocki ob per
multa ia Fulendis finibus Regni Suscepta dispendia omnium et
Nostro Sudicio dignus ut ad premia mente Cirtutis Vocaretur.
Cżyli się do Dabia Caley Rzpltey referować będę 1709 roku Zgroma
dzone Koronny Polskiey stany dosyć iasnie tak ziebie iako z Jasnie
Cielmożnych Attestatów JWo Kozepa na Stanisławowie Potockiego
Hetmana Cielkiego Koronnego przez Konstytucya obiasniaią Za
sługi Cnotliwich JWW Potockich Estymuią, tak chcą mieć Autor
Stycia, aby Koronnym Obwarowana Prawem rowno z Statutami In
kestwa, w wiekopomnych czasow powagę miała. Cżyli z historyczego
pióra Cnyimić Cnoty Nerucya dosyć choć na iednego Starozolskiego
Podstarie, Cnoty Panowi Potockiemu Cozewodzie Braclawskiemu z
Durkow, Cnotochow, Catarow, Kozakow, Mgławy Siedmiogrodzanow prze
Zygmuncie Cwycięzył to przypisał: Cżr Pacis et belli Votum Corpore
et animi ac Cirtutum omnium Obtinuit. Cżyli Cspomny Stani
sława Potockiego Cuwody Kralowskiego St: W: Koronnego pod Smolen
skiem przeciwko Katarom, pod Obarazem przeciwko Kozakom, pod
Grodnem przeciwko Szwedom, Cielkiego Cozkumienia, nie cy że nietyl
ko z pamiętowia, ale z rzeczy samey Rewera Potockich całego JWo Domu
ze vera nicoszacowana przed światem Zostanie Estymuią. Cżyli na
ostatek Cznieszy samych grobowcow, które starożytność na tyle lat
nieśmiertelney cnygowała pamięci, a czytam JW Andrzeja Potoc
kiego w Buczaczu Nagrobek.

Potocius Decubat Gentis Generosa Decpago
Quem Scytha, quem Galathus, quem Turka timebat
Hunc Cel mon reverenter Cabet

Ladzie ze domu

sądzę że temu Koronnemu z Złotego Potoka Złotu Jana rodza
Smiertelna nietylko szkodzić niemoże, ale owszem prawdziwey iest
proba Cenny, gdy tak wiele go szacowac z Zupełna Cardemu Inforna
cya. Gdy Rzeczy tych y tak wielu innych rozumem y z Jasna Polska
postępuiącego Cichami Antecessorow Twoich Roterdoszy Rost
pucien Lubiesor, z ktorych trzech Liczbiego Potockich, rodzonego Oc
fana Potockiego Cawdy Praetaustiego przez Dyplona Celebrowicz
szego Zygmunta Drugiego, Naszey Pamięci Cesiellnego Prymasa, a
Swoiey Panuszy podczas ostatniego Liczbiego całe adorowało Kro
lestwo, z ktorych trzynastu Hetmanami Mars Polski się Zaszczy
cał, z ktorych piędziesiąt z kilkun Wojewodow adorował Senat.
Gdy mowię tyla Przeswietnych Antenatow, Niemniey z Potomek
Osmy z Domu Potockich JW. X. Panie Wojewodo Bełzki Trybunału
Koronnego Marszałku ratyn Zasiadasz mieysca, nietylko Ozdo
Rtogo Stawierzestwo dopełniaiąc Cnoty, ktogostawiony pod Cesrzami
Swoiemi Polski Trybunał czynisz, ale razem powszechnego szczę
scia Inwentor Skroni Złotą Przeswietnego Dowodztwa Rosliego Ha
Zaczony litera, Arcypilnego charakteru, Sprawiedliwych Sentencyi
cyi Twoich pomysły dla Cesytkich Potolnie approbować godzieso.
Jakoż niemogła doskonałey Rayszczym L. Bogu Sądom Polska
Koronnowac Sprawiedliwości, iako kiedy Tobie Marszałkowska od
data Laski, bo iako na powszechnym Sądzie Twoie pamiętne Signum
przy Trybunale Przeswietnego Pelawy Cesyzii, dlatego że Twoie
Gorsy derzyć Publicza Tabaszia Sprawiedliwości Oswiadcza się
Prudencyuszu Słowy

Agnovit Regina Themis tua Signa Colitq;
Injustis est Deus, omne Crimen Communi Salutis
Est Protium meritis, dum Luna resplendet in armis.

Jeszcze Cała się Cesycizna Polska, ucieszeli y Ramiona Stagon
Twoim JW. Mci Panie Marszałku pozwoliss Honora, Rzyszłe twoiego
Szczęścia się Prokluya, z proporcyonalna ile dla Polski, ile dla Rad Cas
Słow Laudyuszu applikuiąc rodzym wotac będziemy głosem. Est mihi
Crux telum, Crux Scutum, Cruxq; Corona, hac tegoh hac feriam, hac
et pacis foedera firmem. Zeszli przy tym Cirkuicie Sedelitis et vos
Judicantes JWW Ustnios Collegy Deputaci, o ktorych dostoiney bło
gosławieństwa Boscinskiego prawdziwie się Definicya. Est Status omnium
Bonorum aggregatione perfectus, Gdy z przeswietnych Kapitał Cło
iewodztw y Ziem Wtasnych Scpos Znayszych Cybrani, Cieszyny
bunała koronnego Stadzie complet, cżeli Diuinum quoddam munus
est Judicare, Cominum et dare cuiq; quod suum est, toć nietylko
Wtasna Imienia Zodrosci, Zpomiędzy Zasłużonych w Ojczyznie Pano
rodza osob Waszych nad inne dystyngwuia documenta dakis, qua Scitis
origine nati, ale przez Deputacha Publicza do tego Cymieszenia
Stanu, nader u Cesytkich Cielkopomny Zasługuiesz się Szacunek
Cnoty Rayszyszey między Sądzmi do Boskich Cadrid Majestatis, y dla
tego niezdaie mi się Zdawać głęboko w Cyrazenie rowne o Sobor
Waszym Estymacyi, iakoż Presumpcyą by się nazwać mogło tych

chcieć

chcieć dostatecznie chwalić Boos rec fama satis, rec dicere sufficit
dum, Zaczym przy powinney od Nas Ossyftiey Laudemu Honorey
dla Siebie Zostawuię Zasłużenie, Samemu Zas Honorowi Waszemu
chwalenia Was ustępuię Fortuny Orbi Vester Eos Ync Equatur Honor

Mowa Jmci Pana Benoè Instygatora Koronnego do Trybunału Skarbowego w Radomiu miana d 10 Maij 1775mo Anno.

Urząd Instygatorow Koronnych attentuiąc termin Regestrom Swoim naznaczony niecierpliwa inszego Delatora, ale mimo moia et stimulo indulcie ante Sadziarian Majestatem Przesuietne go Trybunału Honorem powinney od siebie cunctis Ordinibus Venerandi. Domum Oyczystie Nayiasnieyszego Krola Jo Mci Pana Nego Nitor circa Integritatem Stanow Rzpltey pielęgnowanie, że lubo remotior Corpore Sercem iednak presens, mentegrgit raczy tak Paternas extendere curas, że pod Szczęśliwego Panowania Iego Alcera Sapiedzliwey Potencyi, za to, tadesè granie intulo, Pokoy wewnętrzny et harmonia Vium in Flore, Stanowisk Prawa y Sprawiedliwosci in pleno viget et propagatur. In votum Zatym podrzucamy Imperyi Iego et in homagium Wiernego poddaństwa Wznosiemy do Nieba vce Domine salvum fac Regem et exaudi.

Niesiemy Tuge Sacrificium laudis in Aram Jasnieiącey Oyczyznie przemineraçi Cnotey Jo Mci Xiąże Przeydenuie Dobrodzieiu, że disciplinę militaris, utrzymanie, Skarbu Koronnego vcalenie, atym obcych Zatorzenie Oyczyzny ubespieczenie Tego Ta fortunam Cesaris tak sollicite Vchis, że Prawa Przy dawney Iego powinnosci hoc aureo bellere Padowana non fluctuando Inter procellas disquirentium partium Szczęśliwie tanto Nauclero trafi ad portum executionis. Żebym Tas Conspicuę trabeato Sanguine Lauro Iego Cnotom w Oyczyznie Imienia Zastugom nieskomparowanych ad Manes pieszo Cordi hominum przymiotom insufficienti onis elogio, y przytępey mocy pamięci Stylo nie Zdał się derogare, apello gratiam onis Tego, et ab illa Maiestate Dire, ktora w osobie Tego Decorantur Reneiques purpurę, Honorowanie, że primitiae ac Superna Elogia Cnoty Godności swoiey, ktoremi Dzieyskie stopnie Życia swego Suavissime implet, y do Watykanu Intendis propria Meritis ab ore. Audio Jlustrissima Kasztellana Czerskiego pro Pasches mineratur Etas, tak y Lasce Marszałkowskiey poprzedzone plausu Communi Nie siemy powinszowanie, że ex Voto et Harmonia Przezacnego Collegium do tych trafia rąk, ktore ad Norman Predecessorum Swoich ab ipsis prawie Curabulis y Scuta raptando, tak dostatecznie atrag Palladę publiczney w Rzpltey vstugi od prawity exercitia, że Cnoty tuè prawie Munia, et Honores, ad Magistratum Tego Gentilitij Manum

Decembus

dconibus monitorum Jego ornari gestiuht, Zeby za tym
Do tych, ktoremi iż tamtinatis fulges koronibus dalsze Bło
go stawienstwo Boskie ad Continuam prosperitatem, Respect
Nayiasnieyszego Pana Majestatu ad stimulum gloriæ, Ewdzięczno
Oyczyzny ad honorem postentatis obieral, Życie.
Jdziemy eadem demissione in Venerationem Przeswietnego
Senatu, z powinną rchognicyą Wyznaiąc Że tanquam Patrii Pa
trii co roczne w tym Areopagu litando prace Dobru Pospolite
mu y publicznemu bespieczeństwa cum dispendio Zdrowia y
fortuny desudando, nietylko Majestatem Justitiæ, ale Ich y
W zbawiennych Sentencyach Swoich Longa rerum experien
tia doskonałych porządku lumerą rei prospexia Łączemy Za
tym Vprzeymie Vota, aby Supremum Numen Czerstwym w pozie
Chcieli Zdrowiem exantlatos Labores, a zaś Nayiasnieyszy Krol
Jmć amplissima Ich merita obsita racey y premiare Łaska
Przeswietne Ordinis Equestris Collegium a splendore Znako
mitych Imion, a pordzie Wysokich Sentymentow nieposkle
bnie Regia solii multis obniża Columnis nazwana, ile godnych
Ich Mężow, tyle Sprawiedliwych in Venerationem Ich Wy
ciąga pochwał, y iako wiemy Że Jugis amor Patriæ Gospodarze
Ich Serca do publicznej Usługi nato to mieysce sprowadził, tak
Życzemy, aby exacto chwalebney Pamięci Studio teyże Oyczyznie
Przeswietnym Woiewodztwom y Ziemiom, unde missi Ulcontento
wanie, Godnym Imionom swoim pokrewnem glorian odnioszą
ad altiora Honorum Fastigia Dijs propitijs ac Comite Cio
tate postępowali.
Jasnie Wlm Jchm Panow Komissarzow Woyskowych Ultimo Ac
thoramenti Valecznego Wodza y Woyska dignissimum Rosli
typon powinnym Wchercucmy Respektem, a iako przy Pamięciach
godnie na Scichi Wotywych ona Tenet manu ferrum, Tenet altera
pennam, tak Życzemy, aby Ustrą Pallade y Zaostrzonym Gradywa
Zelazem, gdy czas y okazya podá, y przydanym ad Arbitrandum
piorem, przeclare gestorum Monumenta, y Nieśmiertelne
Imienia Swego Expressis Chalkery.
Godnemu Ducis Posiadu tutey rzeczy Życzemy debitos Cultus,
a iako Przeswietnego Areopagu Lucubratio Utemperowanego
pioro, et lucem publicam et perenne monumentum Sprawiedli
wości aby Sobie Gratium Meritorum et emeritos gradus in Syna
gogis Justitiæ Zaindulkowało Co to Com
munis Życzemy.
Godnemu Ducis Skarbu Koronnego reddimus Justitiam, Że ad
conciliandum Rerum rerum gerendarum chwalebnicy przyszła
dzie impendit operam et Pokoy przytym Munera Nostri, upomi
namy Go aby ad Conciliandum et Laudem et fidem amplioren
rationum Suarum pociągał się obowiązkiem, Prawa y ad mentem

Konstytucyi

Konstytucyi ostatniego Seymu Pacificationis, żeby Compellat
Jchmciow Panow Superintendentow Prowincyalnych do Compro
bationem Juratoriam Importatorum, żeby Kas. Koronna dalsze
Ligwidacye Skarbu miały suum robur et fundamentum. Żeby zas
ta Vllacya moia niezdała się bydź ex proprio odio, przeciwko Prawu
y Zwyczaiom zoznieiona, dla uniknienia złey Exspiicyi y Inwidyi,
takież wyraźna Konstytucya, ktora tego po Jchmciach Woiewodach,
takież nieosobite Przeswietnego Prymasa Judicatum według ktore
go tychże Jchmciow in executione, et co nomine Supplikuie, oddi
Jchmciom ministerialem in attendentia Urzędu Instygatorskie
go ad prosecutiandum Juramenti rotham.

Nowa Jegoz w Trybunale Skarbowym Radom
skim in Anno 1730to.

Stawam ad Stram Justitiæ w tey Zbawiennay Wyrokow Swia
tnicy, Dyis propitijs otwartey, Sancto Władnym Sprawiedliwości Sza
funkiem Znamienitey prowidui Cardzicy Cultus, niziely gorewdi
Officij Minister, kostiam głęboliey Submissyi ex publico Voto et
particulari Urzędu mego Rectu JO. Trybunałowi Jwnmpanom
summo Jaturus. Lubo Zas nihil deest Ardori Serca mego incensus
Lujus Capitolij obowiązanego, Jedrak tantis Numinibus Serca nie
skomputowanym Rzpltey Zasługom Jest debito rozszerzyć inaczey nie
potrafię, tylko radzi ā Splendoribus Przeswietnych Jwnmpanow
Jmion inuocatis, aby tak za taskawą tantorum Syderum Inspiracyą
Ardzącego elogiorum przez swą Imion y osob pamięć, et Jnsatigabi
lem Vielopomney Ich Stawy Lampedem Ztey tu Swiątnicy odnieśli
et Semulacyą Rzymskich Wzorkow y mylkow Resciat occasum gdzie modo
Falget honor, most Zapalić y Zachowac. Dwoich to JO Mci Książąt Kar
dynałow Dobrodziejow, ktorych ś publiczney obrzędy Cześci, ale proci
dentis adonij Przeswietnieyszey Eminencyi Twego ktorym za Orbe
Christiano respondet Słońca, effigiat operatio, Że mimo Cudzoz ia
cultus hujus Subsellij Zawsze rozwiązane usta, iuż teraz y mowe w
Siarach tey Swiątnicy za proconium Dzielności y Cnoty Przeswietnego
Areopagu Sporte solvuntur Kamienie. Admonia admonijz Exterioris
Exspectatego Serca twego ludzkości, Że lubo Sola Cnotach Splendidissime
Lucine Ihd Comite Obiegtes in Hemisphaerio Nieba Naszego, pasterdo
Communium Votorum Meridiem. Odzyczmy w Saram Gaszcz Regi
cuo purpuram, przyzwoitym Cedrah tego, ktorema dgiparaxis Plenda
biegiem, et Septicolli Tropico, et Equatoris in Patrio Polo lineā, immedia
tus mylkadna Manutenenda Equalitatis pondi Solstitium, y mite
do Vstugi publiczney Przeswietnemu Magistratowi prestas Consortium.
Obiasnites tym sposobem potomnym Orbium w Orbie Swoiey Pozo
tym presentium pondere, futurorum Mensura w tey Rzpltey Osti
mabile, aby ći Cnotis Zonis tak Koronifica elevatione, iako Zoi ix
gloria Corjanetione Vszystkie Oyczystego Nieba Splendi tangwam mo
pitian et Patritium Solem adorowały, a oraz Szczęśliwego Swiecia Pri
Szczęśliwego Lata proposim Życzący, Że pod tą Koronecy Ig Orzeszy Pa
przyrosłe Narodowi Polskiemu, y Majestatowi Swim Panuiącemu,

przyrosłe

Przynosisz Celsissimo Collegio, przynosisz Przeswietnemu Imieniowi
swemu uberrimam gloriæ et Honoris Messem. Jako Zatym ea tan
tis prædicamentis, Ktorych Stemile vel modestum elogium domioszyć
niemoże, ktorego w Oyczyznie Wielkiey Vaszia Eminencya Singularis
Author, tak Tobie dugiego w Szczerosci Zycia compos et Ipse sibi exi
stas arbiter, ac Solus in Coelum vedeas, diuq interim Populo Deorum,
Jego Ci plasma tuum obowiązanym Zycij Skrzet. Ida w podobnym
Compunie tributaria Vota ad Lucian Patrum JO Senatu Wszystkich
Dobrodziejow, Principem tanto Nauclero Clavum, Sociasq rates, Ktorego
Volności runa Portabimus pouszinnym Respektem Wdzięczne, y Zycie
aby Lac virga Directionis nam in Aruo Zaszczepiona bo Immarcessi
bli Zbawiennych Sentymentow rosa, Lustriaca nietylko extrinseco
colore et Candore Przeswietney Purpurze podobna, ale też Intrinseco
godney Konjunkcyi Cnotę przyrodzona, wydawszy uberrimos Dobra po
spolitego fructus odbiorat Wzrost niesmiertelnych Cedrow, y Ligo
umbalnych Laurow in Gratium Meritorum, ktoremi Curetos wsey
Rzpltey ozdosit, plures superavit Cupressus. Podobnym Respektem
obracam Cię w Przeswietnym Ordinis Equestris kole stawaiąc in Sul
tos Fastorum Syderum powinna Submissya, et pari Votorum Com
pendio Zyczac JWMciP Dobrodziejom in Lac Sprawiedliwosci
Regia tantis Columnis Subnixa Zbawiennych Sentymentow, prac
y Kosztow, ut sit bene Patriæ Tozonych, nietylko Viva Immortal
ney pamięci Testimonia, et Monumenta, ale też gradus Najpierwszey
w Rzpltey Preeminencyi, et Fructus Seipsis dignos odbieroli, atym
samym Servatorum Legum Servatæ Patriæ Corona w potomnościach
swoich Zaszczycaiąc.

Mowa Tegoż podczas rewolucyi, od Powiatu Lyda
ckiego delegowanego do Xzia Jmci Steffenhor
burga Komendanta Woyska Koronnych, zespo
łem Konfederacyi w Prowiantach miana 8 Ymo
Januarij 1735 Anno

Jak Wielkim, y iakim iestes, y iak nienaruszonemi iaśniejesz
cnotami Honorami, JO Mci Xiąże niech świat myśli, uważa
Europa, Nam na przyznanie Imienia Twego chwały, to Uczynić
dowodzi należy niezliczaniem się bardzo. Xiążęce w Osobie
Twoiey Urodzenie, Najiaśniejszych Krolow rodzay, y rozlana po Cy
tach Cesarstwa, y ozdobą całey Europy Ukoronowana Krew twoia,
Uczyniły Cię, że przyległe Hassyi Mitry, bliskie Cesarstwa, y
Zamorskiey Szwecyi Korony, nie dalekie Krolestw berła, y Londyńskie
Wielkiemu Jowiszowi Potomstwo, Zadzy sobie iasności, ktoreby od
swoich Splendorow nie czerpywała, y od Twoiego Swiatła niebyła uczci
wona. Ztąd się rozumieć chlubiemy, że te ozdoby Urodzenia Twego
z Domu Panskiego pochodzącego w Elżbiecie Swiętey powinowconey,
polskiey też Dzon w Zwiastuiącey Najiaśniejszey Sarenie Kazimierzen
owiecity, y nam słuszne prozby Prawo do Twego Serca pozwalaty.
Do poznania, y rad tych Cudzoziemych, a Imieniowi y Osobie Twoiey

własnych

w tasnych ozdob dość nam iest głosna, którą świat cały napełniłeś
wspaniałych dzieł twoich Sławą; Na twoiey twarzy cnotę Oyca, cnotę
czytamy Dziada, z których cnotą wyrownał, szczęściem przewyż
szył, kiedy będąc Zachodnich Krajow Słońcem, y na Wschodzie we
Lwie twoim Zajaśniałeś, kiedyś Moskiewskie Państwo Cesarskiego
Twoią obsiecią, Persyą Scisnąłeś siłami, Tatarow blasku y prędko
ścią Oyca wzpędziłeś, a nam przybyciem twoim pomyślności dałeś
nakarałeś. Na ostatek moc tych fortuny powierzonych darow, y
cnotą wrodzoną heroiczne piersi twoie posiadłeś, przyozdobiłeś,
gdy Zołnierzom twoim iesteś Wodz y Towarzysz, Nauczyciel y Kompan
kiedy postronnym przykłady iesteś, dla Przyiaciół łaskawym, dla prozn
cych mitym, na ubogich szczodrym, dla dawaiących hoyna,
y sobie u wszystkich do podziwienia, iak nas kochanym nieżyiesz
Dawaiąc, ale y będąc niemasz, Tak Jo Mość Xiąże z twoiey krwie Krolowey,
Cesarstwem pożądany, Oyczyzn potrzebny, Tryumfami Oyczystemi,
niemi wychowany, kiedy już wszystkich y wszystkie przewyższasz po
chwały, y nam tey przy zbiorze krotkim pochwał twoich chcieć będz
łaskawym. Przyszliśmy do Ciebie Jo Xiąże abyśmy odebrali co prosić
my, abyśmy prosili oto, co dacie my, abyśmy dawali to, nasco Ledwie wy
starczamy. Jest u nas Jo: Xiąże Powiat Lydaczewski, bardzo do Ja
rych rożny y oddzielony, albowiem mylejszych sobie Ziem bogatszy,
samym się nieurodzajem albo powodzią, albo się przewyższa, ponieważ
samemi suchemi górami, błotnistemi dolinami, niepożytkuiącemi
lasami, ustawicznemi rzekami, y dla czystych odmian wytrzewaiących
wod, iak koryto własne gęstemi kamieniami napełniony iest, y dla
tego rzadkim się urodzaiem szczyci. Nadto drożyzna tutym roku
Zboża drogość, y wszelka od domowego Oyca szkoda y trwoga y ciężki.
Ufam Jo Xiąże wiele nam zbywa, czego my prod domowy y własny
potrzeby mogli wygodnie udzielić, ale przecię day nam Boże, że y ostat
ni chleb ten własny chętnie rozdzielemy, y na pokarm Wyrzekłe we
go damy; ieśli Wielkości Zabożonych prowiantow, Wielkości Sądu twego
Xiążęca powaga, według możności naszey rozumnie zmierzymy y powia
cujęc, odległe albowiem wioski, dla dalekości mieysca, dla nieb
pieczeństwo strasznieyszych w drodze, dla rzystach przepraw na rzekach
dla wygłodniałego bydła, y maty nawet części prowiantowey Ziemie nie
mogą. Leżeli do Srogiego Narodu, y do Nieuimnego Oracza iak do
Przyiaciół przychodzisz, Tatwo prozby Nasze wysłuchasz, Żeby z Wyrzek
twoie Wrodzony spolobności Naszey opatrzone od nas było, y w nas nieuszko
dzonych Wdzięczna została pamięć.

Nowa Xięia Jmci Kardynała de Rouchman miana
do Krolowey Jeymci, Corki Krola Jmci Stanisława szczęśliwego
Dawcey do ślubu z procuratorem z Krolem Jo Mcia
Francuskim w Strasburgu d 15 Augusti 1725 Anno.

Kiedy ci

Kiedy cie wtym Swiętym oglądam Kosciele, widzę że
się zbliżasz do Ołtarzow naszych, abys na nich złożyła
ofiarę serca, przez śluby y małżeńskie kontrakty, które
cię złączyły y zjednoczyły z monarchą wielkim y pier
wszym Imiędzy Królewskich Synow, życie, czcze, y wielkie
wyrosli Boskie nad Tobą. Zapominam się w zdziwieniu
przeziałcie drogi prowadzi cię opatrzność Boska do Tro
nu, na który masz wstąpić. Jestes z Przeswietnego Domu,
którego Imie dało Polszcze z Stawą zawsze Pastowane
y dopetnione; iestes Corką Oyca, który wrożnych powo
dach życia Swego dobrą y złą fortuną przeplatanego,
umiał zawsze wiednac, y wiednosciq, sobie trwałe
charakter; Godziwego, walecznego, y Chrześciańskiego
Rycerza. Masz za matkę y Babkę Xiężny, które
będąc podobne do Judyty, y do tey mocney niewiasty
w Piśmie Bożym odmalowaney, y przyciągnęły sobie
weneracyą tłudzież Respekt całego Swiata, przez wier
ność Swoię, z którą zawsze chodziły w boiaźni Bożey.
w Twoiey zas osobie widziec wszystko to, cokolwiek
iedna ręka łaskawość szczęśliwey natury, druga
ręka łagodność cudowney Edukacyi uformować mogły
do miary doskonałości. w Tobie dobroc, y litość, Kro
iuią, y te Gracye które kochaią karać to, co należy Ka
rać. Rzetelność serca, któremu się nie nie oprze, wyż
szą rozumu y rozeznania, która gdy przeciwko Twoiey
chęci, przeciwko wrodzoney Mędrności, y szlachetney ni
by prostocie utacić się w Tobie nie może, tym milszym
zniechcenia zaleca się popisem. Nayozdobniejszy iednak
tym wszystkim pięknym przymiotom wierzch zakłada y
wieńce gust pobożności, y affekt z usilnością tęgnący do pra
wdziwie bogoboynych początkow, które są duszą spraw
Twoich, ustawą y Regułą rządzenia się. Takiemi ozdo
biona cnotami, do którey Korony podnieść myśli Twoich
niemiała byś Prawa, y którey Korony niebyła byś godna

bez tego zwyczaiu, ktory nie iakim kształtem wciągnął
to y znikowolił Krolow, aby nie brali y nieszukali tylko
koło Tronu Zon, z ktoremi chcą serca y Sceptra swe
dzielić.
Ten ktory Krolow czyni, korony wkłada, daie Bog
to Polskie wrzecz tego, z ktorego maią życie, y tak oyca
zdobi, prowadzi Lotkę Stworzenia do wszystkich wyro
kow, y przeznaczenia tey dostoyności; ktorą przedwie
cznym swoim Iey gotuie zrządzeniem. A O! moy
Boże! iak Sprawy twoie są niedosięgłe, iak drogi
ktorych zdarzaią do wykonania mądrości Twoiey
odbiegaią y uchodzą od poiętności dowcipu ludzkie
go. Ledwo co ten odziedz na Tronie osadzony wyborem
y zezwoleniem wszystkich affektem y uwielbowaniem ma
iących; zaraz się widzi do zdania zniego przymuszo
nym, opuszczonym zawiedzionym, prześladowanym, y
gdy na koniec fatalnym uderzeniem traci Przyiaciela,
Pochatyra y zastępce swego, przyczynę dny nadziei swo
ich Fundament, dostępuie sam dziwow siłmu nieustępu
iąc z Heroicznego umysłu swego y serca. Siłka przed tą
burzą ochrony y przytulenia, wpospolitey krolow nie-
szczęśliwych bydź gnie, idzie do Francyi, idzie Pyty
za nim, wszystko zas to co się tu widzi z kompassyą nad
nieszczęściem, dziwi się nad cnotą. Rozchodzi się zapach
Iey aż do Tronu monarchy młodego, ktory przez lustr y
Sławę korony twoiey, przez rozległość ziem y mocy, a bar
dziey ieszcze przez wdzięk y wdzięczność rozwiiaiącego
młodego wieku swego, mogł zbratem wybierać sobie ze
wszystkich świata Xiężniczek.
Maiąc zas przewodnika, uważne rozsądne rady, iuż
wybor swoy wosobie Twoiey Stanowi terminuie.
Ztu to Palce ręki Boskiey ciebie Iemu ukazuiący

manifestuie

manifestuie się? tu Bog żażywa samego nieszczęścia
aby z niego wytępierował y wyprobit wąż szczęście. od-
dziela Króla Oyca Twego od Poddanych, aby go zkolli
gował y zkrewnił z tąteyszey monarchiy Panem, odbie
ra cię Panne y corkę Polszcze Oyczyznie Twoiey, aby
cię za Panią dał y Matkę Francyi, nam zaś za Krolo
we, ktora będzie Stawą Rodziców swoich, wniey
wszystkie konsolacyę y delicye swoie zatapiaiących
za Krolową, ktora uczyni naród ten szczęśliwy, y godzien
tego, aby nim był dla respektu y wierności Su monar
chom swoim, za Krolową ktora nieoderwanie przylgniona
do obowiązkow swoich, pełna serdecznego affektu y respektu
ku mężowi, y Krolowi swemu rozumnie zaprzątniona tym
tylko co Jey może bydź y gruntowną czyni fortunę. Przykłon
owe ciały Cesarzowy Elżbiety, o ktorey nas Historia uczy
iż nigdy nie straciwszy z oczu przykazań Prawa Bożego
go, ustawicznemi słowami Jey, iak despotem zgrzymy
zkropione zasiadały się cnoty, ktore Bog był dział we
ce Jego. więc przydź iuż przydź do ołtarza, aby te kontrakty,
w ktore masz wchodzić, przez się zawarte; pierścień weźmy
Apostoła Ci herbem y znakiem iedności Małżeńskiey. z
kosztem swoim, były ieprzez poświęcone, przez dyspozycyę
Serca Twego, przeniknioną tym co winna Bogu, Oczym
mu powiem y za to czym iestes, y za to czym znaszi bydź.
wyznay iż koronuią Twoie cnoty, koronuie Twoie da
ry: Wy zaś Chrześciańie ktorzy mię tu słuchacie, wi
dząc tak wielkie nagrody, ktore tu na ziemi są dane
prawdziwey cnocie, naucz cie się cnoty kochać y
kochać!

Mowa Jw Jmści Pana Opolinskiego Podskarbiego W Kor
w Warszawie na pogrzebie Sp: Jw Jmści Pana Dembowskiego
Prowincyi Podlaskiego Ś: Polskiego Actum Die 6: Februarij
1780 miana

Do Skarbu

Do Skarbu publicznych Zalow drogie Sez nieznlicionych dgrozyta
Lachrymas Sdulorum niosą od Senatu Lubinsq Dogo, od Kollegeo Utri
usq Collegij Importuit Magnosum planctus Procerum, Lachrymasq
Primitum. Zatozny Cryboze dolentis Reipublicæ tu Zgromadzony
Sala albowiem Obozna, traiczna y publiczna Do siedney nieporownaney
Rycerskiey y Senatorskiey Osobie Straty, vid orbis iactura Mensu
rabile damnum, trudno Lada planctem odiatować niepodobna, po
spolitemi optakać Izami Hdrem Sdulorum, gdem deplorabunt
Sdula nulla satis. Jakoż pewnie nienapetniemy prostym y Zwyczay
nym płaczem Hetmanskiey tey trumny, niedolejemy popular fletu
Mundi capacem Duis edinski cemar, y treba tu Walnego y iako
Nayuyższego Zalu, treba całym trzaskać Skarbem, Kapelna plan
ctuum Substancya, Należy ex fundo dolonis ponuszyć Skarbow y Sum
Serdecznych dolentis Patriæ Sublimes Lachrymas Summi Dolonis, to iest
Nieuwyczstymowane Izy, nieporownane Do uprzeymości Swey Kobodzer
cye. Treba z Przesuietnego Senatu Skonczatrowane Zebrać Zale,
latore iuz składaja Deszyby in Sinum meum, Zebym ie całemu pre
Zentował Swiatu. Że zaś pro duo Immenso przeiw Zeszłemu Roku
Liemu Kollegze affektu, Nayprzemyślnieysze Przynayżdz Krayże,
Insztytucye. Cnoty, Ministeria, Zasługi, Pieczęcie y Insygnie, same nawet
Zostające in Relicto Regis Butawy contribuunt Lachrymas, nietylko Hoy
nie, lecz y ochotnie Nieuwymowna chęcia y Magnificencya. Do pewna
bo iako non extorquebis Amorem, nie uymożesz affektu, nieymożesz
prawego Zalu, tak nieuyciszysz też, albowiem y Miłość, dwoie to
Państwa, Żadnego nad sobą niemaiąc Pana. Amorq Dolorq his duo
sunt qui Dominante carent. O Szczęśliwy! po Życiu Krwią Swoią tak
opłacaiąc Do Ojczyzny swoiey deplorant Primates Lachrymis Sponte
Cadentibus, et Plent Largiflue Sponte mentibus, Szczęśliwy Komu tak
Sza pod Butawy chodzić iuz do procha Leżącą, płyną dobrowolnie
Izy Insztytucich in ultraq purpura Kollegow, Szczęśliwy Komu Zra
Lowny Bunczuków Hetmanskim, niemniey Do pobudzenia Starzeiącym
popiele, przeciąż et Procerum Sultus et Lachryma, militat omnis
Insztytucich Stanow, Rządow, Dygnitarstw Zywo popisane płacze, pod Za
Sona dzis martwego Hetmana Cesarza Komendę, Atoyeh Datowat Signifer
et Andesignanus deputowany, tym chętniey na się przyiąłem Lugubrem Kare Lo
rzeniam ostatniey tey Exstugi, iż Zosobliwego, a prawie Dziecinego y Swiate
go Mego Brata Rune Odprawuiąc Magnum Domum affektu Corpus ade
gando planctus. Koncząc Zatym tę Smutną pry Katafalku Swoim
Synu Zyiącego y po Smierci Samey Uszczach Naszych Hetmana, Zato
Ine Spektatora Całego, Corpus Duch na dwoie Skrydet, to iest na dwa
Kuffce y Szyki, niech Walczne Cnoyebo y Zrąs Samych Złożone
my Oświadczenia Należytey Za Komendę Prodzoni Swemu Ludzi
Cznosci, Z tym się protestuie, Że ią dziś nie tak do grobu, iako Do
Dziey we Zkach Swoich grzechi, Lachrymis Sumatabere Postris.
Przesuietny Zaś Senat z Duchownych y Swieckich Skompendyowany

purpur Nomine

Purpur Nomina an Numina magna Dicitum, podziękowawszy Ci
Za pomoc w radach Senatorskich, Za ozdobę Przezacnego Parlamentu
Z osoby swey niech ci stąd Latinię, Te Toga decidis, Te Toga tuetur opem,
Żeby świat cały widząc nieporównane Dzieła nasze, poznały dochodził,
Że nietatwo powetowana w osobie iedney dziś opłakujemy szkody, Non
gis non reparabile Oculis ploramus damnum. Nadstawkę tabo nie
pytomna Dzierżoiąca Polska nasza Herodina, Sarmackich Dan Bo
Bożę Nayzerdzierżeyszych Smutkowy Civium Archivum J W. Mcja Pani
Wojewodzinę Kotocka, obracaiąc Oczy tkliwe kondolencye moie, y że Cię po
bliźnie tako Szczerany y rzekli do Twego Auspaniatego, rozsądnego y ste
rowiczego Składaiąc Serca, Życzą aby Bog to wszechy całego Świata Con
solator zmit ci z Nieba Złote Kluczę, któremiby Sobie iakowąy Solla
szych Konsolacyi Drogie otworzyć mogła Depozita; Mnie Zas Zamkna
szy iuż Skarbu publicznego Cabu, y listu Zamknąć Należy, iżeg dy
po nieopłakanej y nienadgrodzonej Nielkiego Bohatyra, Godnego
Patryoty y Senatora etiam iusto Desunt Sua Verba Dolori

Kopia Listu Mcia Prymasa do Deputata Instancyalny.

Znaiomego W mci Pana, y naltorego Jan Tosław Sierakowski Fide gis
credit, non fallit/ Zalecam Pana W mci Favoribus et Patrocinijs Ex Pana
w Sprawie, która będzie miał z strona obrotna z pienna, Wiele
mogąc azeby mu z Jan Cyt za Protectorem y Jpa Kollegi swego
Cztorego distincte Venerosraczył do Tarkawey ad Cota petentis Intenc
cyi disponere, obydwom Jchmościom Cdy obligowany, rec dubitandum
mum Sed intendam w okazyi Cem iest &c

Kopia Listu Jmci Xcy Kondelskiego do Jmci Zagwoyskiego

Życzę Jan tego W mci Panu, azeby niebezpieczne w teraźnieyszych
Swiątkach terrorem do Cybocznych Zartow Kanikuły, a W mci
nieuważaiąc na nie, radzitesz ty na pochwały Cboy moiey Fagu
dioni Calamo quam animo. Przyimuy Ja y to za Znak powtałey Cu
mnie Taski Tego gwoustu vixero, odstąpiwać, y na dalsze Zastugiwać
Starać się Cdy. &c

Kopia Listu Jmci Xcy Karskiego do Jmci Pana Dębowskiego.

Cokolwiek z predestynacyi y Woli Boskiey pochodzi, to wszystko za
Ipso limine wszystkiwiać Zwykło, y w dalszym Zamysłow y Zakoczpas
swoich biegu non incidit Malicaemplum, tak owszem do ostatniego
Voti et Spei Exitu bez Baymnieyszych meskod Curritur et Fausto pede
mości W mci Pan w sobie Wpodobnych Stawiać okazyach y okoliczno
ściach, kiedy rożnemi Zdarza Skuputami y przebami Fatygacyach Samu
Jac mentem Jakieś tylko Nabitonit ad ea, quod Videbat Cnyto to w Sercu
Jego Boska kooperacya, Monebat Braterska moia reprezentacya Zio
Chates do Szczęścia, tak Zawsze y u Panstwa mego gretissimam Woby
W mci Pana acceptationem, y a Jmci Xcia Biskupa Cudnego Dzierżyn
natamtey mieyscu Zachowanie się peculiarem Godności approbationem

y Damy

y Damy pijlnych y chwalebnych przymiotow similliman z Wtaone
mi Cnotami Conjunctionem Vdziałać y uznałes. Ja z tey szczęśliwey za
cyi iuuso do Cnotoźi moiey, ten dla niey niemogłem Woiciech Inytownie
Generalno audytorio Wmpana, ale co nalezało do Jutrzeyszey Legy, Oszczęt
liwem Zostawił za optimo et perfecto stanu, y to sam myślać ono zeszłe, za
stawszy parata et accomodabilia do Instancyi swoiey media. Dyn sto
tudzia onegdayszego Starał Zawarł Gwałtu, Dobroć, pothata mey mu
plausu Votorum Wmpana na dobrym fundamencie positorum dayąc
Łaskawi Jego ingentia Elogia, potym poszedłem do Dam, z ktorych
zrozumiałem, że łaska z nich dotrzeć amore et veneratione ku o
sobie Wmpana, y radeby oszczędzić gdy można te sposobem Vrcare
sanem. Panna Zas ktora pewniey ska Szczęścia tego z Zazdrością swą
modestyi lubo się niechciała odbyć cum Zelo et Ingenuitatione wzajemnego
Serca, niemogła się iednak utaić ale pokazywała przedemną, Locenta
ktore ma o Wmpana, Co samo indicat prawdziwa ku niemu obli
gacya y Jubilacya. Zebyś tedy do niey przychylnie posyłał z podda
szey bagatelky, przyimiesz y to mile, ieżli szczere kochasz y miey z niey
Socium Cordis. Ja przy niezaniedbanej pomocy y szczerey kooperacyi
moiey to tylko powinien Dijtibi aspirent cedytie, ażebym Vdziałał Ma
teb y nimoiey ucieszył ingenito affectu, Wktorym pisząc się Ci

Do Jmpana Rzyczliwego.

Naypierwszy publicznie fame odgłos co zgodnym iest Nomen Wmpana Pan
cnyi Poselskiey Wtorzeniu przezornym et Millibus Godności y Sposobności
ad hocce Munus obrania, cieszy ten się intimo Cordis Sensu, Nieno
gas Zas intra precordia particularnego utaić Ulontentowania, idpum
Magna et Sonora Voce ia plausum et applicationem, ażebyś z tego
Stopnia Majora coter mercaris et obtineas Cnot y Zasług swoich
pomnia, iako zdawna y mnie y Interesom moim Znan Wmpana
optime affectum, tak y teraz do Veteres tego Favores Czynić podłaty że
luisz, ażebyś to co deferet Wmpana powaga y kredyt ten pomnie zdziałał

List Jmkarcerowanego Towarzysza piszącego do Rzpltey o Uwolnienie

Na przedłużenie tey pokornej Supliki mojey, oto naypierwey Supliknie Wm pp.
Braci y Dobrze, aby ta moia odwaga multitia periculosi Laboris inventum, Zo
stawiona in arcano pectoris Wmpp., ktora umbram capiendo, in effectu desi
deratum efflorescet, gdyż inaczey pierwey medicina Venenu, et Salutare azylu
Majoris causa ruiną, gdyby ta moia Supplex compellatio Wmpp. z Domu, mia
ta owym patere Subiectum, ktore natym diligentissime inuigilant, abym niemogł
etiam mendicato Consilio distanti Patrie misereds loqui, et misericordiam implora
re. Samemibym prawie Rzami przed potrzeba do Wmpp. gdyby ten
in arescente corpore citius arescens humor, otrum Suadentia intrinsi dolori
mogł legendi Coloris subire vices, Znieżbym tego pytał, ale iuż z ten vitalis
liquor przy lieżkim głodzie y chłodzie w Kleinicy exanguem defecit, iuż tedy
Kleczącego się ostatnie Cordis momentu, fomentu, et resistium Sponte cadentes
amarae lacrymas, mieszaiąc ust aska capia tetri carceris et squallioris testa pisze
do Wmpp. zebrzec, pokornie y Wotuiąc: Vos liberi Fratres miserum Succurrite Fra
tri, kiedy Fuycząyncy Fortuny miotatelu, przy miotuiącym exteri Martis para
lu, w takiey meszczenia y mierzonej mierze profundum gorgazyt, z kat mu
cluctari

ductan Impossibile, jezeli Braterskie Serca Wmć Ks. z uwdzoney y Chrześciańskiey
kommiserayi auxiliatricem dextram nieprzdadzą, Pisze do Wmć Ks. y Dziś prawie
Stylo ferreo z Jobem, bo we Wszystkim nudus, ale Sowitym na rękach nogach Okow.
Żelazem Caldarter onustus, Które Cezary tak trzymam, że Suplice moiey non leve
pondus addent, do przeniesienia Serc Braterskich in libens pectoribus, Pasławcego y na
Samych Nieprzyiaciół narodu, ad ferendam opem fraterno Sangenini, aby tak in-
ruborem et opprobrium całego narodu w Pozdzierskich Krześcianach y Wrzesz-
niach nobrose non Contabescat. Trudno mi te Wyrazić wszystkie Dzine Obrzitu
tis mece emolumenta, rádbym zaczęy mnie Samego gdyby Iako, umbrą martis.
Vitis Colenibus drzymować, aby ten Labyrs efficatius pokazał oczem Wmć Pd mem
Statum, a niżeli kto wyrazić może, Wszystkie to Sami Wmć Ks. Stwarzy mo-
iey, kiedy Iakoś się Spodziewam / nie tak na iakie menta moie pamiętaiąc, ia-
ko bardziey Miłosiernie zapomnąwszy, colubrek przeciwko któremu kiedy libe-
rior fortuna et martis deliquit licentia, z respektu na Samo tylko wielkie y
Sławne Imię matki Oyczyzny, o to się Wmć Ks. postaranie efficaciter na Sera
zmyślonym Siedzie y przy tym / tanto nomine tey mądrey matki et Collatis Cog-
nitis ku clementionibus: / abym mogł Oyczyste całować progi, y Stanąć mię
dzy Braćią Onych że Samych perpetua gratitudinis victima, Znam a się
do tego zemnie wszystkich Braci na iednakowy zastrzyt respekt, y
Onegdaj wielem naraził affektu, iednakże y tych przez się aby dusina imitantes
natura, non in perpetuum ibascantur, kiedy y Bóg Sam za iednym upieraiąc się
niemsię, Więcey nam y Cześciey odmieżać toćy mnie tuż całemu tak ie
szko od Sprawiedliwey Relat Pozdzierskiey o Ziemie y tak ciężkie Więzienie
uderzonemu ignosci decet et misereri. Czego ardentissime Czekaią, tym ken-
cze że chcę być zaczęy Wmć Ks. y Dnie mi tylko Sługa, ale y nowolnik ciem-
ny. Wybacz że prosze, że iako Captivus et Vinctus, nec Stylo nec forma hono
ri competente, piszę.

do Jmć Xcia Jmci Prymasa

Nietylko ten Resmo Ablegatowi Moskiewskiemu excessa mente od Wmć dary
ale Wszystkie inne wspaniałe myśli y remonstracye od Prymacyalney Stolicy, tan-
quam é Cerebro Jovis prochodzące y Wrzesnie prudenti Circumspectione mieso-
imysłnym Kerisch wnęczyły zabiegaiąc, niepotrzebuią prolenia famam, którym
z Siebie Samych plus laudis inest, a niżeli Wszystkich Dzieła, in unum Labis
Zgromadzone wystawić mogą, że co tak krudkim dla małości nomin Wyrazi-
ć się Stylem, Zachowuie Sobie intensius Studium, nadgrzesenie poprzy-
szłych czas obszerniejszą, byle non ad tedium litera rozciągnąć się.

do Wdy Kijowskiego Marszałka Dzieduszyckiego

Jmć X. Mścisławski Znaiomy Wmć Ks. iako bonada ze sub Auspicijs Jego Sa-
gomenit, teraz po Xiędzu sine Beneficio, zupełnie sine Subsidio afflictus.
ma Sprawę w Trybunale, y dochodzi Krzywdy Swoiey wtych które by na nie
via facti nastąpiła. Sam zaś z Zdrowia y Werbą niemasząc pro vehiculo
do Lublina Umyślił przed Plenipotentes Cogere, naudzienie mieć Regestru
miserabilis, kaz go potrzeba zalecać pulchrissimo Wmć Ks. pectori.

List od Jmć Ks. Pokomorzeyo do Xcia Prymasa

Jezeli kiedy to teraz Rex Regum é Cielo in terram wspezrzał gdy Wdzie
w Jednoci pierwszego, w pobożności rzadkiego, w rzetelności Nieporównanego
Pisarza in terris Majestati Indigitawił, a Miłey Oyczyźnie ad quosvis dextus
in refrigerium malorum y remedium necessitatis. A to y teraz na Seymi
ku dostało się nam de Fonte Sapientiæ Wdzie Tot Salubernima hau-
rire Consilia quod Contenta Literarę, przeto przyszły y My z Brate a kolega
moim Karakter Seymowy Curremus ex hoc fonte tanqin aquæ ductus. Ja
zaś z Osobna, nadsłuchiwać będę rzekłbym Wzlu Xcia Konferencyi ad Scipenni-
culum Votorum ejus, abym pokazał, że non ridon sed esse ambio.

Respons od Xcia Prymasa

Do nademna Rosliie, z ktorego daskawych promieni bez Zastugi godnosci nasz Bycie
in luce ponimur, Wielbie godnie Ta3le usta potslice Wpa dostus zas dextra
ejus, ktory mie uyth3at y Uha3at Vicarie ni terris Maiestati, deponsit tak pie
knie rzella Umpa, ze ta3 rzisac y myslic energia Angelicat, gdzie niedoyd ie
affekt cui nihil Sublime Nihil niepenid, Jego to3a egregij partus, y da-
rowney Umpa tu mnie pr3yiazni, metiosa faecunditate z to pr3yznaiesp
co bys we mnie expectationes publicae nad Nadziat prosperum, Clara-
sie bydie wedtug Sit y mozności meich apegu bona omnia, a teraz za
nie bard3iey Deorem nisi tory dziekuiac &c

List Xcia Prymasa do K K

Miedzy Tlumem tych Ktor3y Mnie z affektow Swoich pr3y powin3owaniu
Swiat przeszłych, optimis cumularunt Votis, mity mi iest z nich po-
spiech y Ochota isc z drugiemi w Zawody wyrazona w Liscie Umpa
cum quos praetercas, cum quos Sequaris habes. Lubo zas pozniey odbieras
za to ode mnie pr3ielowanie, non tempora Spectes, sed animum, voluny-
mi datur cuy bene vovet, Slusthiem Samym bardziey, anizeli magnifi-
cyo, pr3y Oktka3yi dam dowod iz zestem &c

List Jo: Mar3alka Kor: do Krola pmid pr3anego 1737 A°

Prawd3iwa z serca ochota y powinnosc exequendi Imperia Wkllu: Superavit we Mnie Caro infirma Spiritui pronto y Wiernej chęci moiey non respondens, kiedy z Ciezkim Zalem moim do Stabosci Zdrowia etaurere, ad obsequia Majestatis, na Determinowane do Schowey Senatus Consilium, niemam sit y Swobodnosci. Nieodrazą mnie cum Signis pestilentiae zagesz3one in trabtu tey drogi Chroby y Zara3y, bo raz nad Za3ze maiąc konsekrowane Zycie usibus publicis, miałbym my dilicedine, publico mori obsequio, tylko się obawiam abym będąc w dro3e, y niedoiechaszy ad Terminum, w3ądanej dla mnie, y nigdy per Cursum Zycia mego nieopuszczonej Ustugi public3nej, niezboc3ył, in Vram aeternitatis, et Sine wyszne dobrotliwego Pana Wkmci nie bsonc3ył brevitate dni moich. Jestem tedy rezolwowany, et Consilio Politorum Wy perswadowany konserwowac pr3y Woli Bozkiey Stabą Starosc moię na dalsze Ustugi Wkmci y Oyc3yzny, a teraz pr3y nayglęb3ym do nog Panskich Submissia Głowy moiey z przeym3eniem ze ad Vbem Domini Staby y Stany non Compabeo, tomultate Zdania mego w Nielitorych publicznych pr3ebiegach Sincero arbitrio Wkmci oddaie. Seymu Ordynaryinego kadencya, ze as upm3ytym Roku pr3ypada, miałby honor doniesc Wkmci, ale gdzieli Wkmci ex Speculo Supremae nad Rzpltą providentiae Suae widzieć będzies indispensabiles rationes et necessitates publico Salutares z tłozeniu Seymu extraordynaryinego Sit to in manibus Wkmci, a gdyby się mogło obeyść Sine actibus extraordinarijs, Seym Ordynaryiny iakom napmiey it y Wkmci y Oyc3yzmie bytby pr3ytec3ny, boby z Prawem zgadzaiący się y Maiorem u Wo3ystkich maiący placetum, a majestati singulorem głoną pr3ynos3ący. Na Traktaty Vicinarum Potentiarum w Granicach Polskich sąsiadujących Subjectus Casus, rectum majestatis rozumiem ze rzec3 potrzebna na3nac3yć, Subjectus Casus, rectum majestatis Rei publicae fidele ad Invigilandum et manutenendas Interessa publiczne, nattica do in antecessum Exempla, y niedawno za zanowania nieboszczonego Oyca Wkmci monarchy, Wielkiego y godnego Oyca Wkmci a mego Pana dobrodz. Ja z mieysca memorowany ad hanc Provinciam relinquendus fauor Wkmci y za wiadomością Pana Brata Wkmci w Wiernosci, y experiencyi ad agenda, gloriose timenda. Smierc Xcia pmid Kurlandz tego mieć pewna non potrzebuie Considerationes Wkmci maią Sussese Prawo Soueri sub Regimine Suo postanowione, tego iako Pan kochaiący Panstwo Swoie czyto tenda z3y facta deliberatione ex necessitate kenjanitur, niedobro Rzpltey

pw

pro Congruo et Libitu, iako recentia, tego z dobroci z przezornosci Twoiey Laskiey
dales Documenta przez dany reskrypt ad Status Curlandiae, za co nayuniżeńsze d. maią
stanu wdzięczności składam, pod Bieżuńskie, za rekomendowanemi ad Gratia Wielmo
przez Jpa Podkanclerzego dzierż, ktorych merita w Oyczyźnie, ch probata erga ma
jestatem promovet Fidelitas, Cyo kłaniaiąc ad Trono Wielmo Pmm. Jnvigilanterve
nienoyi Materyi Senatus Consilij niemaiąc nowiną od Wielmo, Pch. Serce się cu
tenuitate Sensus mej, Czekam tylko Szczęścia dla mnie powitania Wielmo Pmm.
in Regia, do Kad Spei Syc, y uprzedzić Szczęśliwe przybycie Pańskie za wzdaiem
Wiadomości Starać się będę, zebym w ostatku Dni moich, videns Salutare nostrum
mogł testari ocżyma Pańskiemi z iako uległością y Aplikacyą, iestem ad ultima respira
tionis Vsq

Pieśń Nabożna przez pewną Damę skomponowana

Zapamiętałemu na Wdzięczność Stworzeniu
Coś dla mnie wyświadczył z Dobroci,
JEZU niechay ten test będzie ku wspomnieniu,
Niechay myśl moią obroci
Na ustawne rozmyślanie
Com Ci powinien o Panie
Aw nagrodę y na dzięki
Za podłe dla mnie męki,
Niechay w moiey duszy
Żal Szkodliwey wzrusza
Lubutney dobywszy cysterny.
Z Magdaleną płakać całem niesposobny
Y łzy potokami wylewać,
Pozwol dobry JEZU w posturze żałobny
Grzesznemu z Dawidem zaśpiewać
Zmituy się nademną BOZE
Łaska Twoia wiele może
Spraw to ażebym ochotnie
Błagałem Cię dozywotnie
Miey na moię Strony
Uszy nakłonione
Day głos chwalić Ciebie pragnący.
Widzialże Objawienia Apokaliptyczne
Doskonałe mię obiaśniaią
Że się Tobie Panie Pienia ustawiczne
Pochwał y w Niebie podobaią
Idę przez pobożne Kroye
Spodobie się poki Żyię
Y przez Chwał Twoich Otworzyć
Day do Anielskiey Muzyki
Ażeby Niegodzien
Bytem potym zgodzien
Swiętę Akkompaniować Pomy.

Uzyj Sliczny Jezu, by każdey minuty
Usta moie wdzięczności brały
Nieodrzucay proszę, tey tanczney Nuty
Na Twe obroconey Pochwały
Zachęć gust moy y pragnienie
Wyznawać Cię nieskończenie
Uznicé Affekt Nadprzyrodzony
Seraficznie Zapalony
Niechay poki Zdołam
bez przestanku Wołam
Tyś iest Pan moy, Bog moy y Wszystko

List Jm Pana Grassa Bruehla pisany d 12 Marty 1749 St° z Drezna dany w responsie do Jw° Jm Pana Bilinskiego Marszałka W° Koronę

Konformując się z desiderijs Wmci Pana, bylem niezwłocznie u Naiasn° Króla Jmci, y prezentowałem mu list, ktorenes Wmci Pan na moie ręce adresował, Życzyłem sobie dać na niego respons Wmci Panu z większą satisfakcyą względem Starostwa Sanowskiego ale rozumiem, że Wmci Pan poniekąd sam iuż informowany iestes, ile że rzecz głosna in publico, iż Jo K. M. P. N. Miłościwy dawniey iuż tegoż Starostwa inszą uczynił destynacyą, ktore dopiero teraz zawakowało po Smierci Wdzinej Lubelskiey. Ato z tey okoliczności nie widzę iakby się w stanie exigendi Wmci Pana rozkazow, y niezostaje mi nic więcey, tylko sobie życzyć favorabilibres occasiones, dla pokazania Szczerego przy wiązania y respektuiącey Konsyderacyi, z ktorą mam honor bydz &c &c &c.

Respons Jw Jm Pana Marszałka W° Koronę na tenże list Jm Pana Grassa Bruehla z Warszawy d 22 Marty 1749 St° dany.

Informor z listu Wmci Pana de d 12 Bris do mnie pisanego, żes prezentował list moy Krolowi, ktoren z życzeniem

był Smiałość

byt Imiatość pisac do J.K.Mci. Jam się spodziewał że
W.M. Pan odpowiesz mi: iż J.K.M. niemogąc dysponować
Wakansami w Saxonij, odtoż byt Dyspozycyą tę do po
wrotu Swego z Kraje Krolestwa Swego; alisci nad
spodziewanie od Samegoż W.M. Pana dowiaduję się
że Starostwo Janowskie iuż było oddane, nizeli ciężkie
zawalowało, przed wyiazdem J.K.Mci z Warszawy.
Insi widzę szczęśliwsi ode mnie dalelo. Rigor Legis
extenditur na wszystkie prozby moie w tym samym
czasie kiedy łaskawości niemaią na Prawo przeciwko
expectatywom, innych zlęd poznaię, ale bardzo późno
Jem opale moiemu Zdaniu uczynił, kiedym uierzył
iż Applikacya do usług, szczere przywiązanie ex ob
servantia et actitudinis w powinności niepowinny za
nic bydź liczone, kiedy tego niema Przyiaciela u Swego
Pana. Służyłem Domowi Saskiemu Pięćdziesiąt
y ieden lat od prostego Żołnierza aż do Rangi
Generał Majorowskiey, Czego świadkiem iest moy
Abszyd. W Interesach Rzpltey od Szlachcica począ
wszy bez odpoczynku zażywany byłem do wszystkich
Filnkcyi Stanu Rycerskiego. Przeszedłem przez
wiele Urzędow non praejudicando gradum żadnemu
z Konpetytorow, Nareszcie dostąpiłem Urzędu Wiel
kiego Marszałkowstwa, Ktoren mi Dobroć Pana Mo
iego dała względ maiąc na moię Rangę, za co mam
mu Wdzięczność niesłabnioną, y miec będę do O
statniego tchu Życia mojego. Miałem nadzieję że
Król Jmć widząc wielkie expensy na tym Urzędzie
pomyśli o dodaniu mi sposobow do utrzymania go,
tak iako Jego Antecessorowie czynili, wyliczenie
onych byłoby Fatwe, ale długie, dosyć iest dać na
przykład J.P. Jmć Pana Mniszecka Kasztellana Krak
kiego aby się zbogacił administrując ten urząd, gdzie
się ia Zruynowałem. W.M. Pan będąc iuż z Dworu, mo
że sobie przypomnieć, co Nasi J.P. Pan czynił dla niego

y miał racyą, bo mu wiernie służył, ale co więcej
że Jm Pan Marszałek Mniejszk niemiał Nieprzyiaciela
pierwszego Ministra Sasiego tak, iak ten Pan
jestes moim, chociaż wszystko robiłem com mogł dla
pozyskania Jego przyiazni. Szczerość Senty
mentow moich obligacie mię, żebym się tak explikował, y powiedział Wm Panu iż mię wstyd bydz
tak chwalonym iako iestem we wszystkich oko
licznościach. Co mowić będzie Posteritas o mnie
kiedy badaiąc się o moie Zasługi dowiedzieć się
niebędzie mogła o relompensie onych. Co rzecze
taż Posteritas o Królu Panie moim, wielki Nasz
pytaiąc co wiedzieć będą o Jego Sprawiedliwości Uspa
niałości, Cnotach, z tym wszystkim niepoznawszy
przymiotow tey tak pięknej Duszy względem Zasług
moich, niechybnie domyślać się będzie iż musiały
bydz duchy iakowes podziemne tak silne y mocne
że przeszkadzały Naystępszemu Panu azeby idąc za
powodem Natury Swoiey czynił mi dobrze.
Pisałem do Wm Pana w Wolności, com myślał,
teraz mam Honor upewnić Wm Pana że mieć będę

Między Jasnie Oświeconym Xięciem JEmcią Józefem na Wiśniczu, Jarosławiu etc: etc: Hrabią Lubomirskim P. W. X. Lit: Kiiowskiego, Dobr Włoszczowskich Jazłowieckiey w Województwie Podolskim leżących Dziedzicem z iednej, a Jasnie Wielmożnym Jmć Panem Stanisławem Xięciem Poniatowskim Wojewodą y Jeneralem Xięstwa Mazowieckiego, Stryiskiem Rathenskiem, etc: Starostą z Drugiey Strony stanął pewny kontrakt Resignationis, y w niwczym niepodmienne w wieczne czasy postanowienie w niżey opisany sposob. Iż Jasnie Oświecony Xiąże Jm Lubomirski Podstoli W. X. Lit maiąc Dobra swoie Dziedziczne Włoszczowskie Jazłowieckiey w Województwie Podolskim leżących Długami rożnemi obciążone y w Possessyi rożnych Kredytorow zostaiąc a chcąc się ab Oneribus,

ab oneribus et Processibus Kredytorom uwolnic y uspokoic tez Do:
bra Włosci Jazłowieckiey w Woiewodztwi Podolskim leżące to iest
Ktuż Jazłowiecki z Miastem y Wsiami, iako to miasto Jazłowiec
Wsi Browarzyska Olchowiec, Nowosiułka, Krzpinec, Krzywulka,
Tatarowka Ktuż Koszyłowski, Wsie Koszyłowce Popowce Khorowce
Satki, Sutorminc, Capowce Ktuż Zwiniacki, Wsie Zwiniacki Do:
bromiany, Dupliszcza Tyrawka, Bedrychowce, Zaleszczyki, Wsi
Pomorce, Łozowce, Bazar, Borakowka, Dulicby, Bercmiany, Swir:
kowce, Drohiczoka, Latacze, Stobudka, Ze wszystkimi do nich
przyległościami, Miastem, Przedmieściami, Zamkiem Dworami
Folwarkami, Siedliskami, Osadami, Polami, Gruntami, Łąkami,
Sianożęciami, Pastwiskami, Borami, Lasami, Gajami, Zapusta:
mi, Zaroslami, wodami, rzekami, Strugami, Strumieniami
mi, Jeziorami, Stawami, Sadzawkami, Młynami, Karczma
mi, Browarami, Mieszczanami, Przedmieszczanami, Poddanemi
utriusq; Sexûs, tak w Dobrach będącemi iako y Zbiegłemi, y Ich
powinnościami, Dziećmi, Żonami, Czynszami, Daninami,
Szarwarkami, y wszelkiemi Dobr rożległościami, et cum Jure
Patronatus p[re]sentandorum Ritus Prdti, et Latini, Parochorum, ad
quos Beneficia, nie a nie z Włosci Dobr przerzeczonych y Ktu:
czow do nich należących na Siebie y Swoich Successorow
nie zostawuiąc, ani excypuiąc, ale tak iako te Dobra w Swoiey
Circumferencyi, rożległości y Ograniczeniu ab antiquo Zostawały,
Zostały, y Zostawać powinny, Jasnie Wielmożnemu Jmci Panu
Stanisławowi Poniatowskiemu Woiewodzie Mazowieckiemu y Jego
Successorom Dać, Darować, przedać, y na wieczność resignować
et officiosa Coram Actis Castrens Leopolien Zapisać y Dowo:
dzić in Forma Juris plenissima, Zeznać y uczynić Obligacyą
ią ato Za Summe Gusti et equi przestępy między sobo.
Constytuty z Ktorego Długi niżey wyrażone iako to:
W. Jmci Pan Skarbnik Stolnik Sochaczewskiego na Ktuczu Ja:
złowieckim Sto Trzydzieści Tysięcy Złt Polt, W Jmci
Panu Trzebinskiemu Podczaskiemu Lubelskiemu na Ktuczu

Koszyłowskim

przyszłoskim Sto Trzydziesci Tysięcy Złt Polt W Jm Panu Łomżyńskiemu Starostie Dumnowskiemu na Kuczu Zminiatkim Sto Osm Tysięcy Złt Polt, W Jm Panu Dzierzkowi na Browarzyskach Sługu Dziesięć Tysięcy Złt Polt, W Jm Pawłowskiemu, na Pomorach Dziesięć Tysięcy Złt Polt, Jm Pani Morąskiey na Połowcach Trzydzieści Tysięcy Złt Polt, W Jm Pp. Szwycowskich na Wiązarze y Burakowie Sześcdziesiąt Tysięcy Złt Polt, Tych: Że na Zaleszczykach Cztery Tysiące Złt Polt, W Jm Panu Milewskiemu na Dulibach Cztery Tysiące Dwieście Złt Polt W. Jm Pu Pacowskiego, na Beremianach Dziewietnascie Tysięcy Pięćset Złt Polt OO Paulinow na Częstochowskich na Swirkowcach y Drohiczowie Szesnascie Tysięcy Złt Polt, W Jm Pu Krosnowskiego na Latajach Dwadzieścia Sześć Tysięcy Złt Polt, Jm P. Zapolskiego Dwanascie Tysięcy Złt Polt, do Zniszczenia y Zastawienia przykazuie, et ad exolvendum in Fundo Zostawuie, ktorych deportationem JW Jm P. Poniatowski Woiewoda Mazowiecki, Nowy Dobr przerzuconych Dziedzic, na Siebie bierze, et in vim restantiæ ultra omissa onera prosty, przy Zawarciu teraźnieyszego Kontraktu, exnunc Dziewięćdziesiąt Tysięcy Złt Polt, do Rąk JO.X. Jmci Podstolego W.X Litt liczy y Oddaie, y tyże Summy Dziewięćiwdziesiąt Tysięcy Złt Polt rzetelnie wyliczony vigenti Quietationis Contractu, Residuum umowionego, y postanowionego pretium, to iest, Dwakroć Siedmdziesiąt y trzy Tysiące, Osmset Pięćdziesiąt Złt Polt Cura recognoscendo w Prodzie Lubeckim Donationem Przerzuczonemu JO.X. Podstolimu W.X. Litt pridvia Quietationis, de exoluto pretio Officiosu, oddaie y rzetelnie wyliczyć Obowiązuią się, w ktorym to Dobra modo pri-

so,

przedmiotu przedane, resygnowane y na wieczność Zapisane Jo: Jm Lubomirski Podskarbi W. X. Lit. JWJm P. Poniatowskiemu Woiewodzi Mazowieckiemu Intromissyi wolny dopuszcza y gdy na Pruncii Urzędownie przez Woznego y Szlachtę brana będzie, Ony ani Sam przez się, ani przez żadne Subordynowane Osoby, bronić y przeszkadzać, Za Emitkaya Generalną względem Dobr przedanych y resygnowanych od wszelkich Impedymentow Prawnych y Nieprawnych Osob iakichkolwiek Status Sezus et Conditionis Cujusvis także Processow Summ y Długow Jakichkolwiek: okrom wzmyż wyrażonych, in Fundo ad deportandum przekazanych y Zostawionych: JO. Jm Podskarbi W. X. Lit. una cum Suis Successoribus, JWJm P. Woiewodzie Mazowieckiemu y Jego Sukcessorom do Bonis Suis generaliter omnibus y Jego Sukcessorom do Bonis Suis generaliter omnibus rzeczy y Zapisuie. Jnnuper Dobr Woi Boremiany od W. JP. Łęskiego exemptionem instantaneam, et de Eisdem Bonis prævia Summa Dziewietnastu Tysięcy Pięciuset Złt Pol. Supra in Fundo relicta przez JWJP. Woie Mazowieckiego Exolutioni Condescendionem efficere, Także do wyku: pna y windykacyi Dobr, niedwłoczney Kluczow Kozy łowskiego y Zwiniackiego JO. xcia Jm Podskarbi W. X. Lit. JWJm Panu Woiewodzie Mazowieckiemu, Skutecznie dopomodz przy: rzeka, y Obowiązuie się y Cokolwiek się Summy y Dłu: gow, nad wzmyż wyrażone y do Dziedzictwa JWJm Pu Woiewodzie Mazowieckiemu przekazane, pokazało się wszystkie JO. xcia Jm na siebie bierze, y że od nich JWJm P. Woie Mazowieckiego y Jego Sukcessorow, et ab Omnibus in genere Processibus et Impedimentis in Omni Judicio et Officio Rei interdict, tuebitur, et evinet, przyrzeka y Zapisuie, Prawa y Dokumenta, do Dobr wzmyż wyrażonych należące JWJm Pu Woiewodzie Mazowieckiemu in Termino Dona

cionis

Donationis Bonorum w Prodzii Lwowskim, lub gdyby
ich na ten czas mieć nieszło, Każdego Czasu oddać
spondet. Ktoryto Kontrakt, y wszytkie w nim Opisa
ne Punkta, Kondycye y Obowiązki Strony Obydwie
tam in toto, quam in quavis minima parte, Strzy:
mać, Zisić, pełnić et Inviolabiliter obserwować, y Za:
dosyć mu Czynić, wzaiemnie Sobie y wzaiemnie
przyrzekaią, et cum Suis Successoribus obligant, ato
pod Szkodami Ziemskiemi, Simpliciter abig, quovis
Juramento Corporali otazowanemi, o które in Casu
Contraventionis Sonum Trybunału Koronnego Koron
go Lubelskiego albo Ziemskiego, lub Prodzkiego Sądu
Kamienieckiego ad reyzondendum peremptorie, na:
znaczaią. I ten Kontrakt pro majori robor et Au:
thoritte ejus Rękami własnemi, przy Konsygnacyi
Zwyktey Pieczęci podpisawszy, Aktami Prodzkiemi Lwow:
skiemi Roboruią. Dat. d 12da Januarij A 1747 Ano.

Między JWJm Panem Stanisławem Cetnerem Pod:
stolim Wlm y Jeneralem Ziem Mazowieckich
Stryiskim, Rattenskim Sabtonoszkim etc Starostą a WJm
Panem Krzysztofem na Kruszelnicy Kruszelnickim, Sę:
dzią Ziemskim Lwowskim, z drugiey Strony, Stanął pewny
perpetuo Resignationis Kontrakt, y w niwczym nie od:
mienne postanowienie, w ten niżey Opisany Sposob.
Iż WJm Pan Kruszelnicki Sędzia Ziemski Lwowski
Dobra Swoie własne, to iest Pewne Kamienice
nazwane w Mieście Lwowie na Przedmieściu Halickim
Collateraliter z Posiołem OOO. Karmelitow Trzewiczko:

wych

wych na Trakcie ku targowicy idącym, ulicy Zdawna Rozstrzyżańska Rdącey Stoiącey ze wszystkim tych Dobr Prawem Państwem własnością przyległościami, y przynależytościami, Dworem, Budynkami Domem Zaiezdnym, Stayniami, Officynami, Szpikierzem, Izbami, Mieszkaniami, piwnicami, Strychami y Zasadzonemi Szczepami wszelkiego rodzaiu Drzewa Sadami, Siedliskami, Ogrodami, y przygrodkami Sztakietowemi przed Oknami Roz agrestem Innemi Kwiatami Sadzonemi tak iako przemienione Dobra od Innych Dobr Sąsiedzkich we Swoich Granicach, y oparkaniach Są oddzielone, y oznaczone, y Jako Dzierżnicy Wgm P. Jurisdator tych Dobr w przyszłey Possessyi używać, y używa, także z wszystkiemi pożytkami Intratami Prowentami Czynszami teraz z tych Gruntow y Budynkow przychodzącemi, y na potym wynaleźć się mogącemi, nic a nic na Siebie, lub Kogo Innego nieczyniąc ani rezerwuiąc. Umowiwszy y postanowiwszy, między Sobo Strony przerzeczone Dobra pomienionych przetym Summa Dwadzieścia Tysięcy Złt Polt do rąk Swoich realiter et effective wyliczona: z ktorey wyliczonej Summy, I Wgm P. Woda Mazowiecki presenti Quietatur Contractu: Wgm P. Kruszelnicki Sędzia Ziemski Lwowski, pomienionemu I Wgm Panu Gotkowi Donia: towskiemu Wdzie Mazowieckiemu, Stryiskiemu, Ratheńskiemu Sabtoyńskiemu etc: Starościi y Sukcessorom Jego wiecznemi. Czasy, dali, darowali y rezygnowali, iakoż niniejszym pozwa: lam, Dat, darował y Resignował oraz pro firmiori robo: re, Donacyą in plena Juris forma, Gruntow y Dworu po: mienionego, w Prodzie Lwowskim Zeznał y Zapisał eximu deklaruię, tudzież Inwentarz. Tegoż Samego Dworu, iako initus, et extus w Swoiey pożytki Zostaie temuż I Wgm Panu Wdzie Mazowieckiemu, iakoteż Dokumenta y

Prawa

Prawa wszystki do tychże Dobr y Pruntow należące oddaie asekuruię się, y Intromisyi wolny, instanta: nec dopuszcza a dopuszczony ani sam przez Się ani przez Żadne Subordynowane Osoby, przeszkadzać niema, owszem od wszelkich Gnyspeżycyi, prawnych lub nieprawnych, względem pomienionych Pruntow y Dworu rezygnowanego Zachodzących JWJPa Wdy Mazowieckiego y Sukcessorow Jego w kożdym Sądzie, bronić Zastępować y Ewinkować na Dobrach Swoich generalitęr wszystkich warunie y Zastępuię Swis cum Successoribus. Który to Kontrakt y w nim Opisane Punkta y Kondycye Strony Obydwie Strzymać y Zisc Obowiązuią się. Idq sub Damnis Terrestribus, simpliter et absq Corporali Juramento o które in Casu Contravencionis Forum Sobie y Sukcessorom Swoim Trybunału Koronnego Lubelskiego, albo Grodu Lwowskiego, do odpowiadania naznaczaią. Ktory Kontrakt dla Lepszey wiary y wagi Strony Obydwie Rękami własnemi, przy przyciśnieniu Zwyktych pieczęci podpisawszy Aktami Grodzkiemi Lwowskiemi Robrowac przyrzekaią. Działo się we Lwowie.

List do Potockiego Kasztellana Krakowskiego Hetmana WL. na Seymik Podolski pisany.

Jasnie Oświeceni Jasnie Wielmożni Wielmożni Mość Miłć Panowie y Bracia

Ostatniemu Seymowi Extraordynaryinemu ktorego szczegulna materya vigilowanie Trybunału było miało, ktoż mogł obeymować tak niepomyślne zeyscie ile kiedy celem jego naymiłszym była sprawiedliwość, naybardziey interessuiąca Stan Szlachecki przedtym tak wiele Konsyderowany y respektowany teraz za dotego przyprowadzony że niewierząc ażeby Istotzkolwiek już y widomych tytle godnych ze wszystkich trzech Prowincyi Postow znaleźli zdolny do Stacer directionis

wpro

wprowadzono ex Senatorio ordine Posta ultra promowowanego na pow-
tornym Seymiku Kiiskim drugami przed Seymem w Kiiskim czyli w-
Kiiskiemu Osobach obranego omni conatu Laski przedaiącego y u-
silney Pomocy zażywaiącego co iako było z strzydo et cum Scanno-
prejudicio Stanu Rycerskiego tak żaden z dobrze rozumieiących y zarli-
wych o całość Prerogatyw tegoż Zacnego Stanu nieznalazł się aby ten
wynaleziony mimo doniesienia się rady przytomnego pod ten czas Se-
natu et ministerij pacis Proiekt miał approbować dlatego mogę się
y Ja z tym zaszczycie iż pomniąc dobrze na wrzące w tym Stanie pier-
wsze początki elevationis do Senatorstwa dla niemałowności niemog-
ten wspot z Bracią czuć te dolegliwości nieporządku wrzącą Stan
x Rycerski y ostatnio prawie wydzieraiące mu Laski. dla nieuwagi żadney
takowey potrzeby ktoraby kiedy nowitatem wyciągała, ponieważ iezli
się to ma aby explikował się cum Scriptu swo można było zdanie
swoie w Senacie oponiedzieć y nierzuciwszy Laski radę swoią w-
spierać Stan Rycerski iezeli zaś przed pretensyą zmierzchości super-
ordinem Equestrem należało wprzod reflektować się nad tym żeby
wszyscy równi iż taka presumpcya obrażaiąca Stan Rycerski y
przykład niepraktykowany niemogł tylko w sprawie insuspicati liber-
tatis amore boiaźń ulteriorum novitatum ktorych Przodkowie nasi tak
mocno wystrzegali się y nam tey ostrożność zostawili, mogło by się
łatwo wprowadzić ile kiedy in hoc arripto Scuto magis praejudica-
tis quam Legibus reformowały na każdym Seymie Senatorowie
wyzuwszy się na ten tylko czas z swoiey godności pretendowali za-
Laski Seymowych y tak na co by się zdało używać assistentiam Ducha
Świętego in libera electione Marszałków, kiedy mamy takich ktorzy in-
omni subsellio chcą dysponować wolami naszemi y ktory bez względu
na Prawa o wolnych Elekcyach napisanego chcą nam przepisywać
takie obieranie iakieś im podobaią, y to iest rzetelna przyczyna nie-
dosiu Seymu, ale iako był w tym wszystkim uterowany stanie, oto ten y
nieinny że w nosza sobie łatwo iż przymuszeni dobrze rozumiejący nie-
dopuścić żeby nie ordini Equestri mieli się opponować y przed
nayiazd Panem Orzechowskim zostać iakoby rwali Seym niech zatym
każdy sądzi iezeli wynaleziony takich takich proiektow do utrzymania niepo-
dobnych sami nieszukali aby ten Seym irrito rozsiedzić eventu,
ktory przez dobry porządek był by im pewnie zabronił rządzenia
despotycznego we wszystkich Magistratuach upadek wiedzącego

by

o Trybunale ktoren gwałtowne rozerwały intrygi nietrzeba ażebym Jw.
Jw. W. W. M. W. M. P. P. opisował nietylko mi Obywatele tego Xtwa
Iestwa, ale Cała Europa iest dostatecznie informowana zesz Stolice
osobom niepodobało ażeby ktoż kolwiek przyiechał na tamto mie-
sce Obrany bez ich doniesienia dlatego decydowali de Corte tanta
Magistratura ażebys satius niebyło o Trybunale nizeli z
Imienia mego miał tego zasiadać lubo niepodziewałem się iebyśmy
zasiadaiąc po tyle razy na tych mieyscach na wdzięczną sobie
nie zasłużyli, przez utrzymanie ile zmas będz mogło Sprawie-
dliwości, pamięć Ci zatym zepsuli wspomnieniu Trybuna-
ci go rozerwali ktorzi przez gwałtowne usiłowania przyczyli-
się y wprowadzać do niego poczęcie mistrzey sub-
iektu nie od Woiewodztw obrane ale sobie upodobane, teraz zaś
kiedy przychodzi czas Prawem naznaczony obrania Deputatow
stawimy się y Ja w spemialym zgromadzeniu Jo. Jww. Mm.
M. PP. z usilną prozbą moią ażebyście dla podźwignienia zey-
padłey Sprawiedliwości a w niey nachylonych nayfundamen-
szych Praw Cnotliwych raczyli obrać w zbudzeni miłością
Cnotliwy y Sprawiedliwości Swiętey Vires Plenos probita-
tis dignitatis et indifferentiae dla nieiakolwiek osob.
o Iacy albowiem wybrani Cnotliwie per non corruptatas co-
scientias et probatam integritatem sami będą Correctura depravata
Iustitiae y kto zostanie im Honor y miłosierna Sława ze u-
padłą Sprawiedliwość tak Wielcy Ludzie ad pristinum reducent
Statum et expectationis ac prosperitatis publicae stanowią res-
tauratores ruguiąc z tey Swiątnicy wszelkie bezprawia y zagę-
szone Krzywoprzysięstwa. o To pro realitate mea wyraziwszy
oddawam się Braterskim affektom y iestem z niemałem cnotliwym
uszanowaniem Jo. Jow. W Mm. W M. P. P. uprzeymie życzliwym
Bratem y Sługą uniżonym

Anno da mihi 1732.

Jmć

Rokosz Glinianski Ao 1379 d 20 Augusti 123

Po Smierci Kazimierza wielkiego Krola Polskiego przyszła Korona Polska
w Roku Panskim 1371 na Regiment Cudzoziemskiego Krola Wegierskiego Lu
dwika Siestrzenca Kazimirzowego po Kondzieli, Ktory Ziakim nieszczesciem Rzeczy
pospolitey Polskiey panował, Kronikarze stare z placzem obym pisali, albowiem Ko
ro po Koronacyi swoiey w Krakowie, mało co pomieszkawszy iechał do wielkiey Polski
do Gniezna gdzie mu Arcybiskup Gnieznienski Stanislaw Bogoria przyprawił
był Majestat Kosztowny ku ozdobie Krolewskiey, z Ktorego On Smiechownie czynic
nie chciał uiscie na nich, mowiąc razem w Krakowie Koronowany na Krolestwo
Polskie, drugiey mi Koronacyi niepotrzeba miec w Gnieznie, albowiem nie zwy
miawszy Zwyczajow Polskich, rozumiał ze dla Koronacyi Majestat przyprawio
no bylo Gniezno na Panstwo wielko Polskie, Z Gniezna iechał do Poznania, gdzie
Krotki czas zmieszkawszy pospieszył do Krakowa dla Wesela Kazimirzowey
Zony Jadwigi, Ktora przez Matkę Ludwika Helbitę Zmowiona była w Stan
Małzenski za Wacława Xięze Legnickie, Ktorą Krol Ludwik według Testamentu
Wuja swego Kazimierza Krola, odprowadził z Krakowa z Mezem Jey za Granice
Potym Weselu Wujanki Swoiey Kazimirzowey Zony Krol Ludwik Zważywszy
sobie Sprawy y Obyczaje Polskie, Ktorym przyuykuge niemogł, a Polacy też Obycza
jow Cudzoziemskich zrozumiec niemogli, uzeł y dla Jezyka wzaiemna bydz z sobą
przez Numbere z Krolem potrzeby swe odprawowali Zaczym Niemogąc uiszcy
c Serpiec przewłoki mieszkania w Polszcze, Krol Ludwik iechał do Wgier zlecaiąc
na Gubernacyą Korony Polskiey Oblubienicę Matkę Swoiey Krolowey Węgierskiey z Xię
ciem Opolskim Władysławem, Ktorym dał potestatem Legendi Gubernandi
Po wyiechaniu Krola Ludwika z Polski do Wgier Matka Krolewska Pani
Rząd Koronny w Polszcze odmieniła, a zrzuciwszy wierne Miłośnicy Dobra Rzecz
pospolitey mieysca onych w Radzie Prywatnymi Swemi osadziła, Wyc
Ktorzy mowili, o Krzywdy Rzeczy pospolitey mimo Nawet Polski Urzędy Koronne rozdawa
no Cudzoziemcom, Władzą Krolewską potężno bym gwałtownie: Ztąd Wgrowie wzięli
nad Polską Smiałość nie zadługim czasem Oblubieńca Zacnego Xiążą Stanisława Kraków
skiego niesłusznie Zabili Ktorego Zabicia bardzo się nad Wgrami mscili Kmiecine Przyiaciele
Zabitego nieprzestało Zaraz Potym Xięze Opolskie Władysław bacząc w tak złym Zdro
wotnym stanie bydz Korony Polskiey, aby iesprze wiąkszego Zalu przyczynił Koronie Polskiey
Prowincyey, Miasta, Zamki, Prowincyą Polskie palił, y brał gdzie co chciał, Kto
Ktorym to takim Urzędzie w Polszcze niebydąc Sam Krol bylko za Granicą Wę
gier, Zaczym Krol był Dużey ten był lepszy, albowiem Sprawiedliwości niebyło, Na
przeciw Ktory Polacy do Krola nie Ktorzy aż do Budzynia do Wgier iezdzili: Wyc w tym
czasie a nieprzyiaciel Krzepki w Wielkiey Polsce dwie Familije Zacne y potężne zwas
rowały Zniewoliły. Domarat Starosta Wielko Polski z Nałęczami wnętrznymi bojem
wiele Przyiaciołow między sobą potracili, Majętności Szlacheckie popustoszyli: Oczym
Krol Ludwik dowiedziawszy się za Skargą Panow Szlachty wielko Polskich Zlozył z Urzędu
Starostwa Poznanskiego Domarata, a na przyszłe Obywatelow Wielko Polskich dał Ze
nerałstwo Poznanskie Wincentemu z Szamocin Granowskiemu, W tym czasie rozruchu Polskiego,
Litwa z Tatary y z Prusy nieprzyiacielskim sposobem Ogniem y Mieczem Państwa Koron
Polskiey pustoszyli. Z Ktorym Niebezpieczeństwem Krolowa Jey Matka Ludwika z Pol
ski do Wgier iechała, y Krola Ludwika Syna swego do tego przywiodła ze Pilnością Zyczy
Ludzi zbroynych stawił z Wgier na pomoc Koronie Polskiey Ktorego Hetman Polski Rafał
Granowski Starosta Sandomirski czekał u Szeza z numerem Polskim Woyskiem, Ktory Krol
Ludwik na dwoie rozdzielwszy Polskie obwarł na Tatary, a Sam poszedł pod Dzierzno
wo ku Litwie, gdzie prawie Ich niemało, a Hetman z Szlachtą pod Brodnicą potkawszy
z Tatary tam Polacy tuli dobrzesy bili Zona Placu Siedm Dyszcy Pogaństwa poległo a rapto
wey zginęło ze dwa Dyszcza: Acz Polski Hetman wygrał bitwę ale y Sam był pos

Obrazony, A Prussowie z pląd[illegible]wawszy Kujawy cało Uszli do Ziemi swoiey, Potym Krol
Ludwik postanowiwszy w wrakszym Rządzie Polskie Zlecił Zycia Opolskiemu Gubernacyą Spraw
wszystkich y Sądow Polskich przydawszy do niego Adolfa z Kurozwanek Kasztelana Krakowskiego
Sędziwoja z Sabina Poborzyckiego Wojewodę Kaliskiego Starostę Krakowskiego, Zatym wyiechał
Krol do Węgier z Polski, Edzie zastał Krolowę Elżbietę Matkę swoią jus Umarłą w Budzynie
A gdy złych Gubernatorow Rzeczpospolita była niepomału obrazona, Którzy nie cey Swych poz
zytkow przestregali, nizeli dobra pospolitego, a ubogą Szlachtę Krzywdzili, w takiey Oppressyi
cisnelisey gdzie mogli, a niemogąc daley znieść Starzna niewolstwa Szlachta
Polska do Krola do Węgier: Posły swe Ludzie zacne Rytwianskiego z Mazkowskim uniżeni
prosząc, aby im Krol na Urzędy Koronny, a osobliwie na Sędzi Sędziwoja niedawno Koron
Prawa pospolitego Polskiego nieumiey, aniego iest świadom, Jako z nieuk może Sprawiedliwie
Sędzie, Którym to Poselstwom Krol Ludwik acz był zprzodku nieco obrazony, jednakże aby
Zatym zaki rozruch w Polszcze nieiastąpił, Otoż tę rzecz do Seymu przyszłego, A tym
czasem przemyślewał otym aby Halickie, Kamienieckie, Sanockie, Przemyskie, Powiaty do
Korony Węgierskiey przyłączył Oderwawszy Je od Krolestwa Polskiego, dla czego Posłał O
Konsens do Papieża na Arcybiskupa Halickiego wpisu od Krola Ludwika Koronowanego
w Rzymie niesłychanego Który dał był Krol Piotrowi Pozerzenskiemu z dobrym opatrzeniem
Bractwu Przemyskie Biskupstwo Który przedtym niebywało: przez Władysłow Przebisk dał
Jakubowi Kormanskiemu Dziekanowi Krakowskiemu także zdobrami dochody, na
mienieniu dał Bogusławowi Dersniakowi także zdobrami Intratami; Tedy przez tak sprzy
rzędł Krol Ludwik Duchowieństwo Rzymskie w Rusi, Potym Złożył Seym na Pany
Polskie w Budzynie na Swięto Wniebowzięcia Panny Maryi co tworzec była nowacie
Zwyczayne, z niepewnemi Panow Polskim do Budzyna na Seym iechać, tak dalecko do
Inszego Krolestwa, nacz Panowie Polscy niepozbolili Jednak zesły Rekatorzy Znalezli
Którzy dla Prywaty Swey iechali na Seym do Budzyna a mianowicie Woyciech Otrzelecki
na tenczas Podskarbi Koronny Który potayemnie Koronę Polską z Skarbu Krzepły Cz[illegible]
[illegible] Krolowey Stary do Węgier był wydał o czym rada Koronny Polskiey nieiedziała, z

Biskup Włocławski Andrzey Lubrański z Braci swey a osobliwie Francuskiemu
szałkowi z Węgier oznaymił Drugi Senator do Budzyna na Seym iechał Szczy
Szczech Woiewoda Lubelski Jan Sukiewski Woda Sieradzki Grzegorz Lasota Woyd
Belski Stanisław z Krzepic Kasztelan Sendomirski Hieronim Szpot Kasztelan Bielski
Jan Tomicki Kasztelan Sieradzki, Andrzey Lubranski Biskup Wrocławski a ci mianowa
Senatorowie gdy na Seym do Budzyna przyiechali, Krol Ludwik zprzyiazdu ich był ba
Konferencyą Kapitulnych Seymu tego Budzynskiego Jaroslaw Polak Dworzanin y Sekretar
Krolewski proponował Panom Polskim Wolą y przedsięwzięcie Krolewskie Iż przestregaiąc
dobrego y spokoynego JKMosc Rzeczpospolitey Rzeczy Polskiego Krolestwa chcę przez zy
marki Za Konsensem waszym od dzielić od Krolestwa Polskiego pewne Prowincye Halickie
Kamienieckie Przemyskie Sanockie do Węgierskiego Krolestwa przyłączyć, a dać Zaś Pru
skiemu y prosperą Xięstwo Spuskie od Krolestwa Węgierskiego oderwawszy Wam bardzo podległy
y do potrzeb Waszych Polskich użytecznę, Przyczyny powiedział w tym iakoby stuszne przedsięwzięcia
Krolewskiego Iz JKMosc maiąc w Regimencie Swoim dwie Krolestwa, niemoże w Obronie Krolestwa
Polskiego Zawżdy mieszkać w Polszcze Osobą Swoią, ale gdy władzi Życia Swego Zygmuntowego Bran
debuskie nastąpiwszy, Koronę y Woloszą Ziemie pusty, a ku Zapieczą o Koronę na Krolestwo Halickie
postrzec się chcę Ten Wąs od uszkodzonego Wschodniego Nieprzyiaciela Zastępowszy, bronić Krolestwa Polskiego
będziemy Każdy czas. Nacz rada Polska dała respons Krolowi, Senatorowie się tu zjechali, abyśmy tu staz
nowić mieli z Krolem Jegomością Zymarki iakie ze Szkodą Rzeczypospolitey Korony Polskiey, ale pro
simy Krola Jmci o lepszy Rząd w Polszcze tak co Obronie, zelo y wspaniałomyślnemu Swemu Stanu, Który przeira
niemany, a tez bez Kolegow Swych Braci naszych Senatorow wyższych Polskich niemogąc tu stanowić
nic na tym Seymie Budzynskim nieczyniąc Tym oznaymieniem: Krol Ludwik bardzo że im Publico nie naiech
cey Rozmow z niemocy, rzucił Sy między nich Złota Szkatuła Która przemogła wszystko co chciała, A Krol
Ludwik Prywatneiki upodobał Ze wszelkie Bezpieczeństwo Braci Swoiey Znaszych Senatorow Polskich, Kto
rych też do tego Consensu, w rychle miał przyiechać, naczymsey omylił z Prywatnikami Swoimi: Lubran
ski Biskup Włocławski Którego Francuski Ubodzył tenęy Zadney Prywacie niedał uwiecie Wyiechać
cęcey Kollegow Swych w Budzynie, Kasztelan Francuskiemu Starostwu Krowy Polskiey, a zatym
niemieszkaiąc y Sam z Węgier iechał do Brata Wincentego Francuskiego Starosty Wielkopolskiego Z
tym iechał do Arcybiskupa Gnieznenskiego opowiadaiąc te Rzeczy Węgierskiey Sprawy. A ci Sena
towie niemieszkaiąc Złożyli Konwikacyą na Senatory Polskie o Życzycy na Którey Konwikacyi
to poczęli zam[illegible]

to porzichu Zamknęli, Posla do Krola posłac, przyszło uniżenie aby dla spolney Rady do brzegu Rzeczpley Polskiey zechciał raczył do Elbinian pod Lwowa Dzien S. Bartłomieja gdzie też Senatorowie Polscy bydź tamże Porozumieli gdy do Węgier przyiechali Czyzowskiego Stolnika Koronnego z Czyzowskiem Miecznikiem Koronnym, był tego Poselstwa Krol Ludwik bardzo Kontent, bowiem tak rozumiał że Maią tam Consens Rządzenia Rzeczy Sprawy uczynić Senatorowie Polscy pozwolic zaprzysiedz. Ego mieli przy Posłach Polskich. Marszałek Francuzki miał też Komornika Swoie Prywatne, Ktory mu zawsze wiadomości z Węgier dawał, Kiedy y iako z Budzyna się Krol do Polski wybrał uszystkie Rzeczy Krolewskie na Sprzatanie miał, A gdyż Krol Ludwik do granic Polskich przybliżył w Poczcie Tysiąca Człowieka rozpisał Marszałek Koronny Listy do uszystkich Powiatow tak do Senatorow iako y Rycerstwa Polskiego aby Każdy Ktoryby co Szlachectwem bydź mianuie stanął y na Rokosz pod Elbingiem naznaczonem przed S. Bartłomiejem uprzedzaiąc Tygodniem przyiazd Krolewski A gdy Krol Ludwik na granicach Polskich stanął uyechało Senatorow tamtych w Dyscyplie Koron witaiąc Krola od Senatorow y Rycerstwa Polskiego Ktorego k granic aż do Sołogor pod Elbingiem przyprowadzili, gdzie już nateraz oraz Szlachty Polskiey do Kupy Zeszło się było podtenczas Tysiąc Tysięcy Dziewięć Tysięcy Dnia Przyiazdu Krolewskiego do Sołogor Do stał Senat Polski y Rycerstwo do Krola Ludwika przyiąc o Kollegi swoie Senatory Polskie Ktory z Węgier z Krolem przyiechali, aby do Srzodka Koronnych Rad spolnie Rady o dobrym a pożytecznym Rzeczy pospolitey rzeczy to pouitrzne radzie pomogli A gdyby stanął do Kota wielkiego Senatorskiego ekspedycyi Rady Koronnej uiąć tedy żaden z rad Koronnych Zadney uchwały onym nie polecał, ani z Rycerstwa Polskiego nikt by nie ważył choćby był Krzywy onych uiąć ale Zgodą gonim Szlachectwem tak Potym Marszałek Wielki Koronny Francuzki w Kole nie Wielkim Senatorskiem, gdzie też Posłowie z Rycerstwa byli polecał do Siebie List z Budzyna pisany przez Biskupa Włocławskiego Lubrańskiego Ktory List Kanclerz Koronny Drzewicki czytał w Kole wielkiem przed uszystkiemi, Spytał Xiędza Lubrańskiego Arcybiskup Gnieźnieński czyliby się znał do tey rzeczy pisanie Listu w takowych pomienionych rzeczach Upodobi Rzeczypospolitey Polskiey, Powiedział Xiądz Biskup com pisał prawdziwem pisał swą rzecz a nie zalubodziem potym Sumnienia swego. Roskazano Wiosnowy com iako niegdyś bydź w Senacie wystąpić z Kota Senatorskiego na Stronę pod pewną Marszałkowską Straż a tym Xiędzu Lubrańskiemu Kazano na Ewangelią przysiąc Zdrayc Rzeczypospolitey poprzysiądz kogo, wgodzeni byli poszczególnie, a pod Podnurzeniem Majestatu Krolewskiego Ciała pościnanych byli położeni po obuch Stronach Prawey y Lewey Strony Ktory Sukman Kobiela onym Szkarłatnym nakryty byli Na Zaiutrz Senat y Rycerstwo Polskie do Sołogor po Krola iechali Proszącego uniżenie aby do Kota Wielkiego Senatu Polskiego przybyć raczył dla nadanych pilnych potrzeb Rzeczypospolitey, A gdy Krola poradzili na Majestacie Ktory iest nieuiedzieli o Smierci pobitych Senatorow Kochanków Jego bo wnocy pościnani byli Francuzki Kapłan Marszałek Koronny uczynił Przedmowę do Krola od uszystkich Stanow Koronnych takowemi słowy

Nay Jaśnieyszy Miłościwy Krolu Panie nasz Ktoby Polski zawsze uczony Panom Swym był y iest a potym Bozey y dziedzicznym Zbawieniu nie zobie uczcy nieposzukał nadewszystko miłą pożytek do brzegu Rzeczypospolitey a potym Łaski Krolow Polskich Panow Swych do Ktorey nie Łaski y niechęci Wasz Krolewskie Mość Ziemy z Siebie przyczyny uiedali grzechom zakrzewa a nieszczęściu Rzeczypospolitey Polskiey przyznać bo milczeniu, bo nie uiąć w Polskiej Mattea Wapey Krolewskiey Mości Zwyść Swoią wziętą, tu nam też Owoc Zwyść Ley WK Mość Pan Bog nasz przywiodł Słuszna Rzecz abyś WK Mość Nam Wiernym Poddanym Swym Krolestwa Polskiego Ludziom Lasciwym y Miłościwym Panem Dobrodzieyem Zostać raczył gdy Ze iest Os de Ossibus nostris Wyć ta takowym powinowactwem Związku Krewnego chcesz Republica Rzeczypospolita iest Rzeczypospolita Zalem wielkim Stropiona Ze WK Mość Na wzgardzie oney w Regiment Odzoźmców ony podać raczył co iest przeciwko Prawom y Wolnościom naszym Polskim Jednakże my w tym Zalu naszym powaiaiąc uiebie Laski WK Mości Panskiey do tego czasu w Regimencie Odzoźmiec cierpliwemy Ktorego abyś WK Mość z Karlowa nasze znosić raczył uniżenie apolornie prosimy WK Mość Pana Swego także y o powrocenie uprzeymey przez Zdrayca Podskarbiego Koronnego Korony do Węgier Skarbu Koronnego y Statutow Polskich prosimy Ktore my Zawsze Libros vitæ Ktore Zamorskim Pisarzem Rzeczy Rzeczypospolitey aby nam wszystkiey całości Zachowane y do Swey Cześci przychodzić mogła Albowiem Zwolnienia prawa y pokoi Krolestwa Rządzego w całości y ozdobie Zadzierzywane bywa Skarzymy się tu przed WK Mością Zalośnie na Bracią nasze Ktorzy bez woley y Rady Laskich Stanow Koronnych Znac takich Kontrybucyi nomine Omnium Nostrum Stanowili co iest przeciwko Sumnieniu Skarbu Rzeczypospolitey Polskiey czynili Zato też Słuszną Zapłatę od Rycerstwa Polskiego wzięli co iżby prawda była toto tu Ich Ciała Zdradzieckie Rzeczypospolitey pod nogami Majestatu WK Mości aby się napotym Trzymarstu nie ważył Żaden Znas Dobr Rzeczypospolitey Krolestwa Polskiego pruetha Authoritate odprawiwać, a potym Ciała pobitych odkryte y położone były przed Krolem Wyć ze WK Mość przyszedł Bonum Reipublicæ Krolestwa Polskiego promoveri et non minuere Prosimy WK Mość abyś nam WK Mość tego nie brał czego Koronne Polskiey nie dawał A iesli ci Biegunowie Nasi Prywatney w Budzynie na iakie Kontrybucyi WK Mości podpisalisię Protestujemy że tym nie chcemy prawdzie

Respons Krola Jmci Ktory był nielada Zatrwożony y z trwożony przez dla rożnego Sekretarza y Duszczanina temi Słowy

Acz JK Mość nieprzestaie Zalosny z pobicia tych Senatorow Polskich Ktorzy z Krolem Jmcią z Węgier do Polski Ojczyzny Swey przyiechali Jednakże iż do niemogło bydź inaczy nie ma za złe: bo tego y Sam był Krol pod Strachem patrząc na Ciała pobitych Co się Tyczy Trzymarstu Dobr Węgierskich Za Polskie Dzięki Krol Jmość odstępuie tego y nie chce onem nadzieią

Cudzoziemcow Na Urzędach Polskich Jz Dzieci Z Obrazeniem Narodu Polskiego Jedy Krol Jegomosc
obiecuie dobrym słowem Znieść Cudzoziemcow z Polski nieżadnego czasem Strony Sprawiedliwości
Swoiey o Ktorą Obywatele Korony Polskiey narzekaią że Jey Statecznie w Polszcze niemaią Jedy K Mosc
iest rotym aby w Krakowie cały Miesiąc na Sądach Polskich usiadł a przyłych Sądzących coby było
pożytecznego y potrzebnego do Wolności Szlacheckich chcą Jo K Mosc Taski Swą y Dobrodzieystwo Ko
ronie Polskiey pokazać a uszkodz pod takową umową Ponieważ J K Mosc Dziedzica Syna niema
iemo Dziewkę Plecbiatogłowską Po Smierci Jego aby sobie Jnszego narodu Panowie Polacy Pana nieobie
rali tylko Ktorą z Łoski Krola Jomosa Raco Panowie Rycerstwo Polskie zezwolili Natenczas Krol
Ludwik nadał Rycerstwu Polskiemu takowe wolności y Swobody w Ktorych aż do tychczas Sudzemy
Że żaden Krol przednim uszkodzić Polszcze nieda Po Smierci tego Krola Ludwika wzięli sobie Panowie
Polacy Dziewkę Jego młodszą Jadwigę za Pana Ktorą z Mężem Jey Władysławem Jagiełło Xięciem
Litewskim Pan Bog szczęść y błogosławił Koronie Polskiey Koronarze Polscy wszyscy dodaią Szczęść
o tym pisali Ze Krol Jagiełło po Smierci Zony Swoiey Jadwigi Wzgubskiey poiął drugą Zonę
Wdowę Granowską Zonę Syna Jenerała Wielko Polskiego Wincentego Granowskiego od Ktorego
Jchmość Panowie Tarnowscy Odą od Drugiego Granowskiego Rafała Marszałka y Kalmana Kanonika
idą Panowie Pileccy Od trzeciego Brata rodzonego Dymitra Granowskiego Kasztelana Kaliskiego
Poszli Panowie Sieniawscy a ten Kasztelan Kaliski Trzech Synow miał Rafała, Jana, Grzegorza,
młodszego Ktory na Ojczyźnie został Granowie a dwa Starszych Rafał z Janem Koty urodził w Ru
skich Krajach na usłudze Rzeczypolitey y Krolewskiey czas niemały Wiele Sławy na chlebie
Rycerskim tamuiąc Ktorym Krol Kazimirz Jagiellonczyk a potym Syn Jego Olbrycht y Alexander
Zarch Zacny y znaczne posługi nadał w Lwowskiey Ziemi y Halickiey Znaczny Maiętności
Granowscy poymowali Zony sobie Rafał Granowski wziął w Stan Swięty małżeński Rodzaiu Cebrow
skiego Corkę Annę z Ktorą miał trzech Synow Mikołaja Woyskiego Ruskiego Alexandra Podkomorzego
Halickiego Prokopa Stolnika Lwowskiego a ci Granowscy po Wsi Sieniawce w Powiecie Lwowskim
leżącey Sieniawskimi się zwali Jan Brat rodzony Rafałow pojął Chrzciciela Dzierzkę
Bierzdowskiey y Kunegundę Maiętności tego od Brzezdowiec Zwano Brzezdowskim Kto
rego podzio Dzieci mianowano po Kądzieli Daley co Pamięć Ludzka teraźszych czasow nieście
pisau tego młodsi niechcą nie leżą a ten Rokosz niech będzie pamiętny przy tym wielkom
na Kalisanych y Zebrzydowskie Rzeplej do całości Ojczyzny Polskiey y Najaśnieyszym Krolom
Polskim idąc szczerze radzę mam I Wni Jchmość Collateralis

Malis et omne malum avertat Deus Detrobit Omnia prospicima Unitalem
Anionomad

tego Dnia 26 Aprilis w Dzień Gwiazdy pojechałem z [illegible] Snegowiellii troz
rolem na Same wielkanoc Zawierzucha z Snigiem trwała aż do Zyzodnia poczonszy od wielkiego Piątku
aż do Zyzodnia tuzst drugiego Piątku

DUSZA

Do wielu przechach zabierającą się
do poprawy Życia. Szuka w Pustyniach
Swiętey MARYI Egipciaki, aby Ią
nauczyła Sposobu Polubly szczerey
y drogę pokazała do Szczęśliwey
WIECZNOSCI.

Wtrudną moy Umysł zapuszczam podroż
Zpodłym dowcipu Mego Przewodnikiem
Zamknięte Pasy do ciemnych skał trwoża
Że tam nie złodzym puszczą go Przesznikiem
Wprzod Życia złego odmienić nałogi
Potrzeba Kto chcę wnisc za Swięte progi.

Nie z ciekawości Sług Boskich szpieguię
Schodząc Ta[illegible]
Nie drogich Mer[illegible]
Tu Mchy po [illegible]
Tu c[illegible]
Ostrz[illegible]
Lecz szukam S[illegible]
Teraz Swia[illegible]
Pragnę by Nie[illegible]
Sposobu, Kto[illegible]
Te t[illegible]
Zbydź[illegible]

Coz gdy Przewo[illegible]
Listha się bo[illegible]
Przed Lwem y[illegible]
A tu Smierć [illegible]
Y tali [illegible]
Sam u[illegible]

Tutam się u Skał[illegible]

Niemasz Ktoby Nie wyprowadził z dołu
Że więcey Niebá niecgłądam sądze
Że stracę Życie y z Duszą pospołu
Ostatni Sposob niemyślący wiele
Ratuy Mię Swięty Strożu Moy Aniele.

Ledwie tę słowa co wymowić mogę
Wnet z Oczu Moich Katarakta zdięta
Nietylko Swiatło ale widzę drogę
Jakby z Rąk z Sunął powroz, a z Nog pęta
Co większa idąc obaczę zdaleka
W Zakonney Sukni Sędziwego Czeka.

Spieszną lu Niemu Krok zradością z bŁizam
Boże się Żeby nie zniknął Mi lędy
Chwytam za Szatę Głowę do Nog znizam
Z strachem powiadam, Swoy podroży bŁędy
Nietaię przed Nim ze moy Umysł taki
Szukał w tey Puszczy Cney Egipciaki.

O Ktorey słysząc ze wielka Grzesznica
Bydź miała, potym grzechu się wyrzekła
[illegible] pokutnica
[illegible] ugym uciekła
[illegible] y pokutnę lecie,
[illegible] życia dziecie.
[illegible] zbrodni
[illegible] echem
[illegible] ochadni
[illegible] n Smiechem
[illegible] go uczynku
[illegible] niemam odpoczynku.
[illegible] gnębi
[illegible] k
[illegible] z głębi
[illegible] ym pokazę
[illegible] w bezdenną Nutz
[illegible] kło, a nieznasz pokuty.
[illegible] niesłysze
[illegible] ayorku

Niech

Tak wzrok zaslepi Zielicznej Kolocie
Ze Ią na przepasc wieczna zplacu zenie
Ten wyiąc płacze, ten iako Lew ryczy
Biada, nic Panu, nic niose wzdobyczy.

Potym w modlitwę, iak wstałowa zbroie
Ufam ze mię to obroni wtey Wojnie
O momęt prawie wten się kirys stroię
I iuż niemały czas życie spokojnie
Mocna to Brama nad baszty y wieze
Co nas od Dusznych Nieprzyiaciół strzeże.

Często na pamięć przywodzę czas przeszły
Iak marnie zginął iako upłynął z Woda
Naczym Dni Lata y godziny zeszły
Komu Wiek młody dostał się z Nuroda
Ach ciężko w spomnieć niecnoty w nałogu
Żart się tym cieszyć co miało bydź Bogu.

Spytam powiedz mi Swięta Pani prosze
Czym teraz Żyiesz, gdyż chleba niestało,
Odpowie Ziołki używam potrosze
Co ich wtey Puszczy Niebo dla mnie dało
Iuzem ci rzekła ze nad słowo Boze
Lepszy pozitek w chlebie bydź niemoze.

Gruba Sukienka com tu wniosła z sobą
Zgnita od stołu wszystka się powała
Iak ta moiey nagości ozdoba
Długom z niey węzły po sobie uiązała
Co Ią Deszcz wyprał Wiatr wyszorył z nowa
Reszte Im dałam ciężkiemi z bolu.

Teraz gdy ciało uwiędło od słońca
Iak List na Drzewie mrozem zdięty mdleie
Iak y Ia będąc bliska Życia końca
Zelam wychto nie Smierci wraz z Listkiem zwieje
Mało takiemu potrzeba żywności
Gdzie się skurczyły z zstądkiem wnętrz

Spytam ieżeli ma Psałterz u siebie
Y Swięte Pismo iak dawno czytała
Odpowie ze tu nayprzeszłego Niebie
Człowieka teraz dopiero wiedziała
Nieumiem co Pismo ani znam Psałterza
Ledwo co umiem Kawałek Pacierza

Zawsze

Zacznę na nowu Bogu czynić dzięki
Że tak cudowny w Sprawach niepojętych
Ochotny w zgubie do podania Ręki
Znaygorszych Ludzi czyni wielkich Świętych
Ja nigdy Pisma żadnego nieznała
O Świętym, Święta niedziw że gadała.

Ty mowi do mnie z westchnieniem głębokim
Oto z maią Oycze Spraw moich kronikii
Niegorzsię ze mnie, ni Uchiem, ni Okiem
Czegoś niewidział teraz znaią zgorszyli
Co upędza w Lasy, ko w głuchę pieczary
Tych, co bez Cnoty, Żyli oy bez wiary.

Lękam się tego żeby słowa moię
Z Ust wyszłszczenę powietrza niesmuły,
Płactwa, Zwierzęta, Fruita wodnę zdrowie
Swoią zarazą z gruntu niezepsuły
Bom uważała gdym z Tobą mowiła
Skała Stuchaiąc Ięzę otworzyła.

Oto cię teraz prosić mi należy
Lwi za mnię Boga Kapłanie pobożny
Pamiętay o mnie zbli ten Rok przeszły
Choćby trudności wstręt czyniły rożny
Jak Chrystusowi znaci się podobało
Żebym z Rąk Twoich Jego uzieła Ciało.

W którego dotąd zem niepożywała
Głod czuię w Duszy, ztąd słabość w mym ciele
W ten czas kiedym się nad Jordan dostała
W Świętego Jana Krzciciela kościele
Wzięłam Wiatyk, w tę idąc Jaskinia
Uważ w zgłodniałych, co słabości czyniła

Czekayże na mnie niebierz z Sobą Braci
Tylko Nayswiętszą Taiemnicę w Chlebie
W ten Dzień gdzie Chrystus, Uczniom Swoim dała
Chlebem, tam zamknął, Ciało, Krew, Sam siebie
Ja czekać będę z Rąk Twoich posiłku
Boy z Umocnieniem przyidziesz w Zgoią słabości.

O święte

Debiet Nowey mody Warszawskiey Politycki.

Wziąć kwarte Wody Rzezerosci Trzy garce sprawiedliwey Politycki Sześć Lutow cierpliwosci, trzy Loty Zoltek kolor maiących prawdy y Cnoty litore się nazywaią. Fioletowe przylączyć podwagą muny Galenteryi y warzyć to na Publicznym oglniu wnaczyniu rozney Materyi y dopełnić Stodkim liquorem mitego oswiadczenia, potym nakryć niepozwalowanym Secretem y to pokryw: kezyte polerywszy oblepić ciastem Statecznej y pilnej modestyi azeby potrebna Cielawość skrycia uprzerzeczone Ciasteczko wsiąkła.

Do uzywania zaś tego Debokitu przecedzaić go często potrzeba bez Sitka iedwab: nych Stowek a zazywaic go często potrzeba tak iest co Dzień, pro potu Ordinario ani bardzo gorąca ani bardzo Zimno, ale wolno nie oziębiaiąc czystym Nabożstwem w kosciele Jezeliby zaś Ingerdiencye cierpliwosci miały Obciążać nature przybre wolno trzy krople Kordyalney Wudki ktorey nazywa Lode bone Sacaar puscić na Kulier dla prezerwowania się: Ten Kordiał dla Nabosci Zawsze przy Sobie zycze nosić. A dla Smaku y gustu większego wtym Debokcie Zalecam pozilać się Cukrem zdelikatnego podczlebstwa tylko ostrożnie zeby nieprzeladował appezytu.

Tego Debokta zazywaiąc trzeba nosić y plastrzyki na pulsach Dłuższych z Masci Dobrey Opinii aby ta maść dobrą zawsze czyniła opinią okoliczney y Awedług Autora L. S: aby ozoło Spizowe było dla tozrywku wtym Debokcie Rekomenduie się nieustanna Konwersacya. Korespondencya Szukanie Przy iaźni, Znaydowanie się w Daymniejszych Kompaniach.

Jeby zaś Cyrkulacya krwi nieprozniowała co innego czynić, myślić mowić. Czyma mało albo Siła prezentowaić zwielka należy ostrożnoscią.

Gry zaś wszystkie iako Attera czyć czynić mogą tak chronić ich zdało by mię proz iednej gry Szachow Zakica się. Skutki tego Debokitu są taky że wotwa towaniu wszelakich Interesow czy Flegmy czy Sprawy będzie potrzeba Lacuntowi sporządzi. Jtak ten to Debokt sprowadzić może powagę zeludzie iak to pe wiadaią ledwy na Rykach nosić niebędą. Ale zwyczaynie w Debokcie Sprawić może Kupiec przyiemność rozsołow do godzi Skutkami Swemi Zaiednym pozyt kuiącym Sporządzi Lupy do pilnych Ekonomyi da Jndrustria nawet chodzeu dzego litory się nazywa Lanis bene merentium albotez sporządzi Chleb Lekki Jakto mowią Francuzi Subtelney Galicyi y Jntrygi iczynić ten Debokt Rozsądzi Starostowana Spoczynek y Krzesła przystawi. Krocz zaś Jnnych wcale zeu: Szą Skutkow y ten wysoki wątku Umysł, astronomiczny Sporządzi, ze lu: dzie taky etiam Sidera tangunt pogwiazdy Siągaią, co się zdalszych pokaże Skutkow, nowaci będzie y Każdemu Lacuntowi obiawić tym czasem wszyst kim zazywaiącym pomnożdzie Dobrego zdrowia. Życze y pilno według Krez: kryptyi Kontynuowaci Rekomendacye.

Pułapuszowa

Nadgrobek Wł. E Efruzyny Bydłowskiey Skarbnikowny
Sochaczewskiey Ktora skończyła wiek swoy Dn 18 Febru anō 1759

Jeśli się pytasz lub iestes nieswiadom
Kto Tu spoczywa kto iest. y co za Dom
Łatwo się dowiesz iednego momentu
Dom ten iest pełny płaczu y lamentu
Dom pełny żalu Dom pełny żałoby
między śmiertelne pochowany Groby
Dom ten Bydłowskich niegdys E fruzyny
Ktora była pociechą ateraz żal iedyny
Wpierwię się starey z Sparkami srogiemi
musiała polec pod tę bryłą ziemi
czy to był Termin z Boskiego wyroku
Dokonayc wiek swoy wośmnastym Roku
czyli złość śmierci czy fatow imprezy
Sprowadzili do tey życia spezy
czy maryanna Ktora Ię powiła
Śmiertelnym kolorem zaraz przystroiła
Daiąc znac że śmierc ma następcie bliskie
Dla Tego wzięła Bydłowskich przezwiska
ale fortuna y nieszczęsna chwila
wszystkich do żalu Ludzi zniewoliła
Granice życia przeszła iak murem
Ię przywaliła śmiertelnym marmurem
Ty ktory kolwiek stanieśz przy tey Grobie
Jeżli zes spryjał przypomni ze sobie
Westchni serdecznie day miłości mate
ana Grobowcu Ie czytay walete

Będz mi zdrow oyciec będz mi matkę zdrowa
widzisz zgłatkowi ze ja trupia głowa
gdzie wdzięcznych oczu byli dwie fontyny
niepoznasz teraz wcale efraziny
żegna was ciotki lubo zpodmogiły
bo niepremowi język napat zgniły
wybaczcie proszę widzicie me kości
proszę niech dana zostać wpamięci
bracia serdeczni cni oraz wiejowie
niech pędzę iako nayuerstwiejszę zdrowy
gdy ja już muszę isc wpodziemne kraie
ich się affektom yserca oddaie
żegnam przyjaciół oraz koligatow
będąc popiołem przysypana ialow
adieu przyjazni adieu y miłości
gdysz teraz wemnię proch łzytki ykości
niech się wam wszytkim dobrę szczęść wpodzie
ajezki który przez bardyczow jedzie
jeśli po śmierci wesmę szczęść sprzyia
wstęp do kościoła zmow zdroway maryia

Roku Dnia marca skończył życie doczesne w kokorowie ś.p. Paweł
Bydłowski cześnikowin nowogrocki Brat. rodzonu tego
zmarłey Efrozyny Bydłowski wieku swego maiąc lat
dwadzieścia sześć bez piątora tygodnia którego ciało
w kremięcu oo. Franciszkanow pochowane w sklepie
naprzeciw zaś wchodząc do kościoła podedrzwiami idąc do
kaplicy Pana Jezusa kto to czytać będzie zmow anię ś. Pan
ski zadusne jego.

Sentencyą od pańskiego zdamiu jego narodzenia żalow
nabarten fortuna gradzicie wdomu wiecznym naukiem y fortuno
nie minie iak zdami jest zarywaiąc wiek bydzie zdrowi
gościom [illegible] pnem świat cieszę chodząc
[illegible] niech mi będzie wiecznym odpoczynkiem

Ad

S C C

Na Szczytach

SZCZYTY K.

Z Bożey y Stolicy Apostolskiey Łaski Biskup Lwowski, Halicki, i Kamieniecki, Arcy Biskupstwa Metropolitalnego, Primas Stuigo i całey Rusi Y Opactwem, Bractwa Stauropigialnego, Jenerał Administrator Apostolski, Opat Hermanstadzki, Kanonik Krakowski i Adorat. S. Stanisława Kawaler.

Poczciwe Zelatorom i Wielebnym Xiędzy Officiałom, Dziekanom, Panochom, inszym Duchownym Stanu, oraz i Swieckim stanie Dyecezyi naszych Lwowskiey, Halickiey, Kamienieckiey, iako też Metropolitalney stolicy, i Wielkim Xięstwie Litewskim będącym, nasz Chrystusie miłemu Bogu w Trójcy, i Pan Stanowiciel Pasterskie, Oycowskie Zelatorskiey Zgoły Krainy, Zdrowie, i Zbawienie, wiekuiste z nieba.

Słowo Boże, to nasienie żywe, y trwałe, Ewangelia Pańska, to Kościoła prawdziwy Duchowny Stan, Pasterskie Officium, Apostolskie Kapłaństwo, Chrześcijańskie Królestwo, Boskie Dziatki, Synowie Boży, Bracia Chrystusowi, Dziedzice Nieba, Towarzysze Aniołów, Obywatele Miasta Jerozolimskiego, Mieszkańcy Nieba, Kościoła Zwycięzkiego, Oblubienica Chrystusowa, Ciało Jego Mistyczne, Owczarnia Pańska, Trzoda Chrystusowa, Winnica Pańska, Pola Boże, Sad Boży, Drzewo Żywota, Krzew Winny, Latorośl Winna, Latorośl Krzewu Winnego, Latorośl Drzewa Żywota, Latorośl Winnicy Pańskiey, Latorośl Sadu Bożego, Latorośl Pola Bożego, Latorośl Owczarni Pańskiey, Latorośl Trzody Chrystusowey, Latorośl Oblubienicy Chrystusowey, Latorośl Ciała Jego Mistycznego, Latorośl Królestwa Chrześcijańskiego, Latorośl Kapłaństwa Apostolskiego, Latorośl Officium Pasterskiego, Latorośl Stanu Duchownego, Latorośl Stanu Swieckiego, Latorośl Ojczyzny Naszey, Latorośl Ziemi Naszey, Latorośl Dziedzictwa Nasz

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.

Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.